

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2005

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΗ'

Τετάρτη 3 Αυγούστου 2005 (πρωϊ)

Αθήνα, σήμερα στις 3 Αυγούστου 2005, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.50' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΩΤΗΡΗ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 2/8/2005 εξουσιοδότηση του Τμήματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΙΖ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 2 Αυγούστου 2005 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Ρυθμίσεις για την προώθηση της απασχόλησης, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και άλλες διατάξεις».)

Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχισι της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια».

Πριν δώσω το λόγο στην κ. Σχοινάρη, που είναι η πρώτη εγγεγραμμένη στον κατάλογο των ομιλητών, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω πως κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια», Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος εκ μέρους του Συνασπισμού ορίζεται ο συνάδελφος Βουλευτής κ. Αθανάσιος Λεβέντης με απόφαση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου Αλαβά-νου.

Η κ. Σχοινάρη έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα σήμερα τελικά έχει μετατραπεί σε χώρα εισαγωγής μεταναστών από χώρα εξαγωγής μεταναστών που ήταν παλαιότερα. Έτσι, οι μετανάστες αποτελούν ένα σημαντικό δυναμικό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, συμβάλλουν στην ανάπτυξη. Και έχει πολύ μεγάλη σημασία το πώς η κοινωνία θα αντιμετωπίσει αυτό το φαινόμενο της μετανάστευσης, το πώς δηλαδή μέσω του νομοθετικού πλαισίου που διαμορφώνει θα κρατήσει την ισορροπία ανάμεσα στους πολίτες αυτής της χώρας, Έλληνες και αλλοδαπούς, για να δημιουργηθούν όροι κοινωνικής αλληλεγγύης, κοινωνικής

συνοχής, όροι απαραίτητοι για την ειρηνική και ταυτόχρονα δημιουργική συνύπαρξη των πολιτών, για να μπορούν να αξιοποιηθούν δημιουργικά τελικά για τον τόπο οι νέες δυναμικές και νέες προοπτικές που δημιουργεί η συμβίωση σε κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο. Και σε αυτό θα συμβάλει μια μεταναστευτική πολιτική όταν αυτή δεν είναι ξενοφοβική, εσωστρεφής, αμυντική, αν δεν είναι μια πολιτική που απλώς διαχειρίζεται καταστάσεις και μετανάστες, αλλά έχει επι-λεγει μια πολιτική προσέγγιση ανθρωποκεντρική, επιθετικά δημιουργική, δυναμική. Μια πολιτική που θα ακουμπά το μετανάστη πολίτη αυτής της χώρας, που θα σέβεται τα δικαιώματά του και θα διαμορφώνει τους τρόπους κοινωνικής ένταξης και δεν θα τον αντιμετωπίζει τελικά ως πολίτη δεύτερης κατηγορίας.

Πρέπει να δούμε και να επιλέξουμε: Θα αντιμετωπίσουμε το μεταναστευτικό φαινόμενο ως μεταναστευτικό πρόβλημα με ό,τι αυτό συνεπάγεται, δηλαδή τη διαιώνιση των δύσκολων πτυχών, την ενίσχυση της ξενοφοβίας στη χώρας μας, μπλοκάροντας κάθε δημιουργική υπέρ της χώρας δράση που δημιουργεί η μετανάστευση; Ή θα αντιμετωπίσουμε το μεταναστευτικό φαινόμενο ως πηγή τόνωσης σε πολλούς τομείς του τόπου;

Εμείς ως ΠΑΣΟΚ, κύριε Υπουργέ, έχουμε ξεκάθαρη άποψη σ' αυτό. Νομίζω ότι χθες έδωσε με τον καλύτερο τρόπο και μέσα από τις προτάσεις του την εικόνα των θέσεων μας ο Πρόεδρός μας, ο Γιώργος Παπανδρέου, στην ομιλία του στη Βουλή. Και αυτές οι προτάσεις, αυτές οι θέσεις συμβάλλουν στη διαμόρφωση θετικών πολιτικών για το μεταναστευτικό φαινόμενο, γιατί αντιμετωπίζουν τελικά το μετανάστη ως πολίτη, ως άνθρωπο.

Όμως συζητάμε ένα νομοσχέδιο που εσείς έχετε διαμορφώσει και γι' αυτό έχετε την ευθύνη του. Το νομοσχέδιο έχει δύο κεφάλαια. Το πρώτο αφορά στο ρυθμιστικό και οργανωτικό θέμα της υποδοχής των μεταναστών. Το δεύτερο και πιο σημαντικό αφορά στην κοινωνική ένταξη και στη συμβίωση. Να δούμε ποια είναι η δική σας πολιτική επιλογή, ποια είναι η μεταναστευτική σας πολιτική. Στα θετικά πρέπει να καταγράψουμε το γεγονός ότι βγαίνει ενιαία άδεια διαμονής και εργασίας. Απλοποιούνται ως ένα βαθμό οι διαδικασίες χωρίς όμως να γίνεται το βήμα μπροστά.

Προσπαθείτε να ενσωματώσετε τις τρεις σχετικές μεταναστευτικές κοινοτικές οδηγίες στο εθνικό δίκαιο, δηλαδή την 81/2004 που αφορά την άδεια παραμονής σε θύματα σωματεμπορίας, την 86/2003 για την οικογενειακή επανένωση και την 109/2003 για το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Όσον αφορά στα οργανωτικά υπάρχουν κάποιοι προβληματισμοί. Θα δημιουργηθεί έως το 2006 που θα ισχύσει ο νόμος η αποτελεσματική οργάνωση των υπηρεσιών των περιφερειών με

τον απαιτούμενο κρατικό μηχανισμό σε πλήρη ετοιμότητα, με την ίδρυση νέων θέσεων και νέων υπηρεσιών και γενικά με την κατάλληλη υποδομή; Εδώ πρέπει να πω ότι πρόκειται για μία μεταναστευτική πολιτική που διαπερνά το νομοσχέδιο και κάνει μία τυπική νομιμοποίηση στηριζόμενο σε παρωχημένες λογικές διαχείρισης της μετανάστευσης. Δεν πρόκειται για ένα ουσιαστικό νόμο που εκφράζει και εξασφαλίζει μία δυναμική και σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική. Το νέο νομοσχέδιο είναι αμυντικό και όχι επιθετικό. Είναι εσωστρεφές, ξενοφοβικό και δεν διαμορφώνει όρους για το μέλλον. Δεν ενισχύει την κοινωνική ένταξη, σημείο που είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Δεν δίδει δικαιώματα στους μετανάστες που ζουν αρκετά χρόνια στις τοπικές κοινωνίες, ώστε να βάλουν τη δική τους σφραγίδα σ' αυτό που οραματίζονται για τον τόπο στον οποίο ζουν.

Τα ζητήματα της κοινωνικής ένταξης και των δικαιωμάτων είναι ίσως το πιο αδύνατο σημείο αυτού του νομοσχεδίου. Το νέο νομοσχέδιο όμως δεν είναι γενναιόδωρο και στην αντιμετώπιση του ζητήματος των παράνομων μεταναστών που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας. Έχουν βάλει και αυτοί τη δική τους σφραγίδα στην ανάπτυξη της χώρας μας. Άρα μένει αρρύθμιστο το ζήτημα της νομιμοποίησης ενός μεγάλου αριθμού μεταναστών στη χώρα που να μην δεν εισήλθαν νόμιμα αλλά διαμένουν πάρα πολλά χρόνια σ' αυτόν τον τόπο. Είναι σοβαρό αυτό που λέει το forum των μεταναστών, ότι από τους πεντακόσιες χιλιάδες που ζουν στη χώρα μας παράνομα, οι τετρακόσιες χιλιάδες και μετά την υλοποίηση αυτού του νομοσχεδίου θα συνεχίσουν να είναι παράνομοι.

Τελικά, όποιος δεν εντάσσεται περιθωριοποιείται. Γνωρίζουμε όμως καλά ότι όποιος μπαίνει στο περιθώριο γίνεται επικίνδυνος για όλους μας. Ακόμη το νομοσχέδιο δεν εξασφαλίζει τη δημιουργία υποδομών στην περιφέρεια. Αυτό είναι απογοητευτικό, δεδομένου ότι δεν μπορούμε να πούμε ότι η περιφέρεια σήμερα έχει τις υποδομές για την υλοποίηση αυτής της μεταναστευτικής πολιτικής.

Η πολιτεία έχει χρέος να διαμορφώνει όρους ειρηνικής διαβίωσης και ίσες ευκαιρίες στη ζωή με σεβασμό στην αξιοπρέπεια του άλλου και στα ανθρώπινα δικαιώματα. Θεωρώ ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν κάνει βήμα προς αυτή την κατεύθυνση και ότι αντιμετωπίζει το μεταναστευτικό φαινόμενο ως πρόβλημα.

Με αυτή την έννοια δεν μπορώ να το υπερψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Σαμπαζιώτης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αύξηση του χάσματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών λαών, η αύξηση της δυστυχίας στις χώρες του λεγόμενου δυτικού κόσμου, οι πόλεμοι, αλλά και οι σαρωτικές, πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές παγκόσμια είχαν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία τεράστιου μεταναστευτικού ρεύματος.

Η χώρα μας λόγω της γεωγραφικής της θέσης έχει μεγαλύτερο πρόβλημα από άλλες γιατί δυστυχώς δεν γειτνιάζει με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά με χώρες που πέρασαν μια δύσκολη μεταβατική περίοδο από τον Κομμουνισμό σε κοινωνίες της ελεύθερης αγοράς.

Αυτά τα δεδομένα έχουν δημιουργήσει οικονομικά προβλήματα τεράστια στους ανθρώπους αυτών των χωρών με αποτέλεσμα να έρχονται στη χώρα μας κατά κύματα. Έτσι η Ελλάδα απέκτησε δυστυχώς το θλιβερό προνόμιο να δέχεται τους περισσότερους μετανάστες από όμορες χώρες, αλλά να είναι και η χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το μεγαλύτερο ποσοστό ξένων στο έδαφός της που ξεπερνά το 10% του πληθυσμού της.

Μπροστά σ' αυτό το νέο κοινωνικό φαινόμενο η χώρα μας παρουσιάστηκε απροετοίμαστη. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με το προτεινόμενο νομοσχέδιο αναλαμβάνει στρατηγική πρωτοβουλία ως προς τη διαχείριση της μεταναστευτικής ζωής, θεσμοθετώντας για πρώτη φορά ρυθμίσεις που σκοπό έχουν αφ' ενός τη σταδιακή και δημιουργική ένταξη των πολιτών των χωρών αυτών στην ελληνική κοινωνία και αφ' ετέρου την εφαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας για όλους τους πολίτες που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας.

Ειδικότερα θεσπίζεται ένα σύστημα διαχείρισης όσο γίνεται

λιγότερο γραφειοκρατικό και πάνω από όλα λειτουργικό επωφελές για την εθνική μας οικονομία, αλλά και ασφαλές για τα δικαιώματα των οικονομικών μεταναστών στη χώρα.

Έτσι, ενοποιούνται η άδεια εργασίας και η άδεια διαμονής σε μία πράξη η οποία εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και επιτρέπεται η χορήγηση άδειας παραμονής στους αλλοδαπούς που μπορούν να αποδείξουν ότι διαμένουν στη χώρα νόμιμα ή παράνομα τουλάχιστον συνεχώς επί ένα έτος μέχρι έναρξης της ισχύος του νομοσχεδίου που συζητάμε.

Εξορθολογίζεται το σύστημα μετακλήσεων αλλοδαπών για εργασία στην Ελλάδα με την ενδυνάμωση και ουσιαστική ενεργοποίηση των περιφερειακών επιτροπών μετανάστευσης. Με τον τρόπο αυτό καθορίζονται οι ανάγκες σε εργατικό δυναμικό αναλυτικά για κάθε νομό της χώρας σε συνάρτηση με την προσφορά και ζήτηση ανά κατηγορία ειδικοτήτων, αλλά και με το υπάρχον αντίστοιχο εργατικό δυναμικό.

Δημιουργείται διυπουργικό όργανο για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής. Επίσης, για να αποφευχθεί η άσκοπη ταλαιπωρία των αλλοδαπών, οι περισσότερες από τις κατηγορίες αδειών διαμονής ανανεώνονται ανά διετία.

Οριοθετούνται σαφώς η χορήγηση αδειών διαμονής για εξαρτημένη εργασία και η χορήγηση αδειών για ανθρωπιστικούς λόγους προκειμένου να αποφευχθεί στο μέλλον η δυνατότητα καταστρατήγησης.

Θεσπίζεται για πρώτη φορά το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, ενσωματώνοντας έτσι σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έκδοση αδειών σε στελέχη επιχειρήσεων αλλά και η χορήγηση άδειας διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης θα γίνεται από το Υπουργείο Εσωτερικών και όχι από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, με γνώμονα πάντα την επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης.

Εναρμονίζεται πλήρως με τη σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το καθεστώς χορήγησης αδειών διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων. Διευκολύνεται κατά τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Δικαίου η οικογενειακή επανένωση και παράλληλα λαμβάνεται μέριμνα για την οργανωτική αναδιάρθρωση των περιφερειών και την οργάνωση υπηρεσιών υποδοχής και παροχής πληροφοριών αναφορικά με τις αιτήσεις για τη χορήγηση αδειών παραμονής προκειμένου να επιτευχθεί η ταχύτερη διαδικασία έκδοσης των σχετικών πράξεων και η έγκυρη πληροφόρηση κάθε ενδιαφερόμενου. Γι' αυτό και ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου ορίζεται η 1^η Ιανουαρίου του 2006. Αυτό δίνει και μια απάντηση στην προλαλήσασα συνάδελφο, την κυρία Σχοιναράκη Ευαγγελία που είπε ότι δεν υπάρχουν υποδομές στην περιφέρεια για να μπορέσουν να υλοποιήσουν αυτό το νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου που έρχεται να καλύψει κενά και παραλείψεις, κενά τουλάχιστον μιας δεκαετίας, η Κυβέρνηση Καραμανλή επιχειρεί την χάραξη και εφαρμογή μιας μεταναστευτικής πολιτικής η οποία λαμβάνει υπόψη της εκτός από το συμφέρον της χώρας και τις σύγχρονες τάσεις που αναπτύσσονται στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στοχεύει στον ορθολογικό προγραμματισμό της εισόδου των μεταναστών στην ελληνική επικράτεια με βάση συγκεκριμένες ιδιότητες και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα και τις ανάγκες της κοινωνικής και οικονομικής μας ζωής.

Διασφαλίζει τους όρους εργασίας των αλλοδαπών που έρχονται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργαστούν υπό συνθήκες που αρμόζουν σε ένα σύγχρονο κράτος, ένα κράτος δικαίου με στόχο την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, αλλά και την περαιτέρω προώθηση της κοινωνικής μας συνοχής.

Θεσμοθετούνται οι κατάλληλες εγγυήσεις, ώστε να γίνει πράξη ο σεβασμός των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, όπως αυτά διασφαλίζονται από την εσωτερική έννομη τάξη για τους Έλληνες πολίτες, ιδίως όταν αυτά αναφέρονται στην προστασία της πολιτισμικής και θρησκευτικής τους ιδιαιτερότητας και εξασφαλίζεται, κύριοι συνάδελφοι, η υποστήριξη, η ανάδειξη και η προβολή της προσωπικής συμβολής των υπηκόων τρίτων χωρών στο ευρύτερο κοινωνικό γίγνεσθαι, αλλά και των προσπαθειών που αυτοί καταβάλλουν για την εξυ-

πληρέτησή τους από ίδιους πόρους και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Το νομοσχέδιο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, προσπαθεί να προσφέρει στους μετανάστες αυτά που στερήθηκαν χρόνια, δηλαδή ασφάλεια, συνθήκες σωστής εργασίας και πλήρη απόλαυση όλων των βασικών τους δικαιωμάτων.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε αποτελεί μία ολοκληρωμένη προσπάθεια νομοθετικής παρέμβασης που εκσυγχρονίζει το σύνολο της εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής και αποδεικνύει ότι στην Ελλάδα της νέας διακυβέρνησης η κοινωνική αλληλεγγύη, η νομιμότητα και η κοινωνική ένταξη και συνοχή αποτελούν τις πρώτες προτεραιότητες.

Γι' αυτούς τους λόγους ψηφίζω ανεπιφύλακτα το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Σαμαζιώτη.

Το λόγο έχει ο κ. Ρήγας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην αρχή της δεκαετίας του '90 οι κοσμογονικές αλλαγές που συγκλόνισαν την Ανατολική κυρίως Ευρώπη έφεραν δραματικές αλλαγές, μεγάλες ανατροπές στις ισορροπίες που είχαν διαμορφωθεί στις δυτικές κοινωνίες για πάρα πολλές δεκαετίες.

Είναι γεγονός ότι τα ευρωπαϊκά κράτη, η Δυτική Ευρώπη την εποχή εκείνη κλήθηκαν να αντιμετωπίσει προβλήματα, ζητήματα τα οποία ελάχιστες χώρες είχαν την εμπειρία να τα ρυθμίσουν και να τα αντιμετωπίσουν με έναν ουσιαστικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Η πατρίδα μας δεν αποτέλεσε εξαίρεση. Κάθε άλλο! Έγινε και αυτή αποδέκτης κύματος μεταναστών και θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι ως κοινωνία, ως πολιτεία, ως διοίκηση αιφνιδιάσθηκαμε.

Για χρόνια ολόκληρα, παρά τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζαμε –οικονομικά, κοινωνικά και άλλα– είναι γεγονός ότι είχαμε άλλου μεγέθους και άλλης φύσης προβλήματα να λύσουμε και να αντιμετωπίσουμε και για πρώτη φορά ήρθαμε αντιμέτωποι με ένα τέτοιο φαινόμενο. Ένα φαινόμενο που μετέτρεπε τη χώρα μας από χώρα εξαγωγής μεταναστών σε χώρα υποδοχής μεταναστών και μάλιστα μεταναστών με ειδικά χαρακτηριστικά.

Ανέτοιμοι, λοιπόν, ως κοινωνία και ως πολιτεία και έχοντας ως μόνο αντίβαρο κάποιες παραδοσιακές αρχές που μας ακολουθούν και κάποιες αξίες, ένα αξιακό σύστημα το οποίο μας επέτρεψε να συμπεριφερθούμε με έναν τρόπο ιδιαίτερα φιλόξενο σε όλους αυτούς τους μετανάστες, μπορέσαμε να αντιμετωπίσουμε πρόχειρα και εκ των ενόντων αυτό το τεράστιο ζήτημα.

Είναι γεγονός ότι δεν υπήρξε καμία ρύθμιση όσον αφορά στον αριθμό των μεταναστών που μπορούσαμε να υποδεχτούμε, τους χώρους που αυτοί οι μετανάστες θα εγκαθίσταντο, εκεί που θα δούλευαν κλπ. Δυστυχώς, όλα αυτά τα πράγματα τα πρώτα χρόνια αφέθηκαν στους περίφημους μηχανισμούς αυτορρύθμισης, έτσι όπως έχουμε μάθει να αντιμετωπίζουμε πάρα πολλά ζητήματα.

Η πρώτη σοβαρή πράγματι νομοθετική ρύθμιση του προβλήματος έγινε το 2001 και ήταν αυτό που θα μπορούσε να γίνει εκείνη τη στιγμή, με βάση τη συσσωρευμένη εμπειρία των ετών που παρήλθαν και με βάση τις δυνατότητες που είχε εκείνη τη στιγμή η ελληνική πολιτεία να αντιμετωπίσει το ζήτημα.

Πράγματι, για πρώτη φορά ορίστηκαν προϋποθέσεις και όροι εισόδου και απόκτησης άδειας παραμονής και εργασίας των μεταναστών. Ήταν, επίσης, η πρώτη φορά που δημιουργήθηκαν στην περιφέρεια, στην ελληνική δημόσια διοίκηση δομές, για να αντιμετωπίσουν το συγκεκριμένο πρόβλημα. Αρχισε για πρώτη φορά να λειτουργεί ένας μηχανισμός διευθέτησης τυπικών ζητημάτων που απασχολούσαν εκείνη την εποχή τους μετανάστες.

Παράλληλα, βεβαίως, η Τοπική Αυτοδιοίκηση ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες, όσον αφορά στον τομέα της ένταξης των

μεταναστών, πράγμα το οποίο είναι ιδιαίτερα σοβαρό και κρίσιμο και το οποίο σήμερα καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Αυτή τη στιγμή με το νέο νομοθέτημα γίνεται, κατά την άποψή μας, παρά τη συσσωρευμένη εμπειρία που υπάρχει, παρά τη γνώση που αποκτήθηκε, παρά τις καλές ή κακές πρακτικές που υπήρξαν τα προηγούμενα χρόνια, μία άτολμη, αλυσιτελής –θα έλεγα, έχοντας κάποια στοιχεία που θα μπορούσα να τα χαρακτηρίσω «δειλά»– προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το ζήτημα. Καλύπτει μεν το ένα τμήμα του τίτλου του νομοσχεδίου που ονομάζεται «Είσοδος και διαμονή των μεταναστών», δεν αγγίζει όμως στο ελάχιστο –θα έλεγα– το μεγάλο ζήτημα της κοινωνικής ένταξης.

Το νομοσχέδιο θα έπρεπε να έχει –ας μου επιτραπεί ο όρος, αν και μπορεί να μην είναι δόκιμος– και έναν «παιδευτικό» χαρακτήρα σε αυτό το θέμα. Το βλέπουμε εντελώς «αποϊδεολογικοποιημένο». Είναι ένα τεχνικό νομοσχέδιο για ένα ζήτημα βαθιά πολιτικό, ένα νομοσχέδιο το οποίο κάνει τεχνικές και νομοθετικές –θα έλεγα– ρυθμίσεις για ένα θέμα το οποίο είναι πολύ σημαντικό από πλευράς ιδεολογίας, φιλοσοφίας και πολιτικής.

Βέβαια, ο κύριος Υπουργός χθες έκανε μια θαυμάσια θεωρητική εισήγηση. Όμως, ήταν κάπως εκτός ύλης –ας μου επιτραπεί ο όρος– ή εκτός κειμένου. Γιατί αυτά τα οποία με πολύ ωραίο τρόπο περιέγραψε, δίνοντας –αν θέλετε– και το στίγμα της προσωπικής του φιλοσοφίας, δεν αποτυπώνονται στις διατάξεις του νομοσχεδίου. Δεν υπάρχουν μέσα στο νομοσχέδιο. Για όλα αυτά –πιστεύω– τα οποία πολύ όμορφα μας περιέγραψε χθες ο Υπουργός, όσον αφορά στη διευκόλυνση των μεταναστών, για να μπορέσουν μετά από πολύχρονη παρουσία στην Ελλάδα να νομιμοποιήσουν την παρουσία τους, τη διάκριση ανάμεσα στους ενήλικες και ανήλικες μετανάστες, στα θύματα σωματεμπορίας, στη διευκόλυνση των μεταναστών να ενταχθούν κοινωνικά, αλλά κυρίως στην οργάνωση των δομών της περιφέρειας να αντιμετωπίσουν αυτό το θέμα, δεν γίνονται σημαντικά βήματα.

Κύριε Υπουργέ, να ξέρετε ότι η προσπάθειά σας για την αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης θα δοκιμαστεί σοβαρότατα σε αυτόν τον τομέα. Η αντιμετώπιση του προβλήματος των μεταναστών θα είναι «λυδία λίθος» για την ποιότητα στη δημόσια διοίκηση. Επομένως, θα πρέπει οι υπηρεσίες που δημιουργούνται στην περιφέρεια να στελεχωθούν –πράγμα το οποίο μέχρι σήμερα δεν είναι εμφανές– με τέτοιο τρόπο και ποσοτικά και ποιοτικά, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν το σοβαρό πρόβλημα της τακτοποίησης των μεταναστών. Σήμερα, οι δομές της περιφέρειας δεν αντέχουν σε μια τέτοια δοκιμασία. Δεν έχουμε πειστεί μέχρι σήμερα ότι οι προσπάθειές σας θα μπορέσουν να έχουν σύντομο αποτέλεσμα.

Κύριε Υπουργέ, θεωρώ ότι το νομοσχέδιο περιέχει θετικές διατάξεις, τις οποίες, βεβαίως, το κόμμα μας θα ψηφίσει. Όμως, από εκεί και έπειτα γενικότερα και επί της αρχής θεωρούμε ότι είναι ένα νομοσχέδιο που δεν κάνει τομές, ένα νομοσχέδιο άτολμο, που δεν αντιμετωπίζει, μετά την κτηθείσα εμπειρία, το θέμα των μεταναστών και κυρίως δεν δίνει απάντηση στο τεράστιο ζήτημα της κοινωνικής ένταξης.

Θα έπρεπε, κατά την άποψή μου, και θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας τις σοβαρές παρατηρήσεις που έγιναν από τους συναδέλφους, από τον Πρόεδρο του Κινήματος, ο οποίος έχει μια σημαντικότερη εμπειρία σε αυτό το θέμα, και να ενσωματώσετε στο νομοσχέδιό σας όλες εκείνες τις παρατηρήσεις που έγιναν από πλευράς του ΠΑΣΟΚ.

Επί της αρχής, λοιπόν, δεν ψηφίζουμε το νομοσχέδιο, θα είμαστε όμως παρόντες, να συμβάλλουμε ουσιαστικά στις ρυθμίσεις εκείνες, οι οποίες είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Ρήγα.

Το λόγο έχει η κ. Κόλλια-Τσαρουχά.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μου επιτρέψετε μια μικρή παρατήρηση, κύριε συνάδελφε που μόλις κατεβήκατε από το βήμα. Ίσως να είναι σημαντική η εμπειρία που είχε ο Πρόεδρός σας, όμως τελικά δεν κατάφερε να την περάσει τα προηγούμενα χρόνια στους Υπουργούς, για

να κάνουν αυτά που έπρεπε και στη μεταναστευτική πολιτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο για την είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, που συζητούμε σήμερα, αποτελεί μία ακόμα σημαντική και καταλυτική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και την επίλυση ενός ακανθώδους όντως προβλήματος της κοινωνίας και της οικονομίας μας.

Διότι παρά τις όποιες προσπάθειες καταβλήθηκαν στο παρελθόν από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, το πρόβλημα όχι μόνο δεν λύθηκε, αλλά αντίθετα δημιουργήθηκε μια ακόμα γενιά παράνομων οικονομικών μεταναστών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, αφενός στην άσκηση έντονων πιέσεων στην αγορά εργασίας -και ιδίως με την ύπαρξη μιας ιδιότυπης μαύρης αγοράς εργασίας- και αφετέρου στην διάρρηξη ενός παραδοσιακού κοινωνικού ιστού στις αστικές και τις αγροτικές περιοχές μας, με αποτέλεσμα να τίθεται σε δοκιμασία η συνοχή των τοπικών κοινωνιών μας.

Έτσι, ερχόμαστε τώρα να καλύψουμε κενά και παραλείψεις τουλάχιστον μιας δεκαετίας, αναλαμβάνοντας στρατηγική πρωτοβουλία ως προς της διαχείριση της μεταναστευτικής ροής, υπό το φως των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα όμως αξιοποιούμε και την όποια εμπειρία έχει αποκτηθεί από την έως τώρα εφαρμογή του νόμου 2910/2001 και θεσμοθετώντας για πρώτη φορά στη χώρα μας ρυθμίσεις για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία.

Το πρόβλημα των οικονομικών μεταναστών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα πρόβλημα, το οποίο καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε με υψηλό αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πολίτες μας και σε μακροχρόνια βάση. Πρέπει να αποφύγουμε τα λάθη του παρελθόντος, τα λάθη των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, που χειρίστηκαν το όλο ζήτημα κατά τρόπο αποσπασματικό, επιπόλαιο και επικίνδυνο πολλές φορές, στην κοινωνική και οικονομική συνοχή της ελληνικής κοινωνίας.

Απαιτείται η θέσπιση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής, που όχι μόνο θα βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία, αλλά θα είναι ακόμα περισσότερο διευρυμένη, έτσι ώστε να ευθυγραμμίζεται με τη σημερινή ελληνική πραγματικότητα. Παράλληλα, πρέπει να υπάρξει ευελιξία προσαρμογής στο χρόνο, ανάλογα με τις νέες ανάγκες που θα δημιουργηθούν και τις κοινοτικές βέβαια πρωτοβουλίες, αλλά και τις πολιτικές, που αναμένεται διαχρονικά να θεσπιστούν.

Όλοι εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που προερχόμαστε από την περιφέρεια, όλοι οι συνάδελφοι Βουλευτές που εκλεγόμαστε σε περιοχές κοντά στα σύνορα ιδιαίτερα με τις χώρες προέλευσης τέτοιων -οικονομικών κυρίως- μεταναστών, γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά από πρώτο χέρι όλες τις διαστάσεις του προβλήματος σήμερα. Είμαστε επίσης κοινωνοί των προτάσεων πολιτών και του επιχειρηματικού κόσμου, του αστικού και του αγροτικού, για την επίλυση προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί σήμερα.

Και προς Θεού, δεν αναφέρομαι καθόλου στις κραυγές υστερίας ακραίων κοινωνικών ομάδων, που υιοθετούν θέσεις πολλές φορές ρατσιστικού χαρακτήρα. Θέση όλων μας είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει προσαρμογή και ενσωμάτωση των οικονομικών μεταναστών στην κοινωνία, αλλά αυτό θα πρέπει να γίνει με προγραμματισμό και νοικοκύρεμα και όχι να γίνεται αλόγιστα, πρόχειρα και ανεύθυνα, όπως δυστυχώς συνέβη επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ.

Το παρόν νομοσχέδιο, λοιπόν, είναι η απάντηση της Κυβέρνησης στο οξύμεινο πρόβλημα των οικονομικών μεταναστών στο πλαίσιο των δεσμεύσεών μας απέναντι στους συμπολίτες μας, που μας έδωσαν τη μεγάλη πλειοψηφία το Μάρτιο του 2004.

Σε κύριες γραμμές το παρόν νομοσχέδιο ενοποιεί πρώτον την άδεια διαμονής και εργασίας σε μία πράξη, η οποία εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, προχωρεί στην ουσιαστική ενεργοποίηση περιφερειακών επιτροπών μεταναστευσης, καθιερώνει εξέταση κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής λόγω που αφορούν στη δημόσια τάξη και στην ασφάλεια, οριοθετεί με σαφή τρόπο τη χορήγηση άδειας

για ανθρωπιστικούς λόγους και την καθιέρωση άδειας διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης.

Παράλληλα, οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους κινείται αυτό το σχέδιο νόμου είναι ο ορθολογικός προγραμματισμός της εισόδου των μεταναστών στην ελληνική επικράτεια, η αποφυγή περιστασιακών και ανεξέλεγκτων αλλαγών του καθεστώτος, με το οποίο εγκαθίσταται νομίμως αλλοδαπός στη χώρα μας, η διασφάλιση των όρων εργασίας των αλλοδαπών που έρχονται στην Ελλάδα, προκειμένου να απασχοληθούν υπό συνθήκες που αρμόζουν σε ένα σύγχρονο κράτος δικαίου.

Βασικός άξονας είναι επίσης η καθιέρωση κινήτρων ως προς τη νόμιμη εγκατάσταση αλλοδαπού εργατικού δυναμικού για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στη χώρα μας, η εισαγωγή, επίσης, ενός σύγχρονου καθεστώτος κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, η θεσμοθέτηση κατάλληλων εγγυήσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ελληνικής έννομης τάξης, ώστε να αποφευχθούν ανεξέλεγκτες εισοδοί, αλλά και έξοδοι αλλοδαπών από τη χώρα.

Ακόμη, καθιερώνονται νέες διαδικασίες που θα οριοθετούν επαρκώς το νόμιμο πλαίσιο υποδοχής οικονομικών μεταναστών και θα είναι αποτρεπτικές στη δημιουργία ενός νέου κύματος παράνομης μετανάστευσης στη χώρα μας, διαδικασίες εισδοχής ικανές να ανταποκρίνονται άμεσα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες, τόσο του εθνικού, όσο και του μεταναστευτικού εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας, ευέλικτες για την προσέλκυση υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι προτίθενται να επενδύσουν στη χώρα και απλουστευμένες σε σχέση με την κινητικότητα ειδικών κατηγοριών εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών.

Για το σκοπό αυτό υπάρχουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις: διπλασιασμός των διευθύνσεων αλλοδαπών μετανάστευσης, αύξηση των υπαλλήλων στις διευθύνσεις αλλοδαπών και μετανάστες οι οποίες δημιουργούνται σε κάθε νομό και άλλες ρυθμίσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ναι, η χώρα μας τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια άλλαξε πρόσωπο, ναι, μετατράπηκε ξαφνικά σε χώρα υποδοχής εκατοντάδων χιλιάδων μεταναστών, χωρίς την αναγκαία υποδομή, χωρίς τη θέσπιση επαρκούς και ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής που να είναι σε παράλληλη τροχιά με την αντίστοιχη πολιτική στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άλλων χωρών-μελών, χωρίς προγραμματισμό, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και της κοινωνίας. Και όλα αυτά, ως αποτέλεσμα ανεύθυνης και καιροσκοπικής πολιτικής των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ.

Η Νέα Δημοκρατία με το παρόν νομοσχέδιο βάζει τέρμα σ' αυτήν την ανεύθυνη περίοδο, προχωρεί με αποφασιστικότητα και με σύμμαχο την ελληνική κοινωνία, τους συμπολίτες μας, τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων και των βέλτιστων πολιτικών.

Στόχος μας; Οι μετανάστες να μην αποτελούν κινητήριο μοχλό οικονομικών και κοινωνικών ανισορροπιών, αλλά συγκλίνοντα παράγοντα στην επίτευξη του στόχου της οικονομικής ανάπτυξης και της βελτίωσης της ευημερίας του λαού μας. Χαράσσουμε μία μακροπρόθεσμη μεταναστευτική πολιτική, η οποία ξεκαθαρίζει το τοπίο και ο μετανάστης, που έρχεται στη χώρα μας, γνωρίζει εκ των προτέρων το καθεστώς στο οποίο εισέρχεται και έχει την προστασία που απαιτείται για να αναπτύξει την προσωπικότητά του και όλες τις εγγυήσεις της απόλυτης άσκησης των δικαιωμάτων του.

Με το παρόν νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βάζουμε τέλος στη μαύρη αγορά εργασίας. Λέμε «ναι» στη νόμιμη μετανάστευση και την κάλυψη των αναγκών της οικονομίας μας, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρθρωση και τη δομή του παραδοσιακού κοινωνικού ιστού στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές της πατρίδας μας. Λέμε «ναι» στην ευθυγράμμιση και την ασκούμενη μεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των άλλων κρατών-μελών.

Κλείνουμε με το παρόν νομοσχέδιο ένα προβληματικό κεφάλαιο της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πολίτες που μας εξέλεξαν και τις πραγματικές ανάγκες του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Αγοραστής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα στη Βουλή το σχέδιο νόμου που αφορά στη χάραξη και στην εφαρμογή μιας σύγχρονης μακροπρόθεσμης μεταναστευτικής πολιτικής.

Είναι γνωστό ότι η χώρα μας στις αρχές της δεκαετίας του '90 από τόπος εξαγωγής μεταναστών μετατράπηκε σε τόπο μαζικής εισαγωγής μεταναστών. Το θεσμικό πλαίσιο που τότε διαμορφώθηκε και εφαρμόστηκε στη συνέχεια είχε μεγάλες ελλείψεις και διακρινόταν από το γεγονός ότι δεν είχε στηριχθεί σε βάσεις που επέτρεπαν να χαραχθεί και να εφαρμοστεί μια μακροπρόθεσμη μεταναστευτική πολιτική, σύμφωνα με τις ανάγκες των καιρών.

Αυτό το μεγάλο κενό έρχεται να καλύψει σήμερα αυτό το νομοσχέδιο. Βεβαίως, εμείς δεν μηδενίζουμε τίποτε. Οιοδήποτε καλό υπήρχε στο προηγούμενο νομοσχέδιο και ήταν θετικό - υπήρξαν και θετικά από την εμπειρία εφαρμογής του ν. 2910/2001 και της προγενέστερης νομοθεσίας - έχει υιοθετηθεί. Σίγουρα όμως το παρόν νομοσχέδιο καλύπτει σημαντικά κενά κι έρχεται να δώσει σταθερές βάσεις στη μεταναστευτική μας πολιτική. Για το λόγο αυτό δημιουργείται μια διυπουργική επιτροπή, η οποία θα έχει ως στόχο σε διαρκή βάση να παρακολουθεί την εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής. Και αυτή η πολιτική στηρίζεται στους εξής άξονες:

Ο πρώτος άξονας αφορά στο ζήτημα του ποιος έρχεται και γιατί έρχεται στην Ελλάδα. Στόχος μας είναι, με αυτή τη μεταναστευτική πολιτική, αυτοί που έρχονται ως μετανάστες στην Ελλάδα να μπαίνουν νόμιμα, να σέβονται την ελληνική έννομη τάξη, αλλά και να προστατεύονται από την ελληνική έννομη τάξη. Και κυρίως να απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα, τα οποία τους ανήκουν. Γιατί ο μετανάστης έχει συγκεκριμένα δικαιώματα. Μπορεί να προσφέρει στον τόπο μας και στον εαυτό του και πρέπει να του δοθεί η δυνατότητα να μετέχει ισότιμα στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, με την απόλαυση των δικαιωμάτων του αλλά και ιδίως με όλες εκείνες τις ελευθερίες που πρέπει να έχει αυτός και η οικογένειά του. Γι' αυτό το λόγο συστηματοποιούνται οι άδειες παραμονής. Αυτός ο οποίος έρχεται στην Ελλάδα πρέπει να γνωρίζει γιατί έρχεται, πόσο καιρό θα παραμείνει, τι είναι εκείνο το οποίο πρόκειται να κάνει και κάτω από ποιες συνθήκες.

Έτσι οι κυριότερες κατηγορίες αδειών οι οποίες διαμορφώνονται, είναι:

Πρώτον, εκείνες που αφορούν στην παροχή εξαρτημένης εργασίας.

Δεύτερον, οι άδειες που συνάπτονται με την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Τρίτον, οι άδειες για ειδικούς λόγους.

Τέταρτον, οι άδειες για εξαιρετικούς λόγους.

Πέμπτον, άδειες για οικογενειακή συνένωση.

Και τέλος, άδειες οι οποίες έχουν σχέση με το καθεστώς των επί μακρόν διαμενόντων.

Σε ό,τι αφορά στην παροχή εξαρτημένης εργασίας, ενοποιείται η άδεια παραμονής με την άδεια εργασίας, έτσι ώστε να μην υπάρχουν περιττές γραφειοκρατικές διατυπώσεις.

Σε ό,τι αφορά στην άδεια για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση των επενδύσεων, ιδίως όταν πρόκειται για μεγάλες επενδύσεις, οι οποίες δημιουργούν θέσεις εργασίας στην Ελλάδα.

Οι άδειες για ειδικούς λόγους διευκολύνονται πρωτίστως για εκείνους που έρχονται για σπουδές και για έρευνα.

Οι άδειες για εξαιρετικούς λόγους διευκολύνουν κατά κύριο λόγο εκείνους που επικαλούνται ανθρωπιστικούς λόγους. Κι εδώ θέλω να τονίσω ότι συγκεκριμενοποιούνται οι λόγοι για τους οποίους έρχεται κάποιος και παίρνει την άδεια για ανθρωπιστικούς λόγους. Διότι υπήρχε αοριστία ως σήμερα, που δημιουργούσε πολλά κενά.

Επίσης προστατεύονται και τα θύματα εμπορίας.

Ένα δεύτερο σημαντικό μέρος του νομοσχεδίου είναι η κοι-

νωνική ένταξη, ένταξη η οποία ως πολιτική έλειψε από τον τόπο όλα αυτά τα χρόνια. Διότι μπορεί να υπήρχε μια στοιχειώδης μεταναστευτική πολιτική, πλην όμως η διαδικασία ένταξης στην ελληνική κοινωνία είχε λείψει. Και αυτή η διαδικασία ένταξης είναι στοιχειώδης χρέος της χώρας μας έναντι των μεταναστών, οι οποίοι πρέπει να ζουν και να μετέχουν ισότιμα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας μας, μέσα σε καθεστώς νομιμότητας και απόλαυσης των δικαιωμάτων τους.

Αυτή η κοινωνική ένταξη αφορά κυρίως τις οικογένειές τους, γι' αυτό υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις για την οικογενειακή συνένωση και τη διευκόλυνση των παιδιών των οικογενειών αυτών να πάνε στο σχολείο, να έχουν την παιδεία που πρέπει και εν γένει να μπορούν οι μετανάστες να ζουν την οικογενειακή ζωή, την οποία θα μπορούσαν να ζήσουν και στις χώρες τους.

Ένα τελευταίο θέμα, το οποίο θα ήθελα να διευκρινίσω, είναι εκείνο το οποίο αφορά τη νομιμοποίηση όσων βρίσκονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο παρανόμως στην Ελλάδα. Είναι γνωστό ότι υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός -αδιευκρίνιστος, πιστεύω, ακόμη, όπως είναι και φυσικό- ανθρώπων οι οποίοι είτε ζουν σ' ένα καθεστώς μη νομιμότητας, αλλά και ανθρώπων οι οποίοι ζουν εντελώς παράνομα στην Ελλάδα. Και αυτό δεν οφείλεται πολλές φορές στους ίδιους αλλά και σε γραφειοκρατικές διατυπώσεις οι οποίες υπήρχαν και δεν τους επέτρεπαν να νομιμοποιηθούν.

Πέραν τούτου, αυτό το ημίφως της νομιμότητας και το καθεστώς της παρανομίας δημιουργούσε τις προϋποθέσεις ώστε να εργάζονται κάτω από απαράδεκτες συνθήκες: συνθήκες «μαύρης εργασίας» και έλλειψης κοινωνικής ασφάλισης. Γι' αυτό, με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου παρέχεται η δυνατότητα μιας τρίτης ευκαιρίας νομιμοποίησης σε όλους εκείνους που δεν πρόλαβαν να υπαχθούν στις διατάξεις του ν. 3242/2004 και εκεί δίνεται η δυνατότητα παράτασης των προσωρινών αδειών. Ενώ τέλος, σ' εκείνους οι οποίοι δεν είχαν υποβάλει αίτηση με το ν. 3242/2004, σ' εκείνους δηλαδή οι οποίοι ζουν σε καθεστώς παρανομίας στην Ελλάδα, παρέχεται η δυνατότητα να υποβάλουν δικαιολογητικά για να αποκτήσουν καθεστώς νομιμότητας, εφόσον βρίσκονται στην Ελλάδα για ένα τουλάχιστον έτος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορισμένες από τις διατάξεις του σχεδίου νόμου αρχίζουν να εφαρμόζονται αμέσως. Άλλες όμως διατάξεις για λόγους διαδικαστικούς εφαρμόζονται μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, δεδομένου ότι χρειάζεται μια συγκεκριμένη προετοιμασία. Κυρίως όμως οι διατάξεις που αφορούν τη χάραξη της όλης πολιτικής και της εφαρμογής της θα αρχίσουν ουσιαστικά να ισχύουν από την 1.1.2006, με δεδομένο το γεγονός ότι πρέπει να υπάρξει η αντίστοιχη υποδομή για να αποδώσει αυτή η πολιτική.

Ένα μεγάλο μειονέκτημα της νομοθεσίας στο παρελθόν είναι ότι χαρασσόταν και θεσιζόταν η σχετική ρύθμιση, πλην όμως δεν υπήρχε πρόνοια των αντίστοιχων βάσεων για την εφαρμογή της. Το αποτέλεσμα ήταν οι διατάξεις να παραμένουν στο περιθώριο, να μην έχουν δηλαδή τη δυνατότητα να εφαρμοστούν αμέσως και στην ουσία πολλές φορές να μην εφαρμόζονται ποτέ.

Το Υπουργείο Εσωτερικών και ο Υπουργός προτίμησε για συγκεκριμένες ρυθμίσεις να διαμορφώσει πρώτα το καθεστώς και ιδίως να δημιουργηθούν οι σχετικές υπηρεσίες για να ολοκληρωθεί η μηχανοργάνωσή τους, έτσι ώστε η πολιτική να εφαρμοστεί με τρόπο αποτελεσματικό από την αρχή και όχι να έχουμε νέα κενά και νέες παραλείψεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόκειται για ένα σχέδιο νόμου, το οποίο μακροπρόθεσμα θέτει τις βάσεις για μία μεταναστευτική πολιτική σύμφωνα με τις απαιτήσεις των καιρών και επιπλέον μία μεταναστευτική πολιτική, η οποία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως μετά τους κοινούς άξονες που διαμορφώθηκαν στη Χάγη και στο Κρόνινγκεν και που επιβάλλουν και στη χώρα μας να ακολουθεί πλέον μία μεταναστευτική πολιτική που συγκλίνει προς τους άξονες αυτούς και με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Πιστεύουμε, όπως φαίνεται άλλωστε και από το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου, ότι οι ρυθμίσεις είναι εξαιρετικά προοδευτικές, σύμφωνα με το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώ-

που. Οι ρυθμίσεις δεν είναι φοβισμένες ούτε περιορισμένες. Βρίσκονται μπροστά ακόμα και από τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σίγουρα βρίσκονται μπροστά και από τη νομοθεσία άλλων χωρών που θεωρήθηκαν ότι είχαν ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική τα τελευταία χρόνια.

Πώς θα απαντήσουμε στο μεταναστευτικό πρόβλημα που ετέθη από τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ; Όχι πάντως με αντικυβερνητικές ρητορείες. Απαντάμε με το παρόν νομοσχέδιο, απαντάμε με στρατηγική, απαντάμε με στόχο και πάντως απαντάμε με τη σωστή εφαρμογή και τον τρόπο εφαρμογής του παρόντος νομοσχεδίου, ώστε να μη χάσουμε άλλη μια ευκαιρία για το μέλλον, μια ευκαιρία που ξέρουμε όλοι μας ότι είναι πολύτιμη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ τον κ. Αγοραστό.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Χάιδο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΪΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, η ιστορία διδάσκει ότι οι μετακινήσεις των ανθρώπων ήταν ταυτόχρονες με την παρουσία τους στον πλανήτη. Τα αίτιά τους είναι πολλά, προαιώνια και διαχρονικά. Αναφέρθηκαν από προηγούμενους ομιλητές και δεν θα τα επαναλάβω.

Όποιοι όμως και αν ήταν οι λόγοι της μετανάστευσης, οι άνθρωποι εγκατέλειπαν με πόνο και δυσκολία την πατρίδα τους, αποχωρίζονταν με πόνο τους δικούς τους ανθρώπους, ξεχνούσαν σπάνια και αργά τις παραδόσεις και τα έθιμά τους. Ο μετανάστης είτε ως σκλάβος είτε ως πρόσφυγας είτε ως γκαστερμπάντερ είτε ως εμigré είτε ως μέτοικος ήταν πάντα ξένος, εντασσόταν με δυσκολία στο νέο περιβάλλον και μέσα του παρέμενε πάντοτε η νοσταλγία της πατρίδος και η λαχτάρα της επιστροφής. Μυριάδες μύθοι, τραγούδια και παραδόσεις σε όλους τους λαούς της γης αναφέρονται και περιγράφουν με γλαφυρό τρόπο τα παραπάνω προβλήματα και τους καημούς.

Παρότι οι βασικές αιτίες και τα κύρια γνωρίσματα της μετανάστευσης παραμένουν διαχρονικά περίπου ίδια, το μέγεθος του φαινομένου παρουσίασε αυξομειώσεις και κάποια χαρακτηριστικά του διέφεραν από εποχή σε εποχή.

Τα τελευταία χρόνια ζούμε μία έξαρση της μετακίνησης των ανθρώπων από τις φτωχές και υποανάπτυκτες χώρες του τρίτου κόσμου προς τις πλούσιες και αναπτυσσόμενες χώρες του πλανήτη, τις οποίες σε αντιδιαστολή θα χαρακτηρίσω χώρες του πρώτου κόσμου. Τα караβάνια των εξαθλιωμένων και απελπισμένων έχουν ως προορισμό είτε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διά μέσου κυρίως των αναρίθμητων αλλά δύσβατων θαλάσσιων δρόμων της Μεσογείου –γι' αυτό χαρακτηρίστηκε και «μέση γη», πάντα ήταν το επίκεντρο των μετακινήσεων- είτε τις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Καναδά και την Αυστραλία, χώρες όμως που στηρίχτηκαν και αναπτύχθηκαν από τη μετανάστευση.

Η πατρίδα μας, η Ελλάδα, είναι ίσως η μοναδική χώρα στον κόσμο που μέσα σε μισό αιώνα μετατράπηκε από χώρα αποστολής μεταναστών σε χώρα υποδοχής τους.

Υπενθυμίζω ότι από το 1950 μέχρι το 1973 μετανάστευσαν συνολικά ένα εκατομμύριο διακόσιοι τριάντα έξι χιλιάδες Έλληνες μόνο στη Δυτική Ευρώπη, ενώ σήμερα φιλοξενούνται στην πατρίδα μας πάνω από ένα εκατομμύριο αλλοδαποί μετανάστες.

Και από εκεί που ο μέσος Έλληνας άκουγε με συγκίνηση το «πουλάκι ξένο», σιγοτραγουδούσε με παράπονο «το λερωμένο από την ξενιτιά μαντήλι του Γιάννη» και ριγούσε με την παράκληση του ξενιτεμένου προς τον ουρανό «να στείλει ένα πουλί να πάει στη μάνα υπομονή», σήμερα γίνεται μάρτυρας πολλών και διαφορετικών απόψεων για τις επιδράσεις και τους κινδύνους από την παρουσία των ξένων στην κοινωνία και συμμετέχει με ενδιαφέρον στον αυξανόμενο προβληματισμό για την αντιμετώπιση του διαρκώς διογκούμενου φαινομένου της σύγχρονης μετανάστευσης και των συνεπειών του. Γιατί εκτός από τα οφέλη από την παρουσία των μεταναστών στην πατρίδα μας όπως η αύξηση του ΑΕΠ, η αναζωογόνηση του γηράσκοντος πληθυσμού και πολλά άλλα, παρουσιάζονται και προβλήματα

που έχουν σχέση με τη λειτουργία των υπαρχουσών κοινωνικών δομών, όπως η αγορά εργασίας, η πρόνοια, η δημόσια υγεία, η δημόσια παιδεία και άλλοι τομείς.

Ταυτόχρονα ελλοχεύει ο κίνδυνος της περιθωριοποίησης, του αποκλεισμού των μεταναστών και της όξυνσης των κοινωνικών αντιθέσεων και ανισοτήτων. Το ζήτημα επίσης της ένταξης τους παρουσιάζει σημαντικά και πολλές φορές ανυπέρβλητα εμπόδια.

Τελευταίες μελέτες στις ΗΠΑ έδειξαν ότι ισπανόφωνοι μετανάστες ζουν, επικοινωνούν, εργάζονται και συναλλάσσονται μόνο μεταξύ τους, χωρίς να γνωρίζουν τη γλώσσα, αφού μπορούν να τα καταφέρουν ακόμα και αν δεν την ξέρουν. Δημιουργούν δηλαδή γκέτο μέσα στις μεγαλουπόλεις, τα οποία είναι απομονωμένα και αποκλεισμένα από την υπόλοιπη κοινωνία με την οποία διαρκώς αναπτύσσεται μια διογκούμενη αντίθεση που δυσχεραίνει την προσαρμογή και την απώτερη ένταξή τους. Σε χώρες της Ευρώπης όπως η Γαλλία, η Γερμανία και η Ολλανδία, η ένταξη αποδείχθηκε δύσκολη και για τη δεύτερη γενιά μεταναστών, οι οποίοι αισθάνονται περισσότερο αδικημένοι από τους γονείς τους.

Κύριοι συνάδελφοι, το ζήτημα της μετανάστευσης είναι μεγάλο, πολύπλοκο και δύσκολο να το προσεγγίσει κανείς διεξοδικά στο πλαίσιο του χρόνου που διαθέτουμε. Πήρα σήμερα όμως το λόγο για να επισημάνω τον κίνδυνο της ξενοφοβίας και του ρατσισμού που ελλοχεύει για την κοινωνία μας και ο οποίος δυστυχώς πολλές φορές τρέφεται από τα υπαρκτά προβλήματα που δεν αντιμετωπίζονται, υποδαυλίζεται από υπερπατριωτικές φωνές που εκφέρονται στο όνομα της ιστορίας μας και τροφοδοτείται από κάποιους παράγοντες της Εκκλησίας μας - ευτυχώς λίγους - στο όνομα της ορθόδοξης παράδοσής μας.

Αυτές οι φωνές όχι μόνο δεν αποδοκιμάζονται από την Κυβέρνηση και τη Νέα Δημοκρατία, αλλά κάποιες φορές επικροτούνται και επιβραβεύονται από στελέχη του κυβερνώντος κόμματος.

Οι γνωρίζοντες όμως την ελληνική ιστορία ξέρουν ότι ο κλασικός αρχαιοελληνικός πολιτισμός μεγαλούργησε με ελεύθερη σκέψη, με ανοικτούς ορίζοντες, με διαπολιτισμική συνεργασία με τους άλλους λαούς και με το σεβασμό και την αποδοχή των ξένων. Η φιλοξενία και η περίθαλψη των ξένων δεν καθορίζονταν από θεσμοθετημένους κανόνες, αλλά αποτελούσε ιερή υποχρέωση όλων, αφού προστάτης των ξένων ήταν ο μεγαλύτερος Έλληνας θεός, ο Δίας, ο οποίος γι' αυτό επονομαζόταν και «Ξένιος».

Χαρακτηριστική και γλαφυρή περιγραφή αυτής της νοοτροπίας προς τους υπερπατριώτες που παραποιούν την ιστορία, αποτελεί ένα απόσπασμα από την Οδύσσεια, όπου η Ναυσικά, απευθυνόμενη στις συντρόφισσές της, όταν αντίκρουσε τον ναυαγό ξένο Οδυσσέα, είπε: «Αυτός ο δύστιχος έφτασε εδώ μετά από περιπλάνηση και πρέπει να τον περιποιηθούμε. Γιατί ξένιοι και φτωχοί είναι όλοι άνθρωποι του Δία και ευχαριστούνται με το λίγο που θα τους δώσεις. Δώστε λοιπόν κόρες στον ξένο φαγητό και κρασί και λούστε τον στο ποτάμι σε απάνεμο μέρος».

Αλλά και η ορθόδοξη πίστη στηρίζεται στην αγάπη, στην αλληλεγγύη, στη μεγαλοσύνη και την οικουμενικότητα και επιτάσσει τη βοήθεια προς τους ξένους και τους αναξιοπαθούντες. Ανεπανάληπτο εγκώμιο για τους ξένους είναι το απόσπασμα από τις Γραφές, όπου ο Ιωσήφ, απευθυνόμενος στον Πιλάτο ζητώντας το σώμα του Ιησού, αναφωνεί «δόσμοι τούτον τον ξένον, τον εκ βρέφους ως ξένον ξενοθέντα εν κόσμω. Δόσμοι τούτον τον ξένον όστις οίδεν ξενίζειν τους πτωχούς τε και ξένους». Και καταλήγει «δόσμοι τούτον τον ξένον ίνα κρύψω εν τάφω ος ως ξένος ουκ έχει πού την κεφαλήν κλίνει».

Αυτούς λοιπόν τους φτωχούς και ξένους που δεν έχουν «πού την κεφαλήν κλίνει», ας τους αντιμετωπίσουμε διεπόμενοι από τα αληθινά, παντοτινά και πανανθρώπινα διδάγματα της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και της ορθόδοξης πίστης μας, έτσι όπως συμβολίστηκαν με τον Ξένιο Δία και με τον «Ξένο» Ιησού.

Αγωνώντας τις ξενοφοβικές απόψεις που παραποιούν την ιστορία, απομονώνοντας τις μισαλλόδοξες φωνές που παρανοούν την ορθόδοξη παράδοσή μας, πρέπει να θεσπίσουμε ένα

σύγχρονο δημοκρατικό και εφαρμόσιμο πλαίσιο για το μεταναστευτικό φαινόμενο, να θεσμοθετήσουμε σταθερούς και δίκαιους κανόνες εισόδου, παραμονής, εργασίας και δραστηριοποίησης των μεταναστών στην πατρίδα μας. Να ψηφίσουμε νόμους που θα τους διασφαλίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και θα βοηθούν στη σταδιακή ένταξή τους στην κοινωνία. Να διαμορφώσουμε ένα περιβάλλον αλληλεγγύης, αρμονικής συνύπαρξης και δημιουργικής συμφιλίωσης όλων, ένα περιβάλλον που θα αναδεικνύει τις ομοιότητές μας, έτσι ώστε να μας βοηθά να σεβόμαστε και τις διαφορές μας. Ένα περιβάλλον στο οποίο θα ζούμε όλοι μαζί, θα είμαστε ίσοι αλλά ταυτόχρονα και διαφορετικοί όπως είπε ο Αλέν Τουρέν.

Δυστυχώς με το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα, παρότι περιλαμβάνει ευνοϊκές ρυθμίσεις για τους μετανάστες, δεν αντιμετωπίζεται ριζοσπαστικά, συνολικά και προοδευτικά το ζήτημα. Χαρακτηρίζω το νομοσχέδιο άτολμο και χωρίς όραμα και σε πολλές περιπτώσεις διαιωνίζει κάποια προβλήματα που ταλανίζουν τους μετανάστες. Και βέβαια, όπως συμπεραίνει και το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, δεν εναρμονίζεται πλήρως με την κοινοτική οδηγία για τα δικαιώματα των μεταναστών μη περιλαμβάνοντας ρυθμίσεις που θα βοηθούσαν περισσότερο τους μετανάστες.

Για όλους αυτούς τους λόγους καταψηφίζω επί της αρχής το νομοσχέδιο περιμένοντας όμως ταυτόχρονα από την Κυβέρνηση να καταδικάσει κατηγορηματικά τις ξενοφοβικές και μισαλλόδοξες απόψεις που τελευταία αυξάνονται ανησυχητικά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Έχει ζητήσει το λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Ορίστε, κύριε Πολύδωρα έχετε το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Θέλω να συγχαρώ τον μόλις κατεβότα του Βήματος συνάδελφο, τον κ. Χάϊδο, διότι έκανε μία γλαφυρή και εμπειρισταμένη τεκμηρίωση, θα έλεγα του βουλευτικού αυτού του τόπου, αυτής της κοινωνίας διαμέσου των αιώνων έναντι του ξένου, έναντι του μετανάστη. Εντυπωσιακή ήταν και η ευρηματική αναφορά του στον ψαλμό της Μεγάλης Παρασκευής όπου ο βουλευτής Ιωσήφ ο από Αριμαθαίας προσέρχεται στον Πιλάτο και του λέει «δός μοι τούτον τον ξένον». Έχουμε δηλαδή στον ψαλμό αυτό που ψάλλεται στον πρώτο ήχο την αναφορά στην έννοια του ξένου σε επίπεδο θεϊκής ιερότητας, γιατί ο ξένος είναι ο Χριστός Θεός.

Εγώ θέλω να σημειώσω προεκτείνοντας τη σκέψη του κ. Χάϊδου τα εξής στην ίδια ενότητα λόγου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Ο τίτλος των σκέψεών μου λέει, η Ελλάς σαν πνευματικό τοπίο έχει καταθέσει στην ιστορία της όλη αυτήν τη θέση-στάση έναντι του ξένου και θέλουμε αυτά να τα θυμηθούμε διότι είναι το ίδιο γονίδιο, το ίδιο DNA και στη σημερινή κοινωνία μας. Θέλουμε δηλαδή να αναφωνήσουμε, να διατρανώσουμε την αλήθεια ότι είναι έννοια ασύμβατη προς την ελληνικότητα η έννοια της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, δηλαδή αντικρούεται από το ίδιο το έδαφος και το πνεύμα αυτού του τόπου. Γι' αυτό με χαρά διαπιστώνει κανείς ότι εδώ δεν θα δει skin heads όπως θα δει σε άλλες χώρες της Ευρώπης ή -ακόμη δραματικότερο- έστω και με το επιχείρημα της τρομοκρατικής επικαιρότητας, δεν θα δει τη δολοφονία με τσεκούρια του νέου προχθές στο Λονδίνο.

Ας είναι αυτό ο τίτλος των παραθεμάτων που θα εκθέσω. Και τι θα σημειώσω ενώ; Θα σημειώσω ότι ερχόμαστε από πολύ μακριά. Ερχόμαστε από το δίπολο της κοινωνικής συμπεριφοράς που έχει τον Ιάσονα να είναι στην επέκταση, να είναι στην αναζήτηση, να είναι στην έρευνα όχι με κανονιοφόρο και με υπερόπλα αλλά με ένα ξιφίδιον και με πολύ πνεύμα οφείλουμε να ομολογήσουμε.

Βέβαια, έχουμε και τις πρώτες εξορμήσεις με την έννοια του αποικισμού -πρώτου και δεύτερου αποικισμού- μετά τον Ιάσονα, μετά τον Τρωϊκό πόλεμο, όπου σημειώνει ο Ηρόδοτος «οι εκ των στάσεων εκπίπτοντες, έκτιζον τας αποικίας». Αυτό είναι ο ένας πόλος στη συμπεριφορά των Ελλήνων στα σύνορα του μύθου και της ιστορίας. Ο άλλος πόλος είναι ο νόστος του Οδυσσέα. Αυτοί οι δύο πόλοι στις παραλλαγές τους διαιωνίζο-

νται και ισχύουν μέχρι και σήμερα.

Ερχόμαστε από πολύ μακριά. Θέλω να σημειώσω ότι η πρώτη διάκριση στα ελληνικά κοινωνικοπολιτικά πράγματα ήταν η διάκριση μεταξύ αυτοχθόνων και ετεροχθόνων, σκληρή πολιτική διάκριση η οποία ισορρόπησε μετά από πενήντα χρόνια.

Θέλω να σημειώσω εδώ στη διάκριση μεταξύ αυτοχθόνων και ετεροχθόνων, ότι βρίσκουμε στα επαναστατικά Σύντάγματα τα λεγόμενα του 1821, Επιδαύρου, Άστρους, Τροιζήνος, ενδιαφέρουσες διατυπώσεις.

Θέλω να σημειώσω αυτές τις δύο διατυπώσεις που βρήκα στο Σύνταγμα του Άστρους του 1822 και στο Σύνταγμα της Επιδαύρου του 1827: «Όσοι έξωθεν ελθόντες κατοικήσωσιν ή παροικήσωσιν εις την Επικράτειαν της Ελλάδος εισίν ίσοι με τους Έλληνες ενώπιον των νόμων».

Και παρακάτω, ένα δυναμικό συνταγματικό δόγμα το οποίο στα μετέπειτα συντάγματα από το 1844 και μέχρι σήμερα για κάποιους λόγους ενώ είχε τότε δύναμη, εξαλειφθηκε. Λέει το δεύτερο σημείο που θέλω να σημειώσω. Ακούστε, το 1821. Βέβαια, οι ιδέες είναι από το σύστημα διοικήσεως του Ρήγα. Αλλά εδώ έχουμε σαφείς διατυπώσεις, τοποθετήσεις: «Εις την ελληνικήν Επικράτειαν ούτε πωλείται ούτε αγοράζεται άνθρωπος, αργυρώνητος δε παντός γένους και πάσης θρησκείας, άμα πατήσας το ελληνικόν έδαφος είναι ελεύθερος και από τον δεσποτήν αυτού ακαταζήτητος».

Αυτά επαναλαμβάνονται στο Σύνταγμα του Άστρους και της Τροιζήνος. Τα φέρνω στη συζήτηση γιατί θέλω να συνδυάσω αυτή τη σκέψη, αυτό το δεδομένο του ελληνικού πολιτικού πολιτισμού με την πλεοναστική δήλωση του κ. Παπανδρέου, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης χτες ο οποίος έλαβε τη σύλληψη να μιλήσει, θεωρητικά έστω, να υπάρξουν πρόνοιες ώστε να μη στέλνει η Ελλάδα πίσω στα κολαστήρια όσους μάχονται για την ελευθερία.

Χωρίς να το θέλω, συνειρμικά η σκέψις μου ανεζήτησε περιστατικά τέτοια και δεν βρήκε άλλο εκτός από τον Οτσαλάν. Δηλαδή τι έγινε; Ο εγκληματίας γυρίζει στον τόπο του εγκλήματος; Δεν χρειαζόταν αυτή η αναφορά.

Είναι εκτός του κειμένου του σχεδίου νόμου που φέρνει η Κυβέρνηση και ο κ. Παυλόπουλος. Και όπως το διαβάσαμε και το αναλύουμε, δεν χρειαζόταν η αναφορά, όπως δεν χρειαζόταν και η άλλη αναφορά για τους πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Μέσα σ' αυτήν τη δυσμενή κατάσταση υποδοχής μεταναστών το 1990 με 2005 που μιλάμε σήμερα ή μέχρι το 2001 που είναι σταθμός, σας πληροφορώ ότι οι μετανάστες μας έλαβαν τη μέγιστη δυνατή ισοτιμία.

Και φυσικά δεν θα εγκρίνουμε και δεν θα ασχοληθούμε με το επεισόδιο χ σε ένα αστυνομικό τμήμα, όπου ο αστυνομός επέδειξε πολύ brutality, μία άγρια βία της αστυνομίας. Βεβαίως, δεν θα ασχοληθούμε με μερικούς ακραίους στα γραφεία υποδοχής, οι οποίοι ταλαιπωρούν και κάνουν ουρές και δεν μιλούν με ευγένεια προς το μετανάστη. Θα ασχοληθούμε δηλαδή, θα τα στηλιτεύσουμε, αλλά δεν θα τα αναγάγουμε στον κανόνα. Οι δε πρόνοιες του νόμου είναι για τη μέγιστη δυνατή ισοτιμία.

Είπε προσφυώς ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ, τον οποίο βλέπω εδώ, ο κ. Βλατής, ότι το μεταναστευτικό δεν είναι χώρος για πολιτικές εντάσεις και αντιπαραθέσεις. Συμφωνώ απολύτως. Και μάλιστα άκουσα από πολλούς ρήτορες -και έρχομαι τώρα σε ουσιαδότερα σημεία της εισηγήσεώς μου- να εκθειάζουν τον μετανάστη, περίπου να τον εξιδανικεύουν και να λένε ότι είναι ο άφογος, ο άμεμπτος, ο ιδεώδης συνάνθρωπός μας και πολίτης και να διαμορφώνεται ένα πνεύμα πλειστηριασμού για το ποιος θα δώσει περισσότερα προς τους αδελφούς μετανάστες. Είναι λάθος γραμμή. Ο ανθρωπισμός δεν εκπίπτει. Και οι πολιτικές να είναι σ' αυτή τη γραμμή. Και το νομοσχέδιο είναι σ' αυτή τη γραμμή.

Θα έπρεπε να το ψηφίζατε σύμφωνα με το νόμο που σας έχω πει πολλές φορές, «εν τω μείζονι περιλαμβάνεται το έλασσον». Είναι λογικό και νομικό absurdum, παράδοξο να αποδέχεστε όλα αυτά που κατοχυρώνονται και, επειδή θέλετε κάτι περισσότερο σ' αυτή την εννοούμενη πλειοδοσία, να το απορρίπτετε. Όχι, το ψηφίζω αυτό, το επιδοκμάζω και θέλω περισσότερα. Δεν έχει λάθη αυτό, αλλά αντιθέτως θεραπεύει συνθήκες και

καταστάσεις ανώμαλες, δηλαδή προβληματικές, οι οποίες έχουν και μία μικρά ηλικία τουλάχιστον δέκα ετών.

Και είναι πολύ ισχυρό και καταλυτικό το ερώτημα που διετύπωσε ο κ. Παυλόπουλος χθες: Μα, αν ήταν όλα ωραία από το 1995 ή το 1997 ή με το καταληκτικό νόμο σας του 2001, τις η χρεία να φέρουμε εμείς; Και αν ήταν εναρμονισμένα ή μάλλον αν είχατε συμβάλλει -το θυμάμαι πολύ χαρακτηριστικά από την αγόρευση του κ. Παυλόπουλου και δεν έχουμε καμία διάθεση να αμφισβητήσουμε τη συμβολή σας στην παραγωγή των καλών ευρωπαϊκών οδηγιών για τους μετανάστες- γιατί τη συμβολή σας αυτή δεν την ολοκληρώνετε με το να την κάνετε νόμο του ελληνικού κράτους με την ενσωμάτωση και αποδοχή αυτών των οδηγιών; Αμείλικτα ερωτήματα στα οποία είστε εκτεθειμένοι. Είσατε ανοιχτοί εσείς της Μειοψηφίας, δηλαδή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, για τις ημέρες -γιατί μόλις πριν από δεκαεπτά μήνες ήσασταν κυβέρνηση- που κυβερνούσατε και χειριζόσασταν το ίδιο θέμα.

Πριν πάμε στα ιδεώδη είτε των πολιτικών δικαιωμάτων για τους τοπικούς άρχοντες είτε στις ιθαγένειες για τη γέννηση και τη δεύτερη γενιά κλπ., πράγματα που μένουν εκκρεμή για λόγους προνοίας και συνέσεως, σας συγχαίρω, κύριε Υπουργέ. Γιατί, ξέρετε, σε τελευταία ανάλυση αυτά τα θέματα για τους αυτόχθονες και τους ετερόχθονες, για τους επήλυδες, για τους νεοεισάκτους, για τους λαθρομετανάστες, έχουν και ένα περιορισμό διαχειρίσεως από εμάς.

Επαναλαμβάνω: Εμπεριέχουν έναν ηθικό περιορισμό διαχείρισης. Δεν είναι στο χέρι μας να κάνουμε εμείς ξαφνικά πλειοψηφία -σας το λέω στην in extremis διατύπωση- του ελληνικού πληθυσμού, ετερόχθονες και αλλογενείς. Δεν είναι στο χέρι μας, δεν το έχουμε αυτό το νομικό και προπαντός ηθικό δικαίωμα.

Ας πούμε ότι αίφνης κάπου βρίσκονται εδώ έντεκα εκατομμύρια άνθρωποι για τους οποίους αντί να εφαρμοστούν νέες πολιτικές λέμε: «Πάρτε τα δικαιώματα, τελείωσε αυτή η υπόθεση». Γιατί δεν είναι στο χέρι μας; Διότι εδώ υπάρχει μία ηθική υποθήκη ορισμού του έθνους και κινούμεθα ακόμα μέσα στις γραμμές του έθνους-κράτους και όποιος είναι για τη βίαιη κατάλυση του να σηκώσει το χέρι.

Ο Ηρόδοτος δίνει τον ορισμό του έθνους με τέσσερα κριτήρια: Όμαιμον, ομόθηρσον, ομόγλωσσον, ομότροπον. Ούτε θα μείνουμε στον ορισμό του Ηροδότου με πείσμα στρειδιού, αλλά είναι ένα θέμα που εμείς τουλάχιστον, η οριζόντια Σύγκλητος, δηλαδή της εποχής 2005, δεν ξέρω αν έχουμε την εξουσιοδότηση να το διαχειριστούμε άνευ όρων και ελευθέρως.

Θέλω να σημειώσω ακόμη ότι καλές είναι οι ρητορείες μας, οι φιλόφρονες και οι προνοιακές για τους συνανθρώπους μας μετανάστες. Όμως, όταν ένας προφήτης διείδε στο χρόνο τον εγγύς τα «τσουνάμια» μιας άγριας μετανάστευσης, θα πρέπει να προβληματιστεί και για τα σύνορα της Ευρώπης και για τη λειτουργία των συνόρων και για το πώς θα είναι το κριτήριο, πόσους αντέχουν η οικονομία, η κοινωνία, ο πολιτισμός αυτού του τόπου, όπως είπε πολύ εύστοχα και ο κ. Λυκουρέντζος, ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, της Νέας Δημοκρατίας.

Θέλω να σημειώσω ότι η Ευρώπη αυτήν τη στιγμή αντιμετωπίζει υποδορίως το πρόβλημα της μετανάστευσης των οικονομικών μεταναστών. Τι σημαίνει το 60% της Γαλλίας και της Ολλανδίας συγχρόνως; Επιτρέψτε μου να το πω. Έκαμαν λάθος και για το κείμενο και για την προοπτική της ενωμένης Ευρώπης και για τα ανθρώπινα και κοινωνικά δικαιώματα που είναι μέσα στο χάρτη του Συντάγματος. Όμως, τι έγινε; Ζουν και έζησαν -και το πρόβαλαν- την αγωνία της σχέσεως μεταξύ εργασίας, απασχόλησης και μετανάστευσης. Ζουν και έζησαν -και το πρόβαλαν- την προοπτική της εντάξεως της Τουρκίας.

Όπως αντιλαμβάνεστε, αυτά είναι ζητήματα δεδηλωμένα, δεν είναι πλέον υποθέσεις, διότι υπάρχει ο Ντομινίκ ντε Βιλπέν, του οποίου χαιρετίζω την ευρωπαϊκή στάση και δήλωση για τη νομική και ηθική ακρίβεια όσον αφορά την υπογραφή του πρωτοκόλλου της Τουρκίας με όρο παράδοξο και απερίγραπτο, όχι απλώς ανεπίτρεπτο. Θέλει να μπει σε μία ενόχληση στην οποία είναι η Κυπριακή Δημοκρατία και βάσεις αυτόν τον όρο ακυρώνοντας τον εαυτό σου; Ο ντε Βιλπέν απαντά: «Θέλετε να σας πω

ότι ζουν η Γαλλία, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Ευρώπη υπό τον κίνδυνο της εφαρμογής της αρχής της ελεύθερης εγκατάστασης».

Εγώ προτείνω και απ' αυτό το Βήμα σήμερα -το έχω πει και σε άλλες ευκαιρίες- άμεση αναθεώρηση -θα ανακουφιστεί η Ευρώπη, κύριε Υπουργέ- της αρχής της ελεύθερης εγκατάστασης για τους 25 και τους 27 και για τον 28ο. Απαιτείται η αναθεώρηση της αρχής της ελεύθερης εγκατάστασης. Επαναλαμβάνω: Θα ανακουφιστεί η Ευρώπη. Θα μπορούμε να δούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση με μία άλλη ματιά.

Άλλωστε στους 15 το σύστημα είχε ισορροπήσει. Δεν είχαμε μεταναστευτική ροπή από την Ισπανία για την Γαλλία και συνακόλουθη ελεύθερη εγκατάσταση. Μπορούμε να πούμε ότι είναι περίπου ασφαλισμένο και ισορροπημένο το σύστημα και για τους 25. Ο φόβος, η έγνοια είναι για τον 28ο ή και για τον 26ο και 27ο. Η ιδέα είναι να προσδιοριστεί η ελεύθερη εγκατάσταση με πλαφόν ανάλογα με το πόσους δύναται να δεχθεί σε ελεύθερη εγκατάσταση το κράτος -μέλος υποδοχής από τα άλλα κράτη-μέλη.

Ένα δεύτερο που θέλω να σας πω είναι ότι ζούμε σε οικονομικούς προστατευτισμούς ούτως ή άλλως. Δηλαδή, οι τριβές για τα μεροκάματα και για τις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων μεταξύ Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Ελλάδος ή Σκοπίων και Ελλάδος είναι ουσιαστικές, υπαρκτές. Κάποιος μίλησε από την συνηγορητική πλευρά των μεταναστών για την εξής σκέψη. Μίλησε εν αναφορά προς την εκμετάλλευση. Αν τους εξμεταλλεύθη το σύνολο μέρος των αυτοχθόνων, εμείς δηλαδή, η ελληνική οικονομία. Συνεισέφεραν. Το ομολογούμε.

Δεν ξέρω να βρω τον ορισμό της εκμετάλλευσης. Ακούστε γιατί. Ο albano, αδερφός μετανάστης αλβανός έπαιρνε ασήμαντα χρήματα, δηλαδή 10 δολάρια το μήνα, όταν ήρθε λαθραίος και ύστερα νομιμοποιηθείς εδώ. Και εδώ βρέθηκε με 10 δολάρια την ημέρα ή 300 δολάρια το μήνα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Χάρη τους κάνουμε!

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Με συγχωρείτε. Πού είναι η εκμετάλλευση; Όταν ο χειρόναξ της εθνικής συλλογικής σύμβασης έπαιρνε και παίρνει 500 ευρώ το μήνα. Και έρχεται από τη Βουλγαρία, σήμερα, όπου έπαιρνε 50 δολάρια το μήνα. Εδώ θα πάρει 300. Μην μου πει κανένας φίλος Καϊσερλής «χάρη του κάνουμε» γιατί βάζω άσκηση να δούμε τον ορισμό της εκμετάλλευσης, τον ορισμό της ωφέλειας, τον ορισμό της υποδοχής. Εγώ θα είμαι ευτυχής αν σας συμπαρασύρω σ' αυτό το σκεπτικό. Να βρούμε τη βάση των ορισμών.

Συνεπώς εδώ πρέπει να είμαστε στην παραδοχή του εξής αδήριτου κανόνα για τις οικονομικές σχέσεις. Ποιος είναι ο αδήριτος κανόνας; Ότι στο διεθνές σύστημα καταμερισμού εργασίας υπάρχουν συστήματα προστατευτισμού και για τα αγαθά και για τις υπηρεσίες και για την εργασία. Ζούμε σε ένα τέτοιο σύστημα προστατευτισμού εμείς εδώ στην Ευρώπη. Θέλω να συμπεριληφθούν και όσοι άλλοι αλλά το ζήτημα του ποιος εκμεταλλεύεται ποιον και ποιος είναι ο ευνοούμενος από μια τέτοια ροή είναι νομίζω ζήτημα σχετικό. Έχει να κάνει με το ποιος είναι οι καταγωγές, τα δεδομένα από τον τόπο από τον οποίο έρχεται, τι βρίσκει εδώ.

Γιατί πρέπει να ξέρετε για το ζήτημα της ανεργίας ότι έχουμε το εξής παράδοξο εδώ στην Ελλάδα: Ο συνολικός όγκος ζητήσεως εργασίας είναι μεγαλύτερος και τώρα που μιλάμε από το συνολικό όγκο προσφοράς εργασίας. Τι συμβαίνει όμως; Οι χειρόνακτες, δηλαδή το βοηθητικό προσωπικό, οι άνθρωποι που κάνουν δουλειές του ποδαριού έχουν μεγάλη ζήτηση. Απ' αυτή την άποψη εμείς αυτούς τους ανθρώπους είτε για την καρποσυλλογή, είτε για την οικοδομή, είτε για όλες τις άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, που είπε και ο κ. Παπανδρέου και συνομολογεί η πραγματικότητα της χώρας, τους χρειαζόμαστε, τους καλωσορίζουμε και θέλουμε να κατοχυρώσουμε τη μέγιστη δυνατή νομική και οικονομική ισοτιμία.

Έχω τις εξής παρατηρήσεις, κύριε Υπουργέ, κύριε Παυλόπουλε:

Για την έννοια της ενώσεως των οικογενειών θέλω να είστε πιο γενναίοδωροι -θα το πούμε στα άρθρα- δηλαδή αντί για ένα έτος να δώσουμε περισσότερες ευχέρειες και δυνατότητες. Το ίδιο και για την περίπτωση των ανεξάρτητων οικονομικών.

Έχουμε κάθε ένα έτος να τους δίδουμε την άδεια.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Μόνο το πρώτο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Μόνο το πρώτο. Και στη συνέχεια μένει ελεύθερο. Ευχαριστώ.

Θέλω να επαινέσω την Κυβέρνηση για το νομοσχέδιο –κατά- λήγω- το οποίο έχει τις άριστες δυνατές ισορροπίες πάνω σε μία πραγματικότητα που υπάρχει και σε συνδυασμό με το τι θέλουμε για το ιδεώδες, που δεν είναι άλλο από το ιδεώδες του ελληνικού και ηθικού μας ανθρωπισμού.

Το πρακτικό δε, μέγιστο όφελος είναι να βγουν από τις σπηλιές όσοι κρύπτονται –σαν τους Ιάπωνες που δεν ήξεραν ότι σταμάτησε ο πόλεμος- και να απογραφούν, να νομιμοποιηθούν, να είναι γνωστοί στην ελληνική κοινωνία και στον ελληνικό νόμο, ο οποίος είναι για το όφελός τους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Πολύδωρα, για την πραγματικά μεστή εισήγησή του, με πολλές πληροφορίες και με ιδιαίτερα φιλοσοφική διάθεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα λίγο να οργανώσουμε τις δύο επόμενες συνεδριάσεις.

Όπως έχει αποφασίσει το Τμήμα, το απόγευμα έχουμε εμβόλιμη συνεδρίαση. Η πρόταση του Προεδρείου είναι το απόγευμα να συζητηθεί η ενότητα των άρθρων 1 έως 45 –όπως άλλωστε έγινε και η συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή- και τα υπόλοιπα άρθρα, δηλαδή η δεύτερη ενότητα, από το άρθρο 46 έως το άρθρο 98, να συζητηθούν αύριο το πρωί.

Συμφωνεί το Τμήμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το Τμήμα συνεφώνησε.

Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Γεωργιάδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, κι εγώ δυσχεραίνομαι να αντιληφθώ γιατί η Αντιπολίτευση δεν ψηφίζει επί της αρχής το νομοσχέδιο. Η επιχειρηματολογία, όμως, του κ. Πολύδωρα ήταν εξαντλητική. Κατά συνέπεια, δεν αισθάνομαι ότι έχω να προσθέσω κάτι.

Προφανώς θα υπερψηφίσω το σχέδιο νόμου, γιατί βελτιώνει σημαντικά το νομικό καθεστώς και τους όρους διαμονής αλλοδαπών μεταναστών στην Ελλάδα και διορθώνει τα ατελή και ελλιπή ή και εσφαλμένα σημεία του Ν.2910/2001. Δεν θα αναφερθώ σε αυτά. Νομίζω ότι έχει γίνει εξαντλητική αναφορά.

Απλά για την ενότητα του λόγου μου θα ήθελα σημειολογικά να πω τα εξής: Η κατάργηση της χωριστής άδειας παραμονής και εργασίας είναι σημαντικό βήμα. Ο περιοριστικός καθορισμός των διαφόρων κατηγοριών αδειών παραμονής είναι επίσης σημαντικό. Και η δημιουργία, κατ' εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών, του καθεστώτος κατοίκου μακράς διάρκειας είναι επίσης πολύ σημαντική εξέλιξη.

Εδώ θα αναφερθώ σε δύο σημεία, αν μου επιτρέπεται, σχολιάζοντας και την εισήγηση της Αντιπολίτευσης, αλλά και την παρέμβαση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης χθες, του κ. Παπανδρέου, όπου εγώ διείδα σημαντικά σημεία, με τα οποία θα συμφωνήσω. Μάλιστα, έχω καταθέσει και σχετική τροπολογία γι' αυτά. Είδα όμως και παρεκκλίσεις στο λόγο, οι οποίες αισθάνομαι ότι αγγίζουν και τα όρια του λαϊκισμού. Μάλιστα, πολλές τέτοιες παρεκκλίσεις τις είδαμε και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όταν με το που βγήκε η Έκθεση της Επισημονικής Επιτροπής της Βουλής είδαμε τίτλους σε ημερήσιες εφημερίδες όπως «Στον αέρα το νομοσχέδιο», πράγματα τα οποία εγώ θεωρώ ότι είναι και εκ του προχείρου και εντελώς ανακριβή.

Κατ' αρχήν μία οδηγία είναι ντιρεκτίβα και δεν είναι regulation, δεν είναι κανονισμός. Δηλαδή, μία ντιρεκτίβα λέει ποιες είναι οι κατευθύνσεις τις οποίες πρέπει να ακολουθήσει η νομοθεσία και δεν μπαίνει στη λεπτομέρεια, την οποία επικαλείται –και καλώς επικαλείται- η Επισημονική Επιτροπή της Βουλής. Και καλώς εδέχθη ο Υπουργός την παραίνεσή της, διότι διευρύνοντας το χρονικό πλαίσιο εφαρμογής της πρόβλεψης,

κάνεις δεν χάνει. Όχι μόνον διευκολύνεται διοικητικά η όλη κατάσταση, αλλά και δίνουμε πιο γρήγορα το δικαίωμα στους ανθρώπους, οι οποίοι θα αποκτήσουν το καθεστώς κατοίκου μακράς διάρκειας, να μπορέσουν να φύγουν σε μία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πολύ πιο γρήγορα και πολύ πιο εύκολα εφόσον το επιθυμούν.

Απ' την άλλη μεριά, όμως, το να λέμε ότι η αρχική πρόβλεψη ήταν σε ευθεία αντίθεση με το κοινοτικό δίκαιο, είναι ένας φθηνός και ανυπόστατος λαϊκισμός. Νομίζω ότι πρέπει να αποφεύγουμε αυτά τα πράγματα, γιατί δεν είναι αλήθεια.

Θα επανέλθω στο προκείμενο. Με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου ξεκάθαρα διευκολύνουμε τις υπηρεσίες της διοίκησης, μειώνοντας τις επαφές ανάμεσα στη διοίκηση και τον αλλοδαπό, περιορίζοντας βέβαια τη διαφθορά. Όλοι γνωρίζουμε, ιδιαίτερα από το 1998 και μετά, πώς ο κυκεώνας των διοικητικών απαιτήσεων για τη νομιμοποίηση οδήγησε σε πλουτισμό κυρίως διαμεσολαβητών και διαφόρων επιτηδεύων, οι οποίοι έκαναν περιουσίες γύρω από την αγωνία ανθρώπων να μπορέσουν να είναι συνεπείς με τις προβλέψεις των ελληνικών νόμων. Επίσης, προσφέρουμε στους αλλοδαπούς μια προοπτική ουσιαστικής παραμονής και ένταξης στην ελληνική κοινωνία, αμείβοντας τους σωστούς, σύννομους και εργατικούς ανάμεσα σε αυτούς.

Ωστόσο, ο νόμος –και αυτό το γνωρίζει ο Υπουργός- όπως και ο προηγούμενος, δεν αντιμετωπίζει συνολικά το μεταναστευτικό ζήτημα. Αυτό δεν είναι πρόβλημα μόνο ελληνικό, είναι και ευρωπαϊκό. Δεν υπάρχουν απαντήσεις σχετικά με το αν: «θέλουμε μετανάστες; Ποιους θέλουμε; Πόσους θέλουμε; Τι δυνατότητες τους προσφέρουμε, ώστε να ενταχθούν μόνιμα στην ελληνική κοινωνία; Σε τι γλώσσα ή γλώσσες διδάσκονται τα παιδιά τους; Πώς αντιμετωπίζουμε νομικά και κοινωνικά τη δεύτερη γενιά; Πώς αντιμετωπίζουμε τα ξενοφοβικά, ή τα απλά φοβικά χαρακτηριστικά πολλών Ελλήνων;».

Τέτοιες απαντήσεις το σχέδιο νόμου δεν δίνει, αλλά και δεν μπορεί να δώσει. Από την άποψη αυτή, που νομίζω ότι τη συζητείται και η Κυβέρνηση, το σχέδιο νόμου πάσχει, διότι ρυθμίζει κυρίως τη νομιμοποίηση παράνομων αλλοδαπών που βρίσκονται ήδη στην Ελλάδα. Οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνει για την είσοδο αλλοδαπών στην Ελλάδα, όπως και του νόμου 2910, πιστεύω ότι δεν θα χρησιμοποιηθούν από πολλούς επίδοξους μετανάστες, οι οποίοι απλά θα ακολουθήσουν τα χνάρια των προηγούμενων, περιμένοντας την επόμενη νομιμοποίησή τους.

Άρα, πιστεύω ότι το μέγα πολιτικό πρόβλημα του τι μετανάστευση θέλουμε και πώς την αντιμετωπίζουμε, ξεκάθαρα δεν λύνεται. Βέβαια, δεν έχει λυθεί και πουθενά αλλού. Είναι παγκόσμιο πρόβλημα, είναι ευρωπαϊκό πρόβλημα και πολλές από τις αναφορές του κ. Πολύδωρα ήταν προς την κατεύθυνση αυτή. Μάλιστα, σε συζητήσεις που γίνονται αυτήν τη στιγμή στην Ευρώπη, συγχέονται και χαρακτηριστικά της νόμιμης με την παράνομη μετανάστευση, μπαίνει μέσα η τρομοκρατία, το Ισλάμ, η εξασφάλιση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων κλπ. Είναι ένα πάρα πολύ ευρύ και πολύ ευαίσθητο ζήτημα.

Όμως, το βασικό πρόβλημα νομίζω ότι στην Ελλάδα προκύπτει από το γεγονός ότι ακόμα τη μετανάστευση τη θεωρούμε ως αναγκαίο κακό ή πρόβλημα και δεν την βλέπουμε ως στοιχείο οικονομικού, δημοκρατικού και βέβαια πολιτισμικού πλούτου. Η νόμιμη μετανάστευση στην Ελλάδα έχει σχεδόν διακοπεί και κατά συνέπεια έχει αυξηθεί πολύ η παράνομη. Αυτά είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Άμα κόβεις το ένα, εννοείται ότι θα αυξηθεί το άλλο. Αντίθετα, σε άλλες εξευρωπαϊκές χώρες (ΗΠΑ, Αυστραλία, Καναδάς) βλέπουμε ότι υπάρχει πολιτική μετανάστευσης. Εκεί υπάρχουν συγκεκριμένες ποσοστώσεις, εκεί δίνουν τις λεγόμενες πράσινες κάρτες, εκεί έχουν μηχανισμούς με τους οποίους γνωρίζουν πόσους θέλουν και τι μετανάστες θέλουν. Κάποιος θα μπορούσε να πει ότι αυτή είναι μια ελιτίστικη κατεύθυνση. Από την άλλη μεριά, όμως, πιστεύω ότι είναι πολύ επωφελής και εθνικά και κοινωνικά και οικονομικά. Ο Καναδάς αρπάζει μορφωμένους αλλοδαπούς. Η Μεγάλη Βρετανία πρόσφατα ξεκινά εφαρμόζοντας ποσοστώσεις σε κάποιο βαθμό, σύμφωνα με το πλάνο για τη μετανάστευση που παρουσίασε πρόσφατα ο κ. Κλαρκ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ'

Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ**)

Οι συζητήσεις στην Ελλάδα για όλα αυτά τα ζητήματα είναι πάρα πολύ πίσω για δύο λόγους. Ο ένας είναι η ξεκάθαρη ευθύνη -όπως καταδείχτηκε από την Κυβέρνηση -των προηγούμενων κυβερνήσεων, οι οποίες δυστυχώς δεν κατάφεραν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις ωρίμανσης μιας τέτοιας συζήτησης, ώστε σήμερα να μπορούμε πλέον να την κάνουμε. Εκεί, θα πω ότι οι προτροπές του Αρχηγού της Αντιπολίτευσης σχετικά με την παροχή ιθαγένειας ή και ψήφου στις δημοτικές εκλογές, είναι εξαιρετικές ως προοπτική. Μακάρι να μπορούσαμε να είμαστε σε θέση σήμερα να θεσμοθετήσουμε τέτοιες αλλαγές, οι οποίες να μη δημιουργούν σοβαρότατους κλυδωνισμούς και να είμαστε και διοικητικά έτοιμοι να τις αντιμετωπίσουμε. Ούτε διοικητικά έτοιμοι είμαστε, ούτε ώριμοι ό,τι χαρακτηρισμό και να δώσει κανείς σ' αυτήν την έννοια της ωριμότητας. Οπότε, έχουμε πρωθυστερες προτάσεις, οι οποίες κατά την άποψή μου, λυπούμαι αλλά αγγίζουν και τα όρια του λαϊκισμού.

Είναι αλήθεια ότι η Ελλάδα έχει ειδικό πρόβλημα σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λόγω της θέσης της και λόγω της γεινιάσής της με φτωχές χώρες. Γι' αυτό το λόγο αισθανθήκαμε με την παράνομη μετανάστευση ότι κινδύνευσε κάποια στιγμή η ελληνικότητά μας. Όμως, πρέπει να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα στην πραγματική του βάση και να καταλάβουμε ότι πρώτον, δεν είναι δυνατόν να προχωρούμε σε απελάσεις οι οποίες είναι και πανάκριβες στις χώρες οι οποίες βρίσκονται μακριά και ουσιαστικά μη αποτελεσματικές. Το να στείλεις έναν άνθρωπο πίσω σε μια χώρα με την οποία γεινιάζει, εννοείται ότι θα ξαναγυρίσει όπως έχουμε δει.

Κατά συνέπεια πρέπει να αποφασίσουμε ότι οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν μπει στην Ελλάδα, ούτε θα αφομοιωθούν με τους Έλληνες ποτέ, ιδιαίτερα αυτοί οι οποίοι είναι από τις κοντινές χώρες με τις οποίες έχουν επαφή, αλλά θα ζήσουν μαζί μας και τα παιδιά τους θα ζήσουν μαζί μας. Θα ήθελα να πω και πολλά άλλα, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει ο χρόνος.

Έχω καταθέσει πέντε τροπολογίες τις οποίες ενδεχομένως στην κατ' άρθρον συζήτηση θα κουβεντιάσουμε. Και οι πέντε αναφέρθηκαν από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Εγώ θεωρώ ότι και οι πέντε αυτές τροπολογίες διευκολύνουν τους σκοπούς του νομοσχεδίου. Τώρα, κύριε Υπουργέ, το κατά πόσο είναι εφικτό τέτοιου είδους τροπολογίες να γίνουν αποδεκτές για τεχνικούς ή άλλους λόγους, αυτό νομίζω ότι θα το κρίνετε εσείς. Πάντως, μη έχοντας χρόνο δεν μπορώ να αναφερθώ σε αυτές τώρα, αλλά στην κατ' άρθρον συζήτηση ενημερώστε μας κατά πόσο αυτό είναι πράγματι κάτι το οποίο επιθυμείτε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για μια διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Για λόγους που αφορούν και τη συζήτηση ενός τόσο σημαντικού θέματος, αλλά και γενικότερα την αρτιότητα του σχεδίου νόμου, είδατε ότι δεν υπάρχει άλλο ζήτημα, το οποίο ρυθμίζεται με αυτό το σχέδιο νόμου. Ούτε θα ήταν σωστό, κατά την εκτίμησή μου, να ανοίξει μια συζήτηση τροπολογιών που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα σε ό,τι αφορά την ουσία του σχεδίου νόμου.

Εκείνο που μπορούμε να κάνουμε -και το λέω για όλους τους συναδέλφους, αλλά και για τον προλαλήσαντα συνάδελφο- είναι στη συζήτηση επί των άρθρων -και είναι ανοιχτή η Κυβέρνηση και εγώ προσωπικά για μεταβολές- να κοιτάξουμε τι πρέπει να αλλάξουμε, εάν πρέπει να αλλάξουμε. Και αυτό θα το συζητήσουμε.

Μια λέξη μόνο θα ήθελα να προσθέσω, γιατί άκουσα προηγούμενως την άποψη σχετικά με το θέμα του ότι, όταν νομιμοποιείς μετανάστες οι οποίοι είναι παρανόμως στην Ελλάδα, τότε από εκεί και πέρα φαλκιδεύεις την πορεία του νομοσχεδίου στο

μέλλον.

Προσωπικά πιστεύω και στην πορεία θα φανεί, ότι το ακριβώς αντίστροφο συμβαίνει. Εάν δεν λύσεις αυτό το πρόβλημα, το οποίο είναι υπαρκτό, δεν μπορείς να ασκήσεις μεταναστευτική πολιτική για το μέλλον. Διότι οι παράνομοι μετανάστες είναι, δυστυχώς, τα τραγικότερα θύματα της εκμετάλλευσης και της μαύρης εργασίας. Εάν αυτό δεν το λύσεις, εάν δεν τους δώσεις τη δυνατότητα νομιμοποίησης για να πάψει αυτή η εκμετάλλευση, καμία πολιτική μέλλοντος σε ό,τι αφορά τη μετανάστευση δεν μπορεί πραγματικά να εφαρμοσθεί. Και είναι σίγμα για έναν πολιτισμό σαν το δικό μας, για μια έννομη τάξη σαν τη δική μας το να ανεχόμαστε να υπάρχουν αυτές οι καταστάσεις. Γιατί η άλλη λύση θα ήταν ή να το ανεχόμαστε ή κάθε φορά που βρίσκουμε έναν παράνομο να τον στέλνουμε έξω. Δεν είναι έτσι.

Διαμορφώνουμε τις συνθήκες, ώστε στο εσωτερικό της χώρας να γνωρίζουμε ποια είναι η πραγματική κατάσταση και με βάση αυτό το οποίο έχουμε, προγραμματίζουμε την πολιτική μας για το μέλλον. Έτσι έκαναν οι περισσότερες χώρες. Και ο συνάδελφος το τόνισε προηγουμένως ότι δεν βρήκε καμία χώρα τη χρυσή τομή για τα θέματα αυτά. Και εμείς δεν ανακαλύψαμε την πυρίτιδα, δεν ακολουθούμε όμως και το παράδειγμα της Ισπανίας, η οποία έκανε λάθος και το ομολογεί τώρα. Είναι μία μέση λύση. Δεν μας ικανοποιεί πλήρως, το λέω, αλλά δεν μπορεί να τα έχουμε όλα, όταν έχουμε τόσα χρόνια καθυστέρησης, τόσα χρόνια που ακολουθήσαμε την πολιτική των επιμηθέων. Το να γίνεις Προμηθέας από τη μία στιγμή στην άλλη ξέρετε, είναι πάρα πολύ δύσκολο. Είναι καλύτερα να κάνεις βήματα, που σημαίνουν ότι ακολουθείς το εφικτό, παρά να οραματίζεσαι για το μέλλον, χωρίς να πράττεις απολύτως τίποτα. Αφού είναι μαθηματικά βέβαιο ότι με την τακτική αυτή απλώς μεταθέτεις τις ευθύνες σου. Και τέτοια μετάθεση κανείς από εμάς δεν έχει τη διάθεση να την επιχειρήσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο κ. Δένδιας έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχάς το ζήτημα το οποίο συζητάμε σήμερα, νομίζω αναγνωρίζεται από όλους ότι είναι ένα ζήτημα με τεράστια πολιτική, κοινωνική και οικονομική σημασία. Νομίζω ότι μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε εθνικό με την έννοια ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί με μία κοινή συνισταμένη. Γιατί; Γιατί για καμία πτέρυγα της Βουλής η αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος δεν έχει συγκεκριμένο πολιτικό κόστος.

Τώρα οφείλω να σας πω ότι θα περίμενα μια διαφορετική αντιμετώπιση αυτού του νομοθετήματος, τουλάχιστον από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Γιατί εγώ ανήκω στους γκρινιάρηδες που πάρα πολλές φορές έχουν εκφραστεί και σε αυτήν την Αίθουσα και στις επιτροπές για την ποιότητα ορισμένων νομοθετημάτων, για τη μη κωδικοποίησή τους, για διάφορες νομοτεχνικές ατέλειες. Οφείλω, όμως, γι' αυτό το νομοθέτημα και για τη δική μου αίσθηση ειλικρίνειας να πω τα καλύτερα λόγια. Είναι ένα νομοτεχνικά καλό νομοθέτημα. Είναι ένα νομοθέτημα με αρχή και τέλος, ένα νομοθέτημα με αρτιότητα, ένα νομοθέτημα, το οποίο βελτιώνει κατά παρασάγγες την υπάρχουσα κατάσταση.

Οφείλω να πω ότι δεν αντιλαμβάνομαι με κανέναν τρόπο γιατί τουλάχιστον επί της αρχής δεν το ψηφίζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Επιλύει κατ' αρχάς το μεγάλο και βασικό ζήτημα της μίας αρχής. Ενοποιεί το θέμα της άδειας εργασίας και της άδειας διαμονής. Ενσωματώνει τις τρεις κοινοτικές οδηγίες. Μαζί σ' ένα κείμενο αντιμετωπίζει μια σειρά περιπτώσιολογίες, οι οποίες μέχρι τώρα δεν είχαν κοινή αντιμετώπιση. Πού πάσχει, λοιπόν, αυτό το νομοθέτημα; Ποιο είναι το έλασσον;

Οφείλω δε να σας πω το εξής: Εμένα η Βουλή των Ελλήνων μου έχει κάνει την εξαιρετική τιμή να είμαι στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στην Επιτροπή Μετανάστευσης και Λαθρομετανάστευσης. Εδώ και περίπου δύο μήνες υποχρεώθηκα στην ιταλική γερουσία να αναλύσω τη μέχρι τότε υπάρχουσα ελληνική νομοθεσία, το ελληνικό παράδειγμα. Και πρέπει να σας πω ότι δεν ήμουν καθόλου ευτυχής αναλύοντας μπροστά στους

ξένους συναδέλφους τις προϋποθέσεις και τις προβλέψεις του ν.2910. Έγινε αμέσως αντιληπτό απ' όλους το πρόβλημα που έχει η ελληνική νομοθεσία.

Νομίζω ότι αυτό το νομοθέτημα εν πολλοίς, για να μην πω καθ' ολοκληρίαν, διότι το τέλειο ξεφεύγει από το ανθρώπινο, βελτιώνει την κατάσταση.

Το ΠΑΣΟΚ δε είχε επανειλημμένη νομοθετική δραστηριότητα στο συγκεκριμένο θέμα. Είχε περάσει το ν. 2452/96, το ν. 2713/99 πριν από το νόμο του 2001. Είχε λοιπόν όλο το χρόνο και όλη τη δυνατότητα και όλη την εμπειρία, αν θέλετε -διότι η αλλαγή του μεταναστευτικού ρεύματος έγινε στις αρχές της δεκαετίας του '90- η τότε κυβέρνηση, νυν Αξιωματική Αντιπολίτευση, ορθώς να νομοθετήσει και δεν το έπραξε. Και έρχεται εδώ -με όλο το σεβασμό που αναφέρομαι πάντα σ' αυτόν- ο κύριος Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και κατηγορεί την Κυβέρνηση. Γιατί; Εάν δε εστιάσουμε το θέμα εκεί που προσπάθησε ελλείψει άλλων επιχειρημάτων οφείλω να πω, η Αξιωματική Αντιπολίτευση να το εστιάσει, δηλαδή στα θέματα της κοινωνικής ένταξης, νομίζω αντίθετα ότι εδώ μόνο έπαινοι μπορούν να υπάρξουν για την Κυβέρνηση.

Διαβάζω και θα μου επιτρέψετε να το κάνω, τις τρεις πρώτες γραμμές του άρθρου 66, που λέει το εξής: «Για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη χώρα και με γνώμονα τη διαφορετικότητα και την πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα». Αυτό είναι κεφαλαιώδης διάταξη για την ελληνική έννομη τάξη. Είναι μια κεφαλαιώδης στάση ζωής απέναντι στους μετανάστες. Και δεν είναι καθόλου αυτονόητο ότι η ελληνική έννομη τάξη θα έπαιρνε αυτήν τη στάση και όχι άλλη στάση, ξενοφοβική, κλειστοφοβική, αρνητική.

Και αν πρέπει να συγκρίνουμε αυτήν την τοποθέτηση με την τοποθέτηση του ΠΑΣΟΚ, θα μου επιτρέψετε να πάρω το μόνο άρθρο στο ν. 2910 που έκανε αναφορά σε θέματα κοινωνικής ένταξης. Το μόνο που είχε να πει η τότε κυβέρνηση και νυν Αξιωματική Αντιπολίτευση, αφορούσε την κοινωνική ασφάλιση. Σε ολόκληρο νομοθέτημα τίποτα δεν αναγραφόταν για την κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών. Και το μόνο που λέει είναι ότι οι αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελλάδα -αναφέρομαι στο άρθρο 39 του προϋπάρχοντος νόμου- ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ίδιων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς.

Αυτή ήταν η κοινωνική πρόβλεψη του ΠΑΣΟΚ. Αυτή ήταν η ενόρασή τους. Πώς κατηγορούν τώρα, λοιπόν, για μη πρόβλεψη μηχανισμών κοινωνικής ένταξης; Από πού αντλούν το δικαίωμα να ασκούν κριτική επ' αυτού του επιπέδου; Ποιες είναι οι προτάσεις, εν πάση περιπτώσει, για να μη μένουμε στην άρνηση- οι οποίες κατατέθηκαν στην Αίθουσα αυτή και αφορούν βελτίωση του άρθρου 66;

Ξαναλέω ότι το άρθρο 66 το θεωρώ κειμήλιο στάσης της ελληνικής πολιτείας απέναντι στους αλλοδαπούς και σαν τέτοιο δεν μπορώ παρά να το υπογραμμίζω.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, η κατάσταση νομίζω είναι προφανής. Εδώ μιλάμε για ένα θετικότατο νομοθέτημα το οποίο αντιμετωπίζει τη χώρα και την έννομη τάξη της με τη γωνία του κοσμοπολιτισμού που πάντοτε χαρακτήριζε την Ελλάδα και το λαό της. Νομίζω ότι είναι ένα θετικότατο νομοθέτημα, το οποίο ίσως στα άρθρα θα μπορούσε να έχει βελτιώσεις και άρα στα άρθρα να μπορεί κανείς να ακούσει διαφορετικές ή και αρνητικές απόψεις. Δικαιούται την ψήφο όλων μας τουλάχιστον επί της αρχής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο συνάδελφο.

Ο συνάδελφος κ. Ντόλιος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΛΙΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχολούν ή που οφείλουν να απασχολήσουν τη χώρα μας, το φαινόμενο των μεταναστών. Και είναι σοβαρό πρόβλημα κατ' αρχάς από την άποψη του μεγέθους. Έχει αλλάξει κυριολεκτικά τη σύνθεση της ελληνικής κοινωνίας. Ακούστηκαν εδώ απόψεις συναδέλ-

φων ότι έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστών σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το φαινόμενο είναι σχετικά νέο. Έχει αναπτυχθεί τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια και βεβαίως είναι ένα φαινόμενο διαρκές.

Διεπίστωσα ότι οι απόψεις που διατυπώθηκαν στην Αίθουσα συμφωνούν σε πολύ μεγάλο βαθμό με την άποψη που από την αρχή σχημάτισα για το νομοσχέδιο ότι αντιμετωπίζεται το θέμα όχι ως διαρκές, αλλά ως φαινόμενο συγκυριακό, στατικό και όχι ως φαινόμενο δυναμικό. Η Κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται ότι δημιουργείται μια διαρκής κινητικότητα μεταξύ Ελλάδος και άλλων χωρών, αλλά και μέσα στην ίδια την Ελλάδα. Αυτήν την κινητικότητα φιλοδοξεί να την αποτρέπει με τις απαγορεύσεις που θέτει στην κινητικότητα μεταξύ των νομών της χώρας και στη δυνατότητα για αλλαγή εργασίας στους μετανάστες. Αλλάζει τα δεδομένα κυριολεκτικά.

Πρέπει να φροντίσουμε ώστε οι αλλαγές που προκαλούνται από αυτό το νομοσχέδιο να είναι θετικές. Πρέπει να φροντίσουμε ώστε να μη δημιουργηθούν χωριστές κοινωνίες. Πρέπει να δούμε την πραγματικότητα.

Θα επισημάνω κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του φαινομένου. Κατ' αρχάς αναπτύχθηκε ξαφνικά και ραγδαία. Όπως ήταν επόμενο αυτό δημιούργησε κάποιο σοκ στην ελληνική κοινωνία. Ιδιαίτερα στην πρώτη περίοδο προβλήθηκαν τα αρνητικά στοιχεία του φαινομένου, αφού προβλήθηκαν με υπερβάλλοντα τρόπο κάποια γεγονότα. Υπάρχει μία εξήγηση γι' αυτό. Το πρώτο κύμα ιδιαίτερα των Αλβανών μεταναστών είχε κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στα οποία έχουμε αναφερθεί κατά καιρούς.

Ένα άλλο αρνητικό στοιχείο είναι ότι η ανεργία η οποία μαστιάζει τη χώρα μας αποδόθηκε σε μεγάλο βαθμό από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και από μερίδα του πολιτικού κόσμου της χώρας στους μετανάστες και στους Πόντιους. Το διαπιστώνω αυτό καθημερινά στην ιδιαίτερη πατρίδα μου. Ο τρόπος ανάπτυξης της μετανάστευσης στην Ελλάδα και η κατ' αρχήν αντιμετώπιση του προβλήματος δημιούργησαν αρνητικό κλίμα στην ελληνική κοινωνία. Αυτό δεν πρέπει να μας επηρεάσει. Οφείλουμε να το ανατρέψουμε.

Προσωπικά πιστεύω ότι είμαστε από τις πιο ανεκτικές κοινωνίες. Το λέω αυτό αναλογιζόμενος τους δικούς μας μετανάστες στη Δυτική Ευρώπη και ιδιαίτερα στη Δυτική Γερμανία. Ο πατέρας μου ήταν μετανάστης. Αναφέρομαι στους μετανάστες ιδιαίτερα της πρώτης περιόδου και σκέπτομαι τον τρόπο με τον οποίο τους αντιμετώπισε η μεταναζιστική Γερμανία. Ούτε η ενοχή από το αιματοκύλισμα της ανθρωπότητας ούτε οι μεγάλες ανάγκες της γερμανικής οικονομίας για εργατικά χέρια άλλαξαν τη συμπεριφορά του γερμανικού κράτους και της γερμανικής κοινωνίας απέναντι στους μετανάστες. Οι μετανάστες αποτέλεσαν για δεκαετίες και δυστυχώς αποτελούν και σήμερα πολίτες β' κατηγορίας.

Η δεύτερη και η τρίτη γενιά των Ελλήνων μεταναστών στη Γερμανία έχουν κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Έχουν πολλαπλάσια ανεργία από τους Γερμανούς πολίτες. Δεν ξέρουν καλά ούτε ελληνικά ούτε γερμανικά. Έχουν μικρό ποσοστό πτυχίων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Ακόμη και σήμερα δεν έχουν συναναστροφές με Γερμανούς πολίτες ή δεν έχουν πολλές συναναστροφές. Οι μικτοί γάμοι είναι ελάχιστοι παρ' όλο που και οι δύο πλευρές είναι χριστιανικές. Όλα αυτά στοιχειοθετούν μια χωριστή κοινωνία, η οποία έχει στραμμένα τα μάτια της και το μυαλό της ακόμη και σήμερα στην Ελλάδα. Οι Έλληνες μετανάστες μετά από τόσα χρόνια δεν έχουν ενταχθεί στην ελληνική κοινωνία. Αυτό είναι ένα παράδειγμα που πρέπει να μας διδάξει στο τι πρέπει να στοχεύουμε και πόσο δύσκολο είναι ο στόχος της κοινωνικής ένταξης. Ποιος φταίει γι' αυτό; Μίλησα για τη Γερμανία, αλλά φταίει και η Ελλάδα. Φταίνε οι εμμονές μας στον τρόπο εκπαίδευσης των Ελληνοπαίδων της Γερμανίας με τα ελληνικά σχολεία όπου δεν μάθαιναν ελληνικά, αλλά ούτε και γερμανικά. Εξ αυτού του λόγου είναι φυσιολογικό το να έχουμε μεγάλο ποσοστό ανεργίας.

Εάν σκεφτούμε τι συμβαίνει με τους Τούρκους της Γερμανίας τότε τα πράγματα είναι τραγικά και πρέπει να μας διδάξουν. Εκεί πρόκειται όχι περί χωριστών κοινωνιών, είναι όρος επιει-

κής. Πρόκειται κυριολεκτικά περί γκέτο τα οποία αποτελούν ήδη σοβαρό πρόβλημα για το γερμανικό κράτος.

Αυτά τα παραδείγματα κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να μας διδάξουν για το τι πρέπει να κάνουμε εμείς και για να διαπιστώσουμε ότι η όποια αντιμετώπιση κάποιων τεχνικών ζητημάτων όχι μόνο δεν λύνει το πρόβλημα αλλά κυριολεκτικά μας οδηγεί σ' ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, αυτό των χωριστών κοινωνιών που μπορεί αργότερα να λάβει εκρηκτικές διαστάσεις. Το στόιχημα που οφείλουμε να κερδίσουμε είναι αυτό της κοινωνικής ένταξης.

Ελέχθη από πολλούς συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι να εμπεδώσουμε το πρόβλημα και να απευθυνθούμε πρώτα από όλα όχι στους μετανάστες, αλλά στην ελληνική κοινωνία. Να την προετοιμάσουμε και είναι εύκολο να το κάνουμε γιατί είναι ανεκτική κοινωνία.

Χθες βράδυ παρακολουθήσαμε πραγματικά μια εμπνευσμένη ομιλία του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, παρά την προσπάθεια που έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κ. Πολύδωρας να την υποβαθμίσει και παρά τις αρνητικές αναφορές με αρνητικές υποσημειώσεις από κάποιους άλλους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας όπως του κ. Γεωργιάδη, ο οποίος στην ομιλία του συμφώνησε με αυτά που είπε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και επίσης με το σύνολο των ομιλιών του ΠΑΣΟΚ ότι το νομοσχέδιο πάσχει όσον αφορά την κατεύθυνση της κοινωνικής τους ένταξης. Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να σταθούμε στην ομιλία και στο ύψος της, μια ομιλία που απευθύνθηκε στην Κυβέρνηση, στην πολιτική ηγεσία της χώρας, στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τέλος στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Ο Υπουργός κ. Παυλόπουλος κατά το ήμισυ της ομιλίας του πραγματικά ήταν εξαιρετικός μόνο που εύκολα έβγαζε κανείς το συμπέρασμα ότι το σχέδιο νόμου που σήμερα συζητάμε δεν έχει σχέση με το πνεύμα της κατά το ήμισυ ομιλίας του.

Οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, και θέλω να το σημειώσω ότι σ' ένα πολύ μεγάλο μέρος συμφωνούν με το πνεύμα των δικών μου επισημάνσεων και με το πνεύμα της ομιλίας του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ και άλλων αγορητών. Υπήρξε βέβαια και μια άλλη μερίδα συναδέλφων που αντιμετώπισε το πρόβλημα μ' ένα εντελώς διαφορετικό τρόπο, μια χριστιανικού τύπου προσέγγιση, να βοηθήσουμε τους μετανάστες -από το υστέρημά μας ελέχθη από κάποιους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας- που μπορώ να πω με μια φοβική προσέγγιση και που δυστυχώς ή ευτυχώς δεν ξέφυγε ούτε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κ. Πολύδωρας που ελπίζω και πιστεύω ότι δεν εκφράζει επίσημα το σύνολο του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας.

Κλείνοντας θέλω να πω ότι είναι ένα ζήτημα που έχει καθαρά τεχνικό περιεχόμενο. Δεν αντιμετωπίζει το πολιτικό ζήτημα της κοινωνικής ένταξης, δεν βλέπει μακριά ούτε στο μέλλον και αν άμεσα η ελληνική Κυβέρνηση και η ελληνική πολιτεία, το σύνολο του πολιτικού κόσμου της χώρας δεν φροντίσουμε να αναλάβουμε κάποιες πρωτοβουλίες τότε τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν θα είναι εκρηκτικά και ίσως μη αντιμετωπίσιμα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης) : Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση επιχειρεί, με τόλη και αποφασιστικότητα, να χαράξει τους βασικούς κατευθυντήριους άξονες της μεταναστευτικής πολιτικής που θα εφαρμόσει η χώρα για την επόμενη δεκαετία και θα προχωρήσει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της υφιστάμενης προβληματικής κατάστασης στο χώρο της μετανάστευσης.

Ειπώθηκε τόσο από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όσο και από τον προλαλήσαντα ότι αυτό το σχέδιο νόμου θα ήταν καλό για πριν από πέντε χρόνια. Μα, πριν από τέσσερα χρόνια έγινε ο νόμος του ΠΑΣΟΚ, ο ν. 2910/2001. Εάν αυτός ήταν για το 2001, εκείνος ο νόμος του 2001 για τότε ήταν; Για το 1950;

Αντίθετα, παρ' όλους τους νόμους, που υπήρξαν και για την

αντιμετώπιση του φαινομένου της εισροής οικονομικών μεταναστών στη χώρα, το οποίο υπήρξε ιδιαίτερα πιεστικό και έντονο στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας, οι θεσμικές παρεμβάσεις δεν κατάφεραν ν' ανταποκριθούν στις τεράστιες απαιτήσεις του μεταναστευτικού θέματος. Και γιατί ο κρατικός μηχανισμός ήταν απροετοίμαστος, αλλά και γιατί ο όγκος του μεταναστευτικού πληθυσμού που προσήλθε αποδείχθηκε πολύ μεγαλύτερος από τον αναμενόμενο.

Μάλιστα, κατά την εφαρμογή του παρουσιάστηκαν πολλά προβλήματα που ταλαιπώρησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και φαινόμενα διαφθοράς τα οποία ειπώθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης από πολλούς ομιλητές.

Η γραφειοκρατία και η δυσχρηστικότητα είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του ισχύοντος νόμου. Εδώ, θέλω να κάνω μία μικρή αναφορά στην ομιλία του κ. Δένδια, ο οποίος ανέφερε ότι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά, όπως αυτό της κοινωνικής ένταξης, που έπρεπε να περιέχει ένας μεταναστευτικός νόμος δεν υπήρχαν.

Ο νόμος περιορίστηκε στη λανθασμένη λογική της διαχείρισης, δεν αποτυπωνόταν σαφής στόχος και το σημαντικότερο, δεν υπήρχε χάραξη μεταναστευτικής πολιτικής.

Το συμπέρασμα είναι ότι το 2001 χάθηκε η ευκαιρία να τεθούν οι κατευθύνσεις πάνω στις οποίες θα κινούνταν η χώρα μακροπρόθεσμα στον τομέα της μετανάστευσης.

Όταν τον περασμένο Μάρτιο αναλάβαμε το Υπουργείο Εσωτερικών και την ευθύνη για τα θέματα της μετανάστευσης, βρεθήκαμε αντιμέτωποι με μία τραγική πραγματικότητα. Οι υπηρεσίες που διαχειρίζονταν τις άδειες διαμονής των αλλοδαπών είχαν σχεδόν καταρρεύσει, αδυνατώντας να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους. Αρκεί να σας αναφέρω ότι η Περιφέρεια Αττικής είχε να διαχειριστεί διακόσιες είκοσι χιλιάδες αιτήσεις αδειών διαμονής, χωρίς αριθμούς πρωτοκόλλου, εκτός αρχείου, ατάκτως ερριμμένες σε διαδρόμους και αποθήκες. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι υπάλληλοι για να πάνε από το ένα γραφείο στο άλλο περπατούσαν πάνω στους φακέλους.

Σήμερα, μετά από δεκαοκτώ μήνες με σημερινά έγγραφα των κ. Ντελή και Κορδάτου, που διαχειρίζονται αυτά τα θέματα στα μεγάλα γραφεία των Αθηνών και του Πειραιά, η κατάσταση έχει ως εξής: Από τους διακόσιους είκοσι χιλιάδες φακέλους των Αθηνών εκκρεμούν είκοσι χιλιάδες αιτήματα. Από το 2004 εκκρεμούν πέντε χιλιάδες αιτήματα τα οποία αφορούν ειδικές περιπτώσεις οικογενειακής συνένωσης και ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και πέντε χιλιάδες αιτήματα που αφορούν αιτήσεις από το Φεβρουάριο φέτος και τα οποία θα τελειώσουν μέχρι το τέλος του τρέχοντος μηνός.

Δηλαδή, εκτός των ειδικών περιπτώσεων που υπάρχουν, από τους διακόσιους είκοσι χιλιάδες φακέλους, σήμερα εκκρεμούν πέντε χιλιάδες. Ακόμα καλύτερα είναι τα πράγματα στο γραφείο του Πειραιά. Έχουν υποβληθεί ενενήντα δύο χιλιάδες εξακόσιοι τριάντα επτά φάκελοι, αιτήματα. Σήμερα, εκκρεμούν επτακόσιες εβδομήντα μία περιπτώσεις. Η όλη διαδικασία ολοκληρώνεται σε λιγότερο από δύο μήνες.

Αυτό ήταν το όραμα στο οποίο αναφέρθηκαν οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ; Οι ατέλειωτες ουρές -θυμάστε τις εικόνες!- και οι φάκελοι στα πατώματα των γραφείων; Το όραμα ήταν αυτό που έλειπε ή η ανθρώπινη διαχείριση και αντιμετώπιση των μεταναστών; Τι άλλο ζητούσε ο μετανάστης από μία διαδικασία που θα τον έβγαζε από τα κυκλώματα, τις ατέλειωτες ουρές και από αυτό το χάος που υπήρχε; Γινόταν καθημερινά θύμα διαφόρων παρατρεχάμενων και επιτήδειων και αυτό σταμάτησε, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο βαθμό.

Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε τη διακυβέρνηση ήταν καθολικό το αίτημα απ' όλους τους κοινωνούς του μεταναστευτικού φαινομένου -μεταναστευτικές κοινότητες, εμπλεκόμενες υπηρεσίες, ανεξάρτητες αρχές, μη κυβερνητικές οργανώσεις- κυρίως, όμως, από τον Έλληνα φορολογούμενο για μια παρέμβαση στη μεταναστευτική πολιτική.

Αυτό το νομοσχέδιο είναι η απάντηση στα αιτήματα αυτά. Στόχος της μεταναστευτικής πολιτικής που ασκούμε και προωθούμε είναι η χάραξη μιας πολιτικής η οποία προσβλέπει στο μέλλον με όραμα και συνέχεια, για να βαδίσουμε μαζί με αυτά

που συμβαίνουν στο διεθνή χώρο και ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σήμερα το θέμα της μετανάστευσης είναι μείζον στο εσωτερικό της χώρας μας, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα. Είναι μία από τις πτυχές της παγκοσμιοποίησης. Η μετανάστευση, όμως, δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται -και με το παρόν σχέδιο νόμου δεν αντιμετωπίζεται- σαν ένα αναγκαίο κακό, όπως αντιμετωπίζονταν μέχρι τώρα, αλλά σαν ένα δυναμικό φαινόμενο, το οποίο, αν το διαχειριστούμε αποτελεσματικά, μπορεί να συμβάλει στην οικονομία, στην κοινωνία και στον πολιτισμό.

Βασικό χαρακτηριστικό του σχεδίου νόμου είναι ότι εναρμονίζεται με τις βασικές παραμέτρους έξι οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που η προθεσμία ενσωμάτωσής τους λήγει τον επόμενο χρόνο, ενώ ήδη συμμετέχουμε σε διεθνή προγράμματα, όπως το πρόγραμμα «ΑΙΝΕΙΑΣ», που αποτελεί τη συνεργασία της χώρας μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κυβέρνηση της Αλβανίας όσον αφορά την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης.

Η ανάγκη για την εφαρμογή ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής, δηλαδή το να υπάρχει σχεδιασμός, υλοποίηση, συνέχεια, συντονισμός και παρακολούθηση των αναλαμβανόμενων δράσεων, ικανοποιείται με τη σύσταση της διυπουργικής επιτροπής παρακολούθησης της μεταναστευτικής πολιτικής, η οποία αποτελείται από όλους τους έχοντας -άμεσα ή έμμεσα- την αρμοδιότητα Υπουργούς. Το όργανο αυτό που για πρώτη φορά θεσμοθετείται θα χαράζει και θα αναπροσαρμόζει τις πολιτικές που απαιτούνται, εναρμονίζοντας αυτές με τα νέα δεδομένα, όπως αυτά προκύπτουν με τη ροή του χρόνου.

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου θεσμοθετεί για πρώτη φορά την ορθολογική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Ως σήμερα δεν υπήρχε καμία πολιτική εισόδου στη χώρα. Δεν προσδιορίζονταν ποιοι είναι οι όροι με τους οποίους έρχεται κανείς στην Ελλάδα. Για ποιο λόγο; Εργασία; Σπουδές; Έρευνα; Ποιες υποχρεώσεις έχει ο μετανάστης έναντι της πολιτείας και ποιες η πολιτεία έναντι αυτού; Η χώρα μας μπορεί να αξιοποιήσει το μεταναστευτικό ρεύμα, εφόσον η είσοδος στη χώρα πάψει να είναι αναρχική και γίνει με βάση έναν εθνικό σχεδιασμό που επιτυγχάνεται με αυτόν τον τρόπο.

Με αυτές τις σκέψεις και με την ανάγκη να κάνουμε μία καινούργια αρχή, μετά την οποία ουδεμία παρέκκλιση δεν πρέπει να χωρεί, προχωρήσαμε στη θεσμοθέτηση της δυνατότητας νομιμοποίησης όλων των διαβιούντων οικονομικών μεταναστών, οι οποίοι, βέβαια, έχουν δείξει μέχρι σήμερα με τη δραστηριοποίησή τους στη χώρα την πρόθεσή τους να καταστήσουν την Ελλάδα κέντρο των βιοτικών, εργασιακών και οικογενειακών τους σχέσεων.

Στο νόμο υπάρχουν όλες οι περιπτώσεις που μπορούσε κανείς να φανταστεί, που αποδεικνύουν με έμμεσο τρόπο -ακόμα και με τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου που προσθέσαμε- ότι αυτοί οι μετανάστες έχουν με κάποιο τρόπο εμφανιστεί στην κοινωνία. Αν υπάρχει -το τονίσαμε και στην επιτροπή- και άλλο κριτήριο που θέλετε να προστεθεί ή κάτι άλλο που δεν σκεφθήκαμε, θα μπορούσαμε να το ενσωματώσουμε στο νομοσχέδιο.

Στο πνεύμα αυτό γίνεται εξορθολογισμός του συστήματος μετακλήσεων με την ενδυνάμωση και ουσιαστική ενεργοποίηση των περιφερειακών επιτροπών μετανάστευσης και την έκδοση της σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης. Αυτές θα καθορίζουν τις ανάγκες του εργατικού δυναμικού σε επίπεδο περιφέρειας, αλλά και αναλυτικά σε κάθε νομό της χώρας, σε συνάρτηση με την προσφορά και ζήτηση της εργασίας κάθε κατηγορίας ειδικοτήτων και πάντοτε, βεβαίως, σε συνάρτηση με το αντίστοιχο ημεδαπό εργατικό δυναμικό.

Ειπώθηκε να καταργηθεί ο περιορισμός που υπάρχει για τη μετακίνηση από περιφέρεια σε περιφέρεια ή από νομό σε νομό. Τότε πρέπει να καταργήσουμε και αυτόν τον προγραμματισμό που βάζουμε. Θα κάνουμε προγραμματισμό, θα προσδιορίζουμε τις ανάγκες σε εποχικό προσωπικό ή τις ανάγκες για μετακλήση αλλοδαπών και μετά δεν θα λαμβάνουμε την πρόνοια να επιτελούν αυτόν το σκοπό, για τον οποίον ήρθαν οι μετανάστες;

Επίσης, τονίζεται η πίστη μας με το παρόν σχέδιο νόμου στη δυνατότητα του μετανάστη να συνεισφέρει στην οικονομία της χώρας, όχι απλά αποτελώντας ο ίδιος φθηνό εργατικό δυναμικό, αλλά με τη δυνατότητα να αποκτήσει άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον φυσικά αυτό συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και όχι, όπως ειπώθηκε, ανεξέλεγκτα. Γιατί τότε θα παρατηρούνται τα φαινόμενα, τα γνωστά φαινόμενα που ξέρετε, για τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση προτίθεται να λάβει και λαμβάνει ήδη μέτρα.

Ακόμα, θεσπίζεται η άδεια παραμονής για την πραγματοποίηση επενδύσεων μέσω επιτροπών, στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι των τοπικών κοινωνιών, αλλά και των επιμελητηρίων. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Χρειάζομαι τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα υπάρχει δευτερολογία, ούτε στα άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Καλώς, κύριε Υπουργέ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Επιπλέον, η έκδοση των αδειών διαμονής για στελέχη εταιρειών θα γίνεται τάχιστα από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών. Είναι μια ανάγκη, την οποία διαπιστώσαμε από τις πρώτες μέρες. Ερχόντουσαν στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων να κάνουν επενδύσεις και ακολουθούσαν τη διαδικασία του λαθρομετανάστη. Αυτό λειτουργούσε ως το απόλυτο αντικίνητρο για επενδύσεις στη χώρα μας.

Ειπώθηκαν πάνω σε αυτά τα κεφάλαια και μερικές ανακρίβειες, οι οποίες οφείλονται προφανώς στο ότι δεν έγινε καλή ανάγνωση του νόμου, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις που μπορεί κανείς να φανταστεί και οι οποίες διευκολύνουν και την οικονομία της χώρας, αλλά και τη διαχείριση του μεταναστευτικού προβλήματος. Για τα οικονομικώς ανεξάρτητα άτομα (το άρθρο 36). Ο κ. Μάνος είπε χθες ότι δεν υπάρχει πρόβλεψη. Και βέβαια υπάρχει πρόβλεψη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστοί στις διακηρύξεις για τη βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη, δεν περιοριζόμαστε μόνο στους Έλληνες συμπολίτες μας, αλλά κάνουμε μεγάλη προσπάθεια να εξαλείψουμε τα πρακτικά καθημερινά προβλήματα που ταλανίζουν τους αλλοδαπούς συμπολίτες μας, κυρίως όσον αφορά την έκδοση της άδειας διαμονής και την εξυπηρέτησή τους από τις διάφορες υπηρεσίες με τις οποίες έρχονται καθημερινά σε επαφή.

Τονίστηκε απ' όλους ότι σημαντική είναι η ενοποίηση των αδειών διαμονής και εργασίας. Δεν μπορώ να φανταστώ το λόγο που υπήρχε αυτό το πολύπλοκο, σχιζοφρενικό, θα έλεγα, σύστημα. Από μεθαύριο, που το νομοσχέδιο θα είναι νόμος του κράτους, γίνονται γνωστές και διακριτές οι άδειες διαμονής που εκδίδονται και ο μετανάστης μπορεί να γνωρίζει σε ποια κατηγορία ανήκει απλά διαβάζοντας το νόμο.

Ακόμη, δημιουργούνται νέοι τύποι αδειών διαμονής και λύνονται με αυτόν τον τρόπο χρόνια προβλήματα συγκεκριμένων ομάδων αλλοδαπών συμπολιτών μας, όπως λειτουργιών διαφόρων θρησκειών, ειδικευόμενων γιατρών, θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Και είναι άδικο αυτό που ειπώθηκε. Με το ν. 3242 πάρθηκαν τα πρώτα μέτρα και είχαν αποτελέσματα. Αναφέρομαι στα τα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Είχαμε έρθει σ' επαφή με όλες τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδίως με τους Γαλλούς του Κόσμου και την οργάνωση στην οποία δραστηριοποιείτο η σύζυγος του πρώην Πρεσβευτή των Ηνωμένων Πολιτειών. Και εκείνα τα άρθρα του ν. 3242 απέδωσαν.

Ειδικά, λοιπόν, η αρμοδιότητα της τελευταίας αυτής ευαίσθητης κατηγορίας ανατίθεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου, το οποίο διαθέτει εξειδικευμένα στελέχη, που μπορούν να αντιμετωπίσουν με τη δέουσα ταχύτητα, προσοχή και ευαισθησία αυτά τα πρόσωπα. Επίσης, μεριμνούμε για την εξασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων τους, την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και της διαφορετικότητάς τους από το κράτος, τους συμπατριώτες μας, αλλά και από όλες τις μεταναστευτικές κοινότητες.

Τέλος, προχωρούμε στο σχεδιασμό, στην προώθηση και υλο-

ποίηση προγραμμάτων, για πρώτη φορά, κοινωνικής ένταξης των μεταναστών που ζουν μαζί μας με τη μορφή του ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης. Η ένταξη είναι ο βασικός μας στόχος, διότι αυτό το στόχο πρέπει να έχει μια μεταναστευτική πολιτική. Μια σύγχρονη δημοκρατική χώρα οφείλει να δώσει στο μετανάστη τη δυνατότητα να γνωρίσει τη γλώσσα, τον πολιτισμό, την ιστορία, τους θεσμούς της, με στόχο, όχι την αφομοίωσή του, αλλά την ομαλότερη ένταξή του στην κοινωνία υπό όρους δικαιοσύνης και δημοκρατίας.

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσης διαρθρώνεται σε υποπρογράμματα ανά τομέα ένταξης των υπηκόων στην ελληνική κοινωνία, όπως αυτά για την παροχή πληροφοριών και διευκολύνσεων, προώθηση της απασχόλησης, εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, παροχής κοινωνικών υπηρεσιών κλπ. Πότε ξανα-υπήρξαν αυτά, κύριοι συνάδελφοι;

Για το θεσμό τώρα του επί μακρόν διαμένοντος από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΚΚΕ. Μα με την τροποποίηση που έγινε, που ισχύει η διάταξη του ν. 2910/2001, το πολύ-πολύ να περιμένει ο μετανάστης δύο, τρεις, τέσσερις, πέντε, έξι, μήνες το πολύ. Λίγους μήνες δηλαδή προκειμένου να αποκτήσει αυτή την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος. Ποια ωφέλεια αυτός θα έχει; Θα μπορεί να εργάζεται χωρίς άλλες διατυπώσεις, στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι στο οποίο διαφέρει ο θεσμός του επί μακρόν διαμένοντος από την κανονική άδεια διαμονής. Υπάρχει όμως ένα σημείο αρχής που είναι ο ν. 2910/2001. Δεν θα έπρεπε να διακινδυνεύσουμε να δημιουργηθούν παρενέργειες, αλλάζοντας αυτήν τη διάταξη του νόμου.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Ποιες παρενέργειες; Λίγοι μήνες είναι η διαφορά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Λίγοι μήνες είναι, κύριε Κολοζώφ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Εδώ δεν βάζετε το θέμα της αρχής. Αφού αποδέχστε ότι πρέπει να έχει το δικαίωμα του επί μακρόν διαμένοντος, αφού του αναγνωρίζετε αυτό το δικαίωμα με τα πέντε χρόνια, βάζετε όριο από τότε να αρχίσουν, ενώ πρόκειται για λίγους μήνες, όπως λέτε και σεις. Δεν βλέπω το λόγο δηλαδή....

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ναι αλλά έχουμε συγκεκριμένα στοιχεία με συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία επιβλήθηκε από τις διατάξεις του ν.2910/2001. Το προηγούμενο καθεστώς είναι χαώδες, είναι το απόλυτο χάος. Στο απόλυτο χάος, πώς να στηριχθούμε;

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω ότι το στοιχείο αυτού του νόμου, ο οποίος είναι ό,τι καλύτερο μπορεί να υπάρξει με τα σημερινά δεδομένα για το θέμα της μετανάστευσης, είναι η εφαρμογή του.

Ειπώθηκε για τις υπηρεσίες. Ποιες υπηρεσίες, ποια κτήρια, ποια νοοτροπία παραλάβαμε; Σήμερα -οι εικόνες είναι σε όλους μας έντονα αποτυπωμένες- δεκαοχτώ μήνες μετά, μπορείτε να δείτε τη διαφορά. Εγώ οφείλω να συγχαρώ απ' αυτήν τη θέση τις υπηρεσίες του Υπουργείου, οι οποίες καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες, αν μάλιστα ληφθούν υπ' όψιν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εργάζονται.

Πίστεια, επειδή οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ στερούνται επιχειρημάτων, ότι θα τολμούσαν να κάνουν την υπερβάρη και να ψηφίσουν αυτό το σχέδιο νόμου, να δείξουν, επιτέλους, ότι η στείρα αντιπολίτευση του παρελθόντος εγκαταλείφθηκε και ότι αντιλαμβάνονται τις απαιτήσεις των καιρών και ιδίως την απαίτηση των Ελλήνων πολιτών. Και αυτήν την ευκαιρία, δυστυχώς, τη χάσατε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο κ. Κουσελάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο για τη μετανάστευση που δεν αφορά μόνο τους οικονομικούς μετανάστες, αφορά την ανάπτυξη της χώρας, αφορά το

σύνολο του ελληνικού λαού.

Στην ιδιαίτερη πατρίδα μου τη Μεσσηνία πολλές αγροτικές εργασίες δεν θα μπορούσαν να διεκπεραιωθούν, όπως για παράδειγμα το μάζεμα της ελιάς, αν δεν συμμετείχαν ουσιαστικά οι οικονομικοί μετανάστες.

Η μετανάστευση είναι ένα κομβικής σημασίας ζήτημα για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, επηρεάζει ουσιαστικά και το κοινωνικό, αλλά και το πολιτικό της μέλλον.

Δυστυχώς όμως ακόμη και σήμερα, και παρά το γεγονός ότι στη χώρα μας πάνω από το 10% του πληθυσμού είναι οικονομικοί μετανάστες, η χώρα μας δεν διαθέτει ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική. Αιφνιδιαστήκαμε όταν από χώρα εξαγωγής πλεονάζοντος δυναμικού γίναμε χώρα υποδοχής οικονομικών μεταναστών. Τα μέτρα που πήραμε μέχρι σήμερα ήταν μέτρα αμυντικά. Δεν ξεκαθαρίσαμε, αλλά δεν ξεκαθαρίζουμε ούτε και με το παρόν σχέδιο νόμου, τι θέλουμε να κάνουμε. Επιλέγουμε μήπως, κύριε Υπουργέ, το μοντέλο των μεταναστών-εργατών, όπως η Γερμανία και το Βέλγιο; Εάν κάνουμε κάτι τέτοιο, πρέπει να καταγράψουμε τις θέσεις εργασίας που έχουμε ανάγκη να καλύψουμε σε ανθρώπινο δυναμικό από οικονομικούς μετανάστες, να προσδιορίσουμε τι μπορούμε να δεχθούμε και τι όχι. Αυτό δεν το κάνετε με το παρόν νομοσχέδιο.

Μήπως όμως επιλέγουμε το μοντέλο των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής ή του Καναδά για απορρόφηση και μόνιμη εγκατάσταση των μεταναστών; Εάν ναι, τότε πρέπει να μπουν όροι και προϋποθέσεις στο νομοσχέδιό σας για την κοινωνική ενσωμάτωση των οικονομικών μεταναστών. Δυστυχώς ούτε και αυτό το κάνετε.

Εάν, κύριοι της Κυβέρνησης, το ΠΑΣΟΚ έχει ευθύνες γιατί αντιμετώπισε αποσπασματικά και αμυντικά το μεγάλο αυτό ζήτημα, παρά τα θετικά μέτρα που πήρε, οι δικές σας ευθύνες σήμερα είναι τεράστιες. Γιατί σήμερα υπάρχει πλέον σημαντική εμπειρία και σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο γι' αυτό το θέμα.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, η αντιμετώπιση των οικονομικών μεταναστών σαν φθηνού και χειραγωγημένου δυναμικού από τους εργοδότες, το κράτος και την Κυβέρνηση, χωρίς ουσιαστικά δικαιώματα, δεν ταιριάζει στη χώρα μας. Η χώρα μας έχει ανάγκη από σύγχρονη και ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική, μια πολιτική που πρέπει να βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

Πρώτον, στην ίση μεταχείριση στα εργασιακά δικαιώματα και στη δυνατότητα ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Δεύτερον, στο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα σ' όλες τις εκφάνσεις τους, δηλαδή στην κοινωνική ασφάλιση, στην εκπαίδευση, στην υγειονομική περίθαλψη, στην προστασία του θεσμού της οικογένειας και σε μια σειρά από άλλα ατομικά δικαιώματα.

Το σχέδιο νόμου που φέρνετε για ψήφιση έχει κάποιες θετικές διατάξεις -και αυτό ήδη επισημάνθηκε και από άλλους ομιλητές του ΠΑΣΟΚ- όπως, για παράδειγμα, την ενοποίηση της άδειας εργασίας με την άδεια παραμονής, τη δημιουργία μιας μόνο υπηρεσίας σε περιφερειακό επίπεδο, την κωδικοποίηση σχετικών με τη μετανάστευση εγκυκλίων και άλλες διατάξεις που είναι θετικές. Όμως αυτό που λείπει και είναι κρίσιμο -το ανέφερα ήδη- είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός. Δεν κάνει σ' αυτόν τον τομέα τα βήματα που χρειαζόμαστε, ενώ ταυτόχρονα έχει και μια σειρά από άλλες αρνητικές διατάξεις.

Κατ' αρχάς πρέπει να πούμε ότι το σχέδιο νόμου δεν ενσωματώνει σωστά τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να λέτε, για παράδειγμα, ότι δεν θα υπάρχει κινητικότητα στο χώρο της εργασίας, ότι επιβάλλονται περιορισμοί στη δυνατότητα να πάει κάποιος να εργαστεί από τον ένα νομό στον άλλο; Μπορείτε να ισχυρίζεστε ότι όταν κάποιος έχει αποκτήσει γνώσεις και εμπειρία δεν θα μπορεί να αλλάξει επάγγελμα; Θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα ελεύθερης μετακίνησης των μεταναστών σε όλη την ελληνική επικράτεια, προκειμένου να εργαστούν. Προκειμένου δε να ασκήσουν μια ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, θεωρώ ότι το ποσό των 60.000 ευρώ, που βάζετε σαν προϋπόθεση, είναι απαγορευτικό για κάτι τέτοιο.

Το άρθρο 15 είναι αντίθετο στις κοινοτικές οδηγίες 43 και 78 του 2000, αλλά και στο νόμο που εσείς ψηφίσατε προκειμένου να ενσωματωθούν αυτές οι οδηγίες στο ελληνικό δίκαιο.

Οι προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση του νόμιμα εγκατεστημένου οικονομικού μετανάστη, παρ' όλες τις βελτιώσεις που έκανε ο Υπουργός, δεν είναι αντίστοιχες με αυτές που αναφέρονται στη σχετική οδηγία. Το ζήτημα αυτό είναι κρίσιμης σημασίας για την ομαλή ενσωμάτωση των οικονομικών μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Εξ' άλλου το κόστος ορισμένων διαδικασιών είναι πάρα πολύ υψηλό. Το κόστος, για παράδειγμα, των παραβόλων για ένα μετανάστη που αμείβεται με χαμηλότερο μεροκάματο ακόμη και από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση, είναι πολύ υψηλό. Στη διετή ανανέωση απαιτούνται 1.200 ευρώ για ένα άτομο, ενώ 3.600 ευρώ απαιτούνται για μια οικογένεια.

Στο άρθρο 8 αναφέρεται ότι η απόρριψη των αιτήσεων χορήγησης εισόδου από τις διπλωματικές αρχές δεν θα αιτιολογείται. Αυτό δεν ταιριάζει σε μια δημοκρατική χώρα, ενώ δημιουργεί το έδαφος να λειτουργήσουν κυκλώματα διαφθοράς και εκμετάλλευσης των οικονομικών μεταναστών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μπροστά μας μια τεράστια πρόκληση. Η χώρα μας δοκιμάζεται για την ικανότητά της να ενσωματώσει ομαλά τους μετανάστες στο οικονομικό και κοινωνικό γίγνεσθαι. Μακριά από αισθήματα ξενοφοβίας και ρατσισμού οφείλουμε να τονίσουμε, να δημιουργήσουμε ένα αίσθημα ασφάλειας και βεβαιότητας –όχι αβεβαιότητας– και στους Έλληνες πολίτες και στους οικονομικούς μετανάστες, ένα κλίμα συνεργασίας, αμοιβαιότητας και αλληλεγγύης με στόχο την ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο και σε εθνικό, αλλά και σε τοπικό επίπεδο.

Στα πλαίσια ενός τέτοιου κλίματος πρέπει να συζητήσουμε και να προχωρήσουμε και στη χορήγηση –γιατί όχι;– της ελληνικής ιθαγένειας στους αλλοδαπούς της δεύτερης γενιάς. Είναι δυνατόν παιδιά που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν εδώ όταν ενηλικιώνονται και πρέπει να φύγουν, να χρειάζονται άδεια σπουδών για να ξαναγυρίσουν να σπουδάσουν;

Τέλος, πρέπει ν' ανοίξει το θέμα των πολιτικών δικαιωμάτων των μεταναστών με τη χορήγηση, αφού έχουν συμπληρώσει έναν ελάχιστο χρόνο νόμιμης διαμονής, δικαιώματος ψήφου τουλάχιστον στις τοπικές εκλογές.

Με βάση τα όσα επεσήμανα και εγώ, αλλά και ο εισηγητής και πολύ περισσότερο ο Πρόεδρος του Κινήματός μας, ο Γιώργος Παπανδρέου, καταψηφίζω αυτό το νομοσχέδιο επί της αρχής, γιατί δεν είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο σηματοδοτεί ότι έχουμε απέναντί μας μια Κυβέρνηση που έχει όραμα και στρατηγική για τον οικονομικό μετανάστη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Η συνάδελφος κ. Αράπογλου έχει το λόγο.

ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Κατ' αρχάς πρέπει να σημειώσουμε ότι υπάρχει ένα θέμα νομοθετικής λειτουργίας της Κυβέρνησης. Προκαλεί απορίες το γεγονός ότι το σύνολο των σημαντικών νομοθετικών πρωτοβουλιών έρχεται εν μέσω θέρους: εργασιακό, ασφαλιστικό και μεταναστευτικό.

Και θα σας θυμίσω και πέρυσι τέτοια εποχή η ανεκδιήγητη έναρξη της νομοθετικής κινητικότητας της Κυβέρνησης ήταν εκείνη περί της αμνηστευσης των πλαστών τιμολογίων, για τα οποία ακόμα περιμένουμε τα αποτελέσματα, των προσόδων δηλαδή, της αύξησης των εσόδων του κράτους. Νομοθετούνται με περίσσια βιασύνη, χωρίς δημόσιο διάλογο και περίπου, θα έλεγα, εν κρυπτώ.

Και ερωτώ τους Υπουργούς, οι οποίοι συζητούν αυτήν τη στιγμή μεταξύ τους, και δι' αυτών την Κυβέρνηση: Είναι, κύριοι Υπουργοί, η Κυβέρνησή σας υπερήφανη για το πρόγραμμά της; Είναι η Κυβέρνησή σας υπερήφανη για τη νομοθετική της παραγωγή;

Οι πολιτικές που συμπυκνώνονται σ' ένα ρυθμιστικό κείμενο εδώ, μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, δεν αποτελούν μόνο –ή δεν πρέπει να αποτελούν μόνο– το προϊόν μιας εσωτερικής της Βουλής διαβούλευσης, πόσο μάλλον όταν πρόκειται για τις πολιτι-

κές μιας καινούργιας Κυβέρνησης.

Οι θεματικές, κύριοι Υπουργοί, που αγγίζουν ζητήματα, όπως είναι η μετανάστευση, αφορούν στο σύνολο της κοινωνίας και γι' αυτό θα πρέπει να επιδιώκεται ο δημόσιος διάλογος και όχι να αποφεύγεται. Αυτός άλλωστε είναι και ο παιδευτικός ρόλος της πολιτικής.

Μία αφορμή για συζήτηση και για εμπέδωση των σύγχρονων δομών της κοινωνίας θα έπρεπε να είναι η συζήτηση για το μεταναστευτικό και όχι μια τόσο επίπεδη, βιαστική κουβέντα μέσα στη Βουλή προκειμένου να καταλήξουμε σε κάποιες ρυθμίσεις, οι οποίες μπορεί να είναι και βελτιωτικές της μέχρι σήμερα πραγματικότητας, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούν πραγματικά να δώσουν την πνοή μιας ουσιαστικής νομοθετικής πρωτοβουλίας που θα βάζει όχι σε τάξη ζητήματα που αφορούν στους μετανάστες, αλλά που θα αγγίζει ζητήματα που αφορούν ολόκληρη την ανάπτυξη της χώρας.

Γιατί τα ζητήματα με αφορμή το μεταναστευτικό που συζητάμε σήμερα είναι ζητήματα υψηλής εθνικής σημασίας, είναι θέματα που αφορούν στην εθνική ταυτότητα, στο διάλογο των πολιτισμών, στη σημασία της εργασίας των μεταναστών στην τοπική και εθνική ανάπτυξη, σε θέματα που αφορούν στο δημογραφικό.

Με αφορμή άλλωστε και τα τραγικά γεγονότα που ζούμε τα τελευταία χρόνια μπορούμε να κατανοήσουμε ότι μια συζήτηση για το μεταναστευτικό σε κάθε χώρα –και βέβαια και στη χώρα μας– είναι μια συζήτηση που θα πρέπει να στοχεύει στην αλληλοκατανόηση των πολιτισμών, στο διάλογο δηλαδή των διαφορεных εθνοτήτων.

Είναι πολύ μεγάλη η διαφορά –και αυτή είναι η απάντηση προς τον Υφυπουργό κ. Νάκο που ρωτούσε γιατί δεν ψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο– όχι μόνο στρατηγικής αλλά και συνολικής αντίληψης και φιλοσοφίας μιας κυβέρνησης και ενός κόμματος όταν το έτος 2005 αντιμετωπίζει τους μετανάστες, μετανάστες μιας δεύτερης γενιάς που στη χώρα μας σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό, ως μία πηγή κινδύνων και όχι ως μία αναπτυξιακή συνιστώσα για την ίδια τη χώρα μας.

Σημείωσα ότι ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Λυκουρέντζος, αναφέρθηκε στην παιδεία και τη μέριμνα, αλλά απορώ πού τις έχει ανακαλύψει στις ρυθμίσεις του παρόντος νομοσχεδίου. Μάλιστα σε μία λεκτική έξαρση αναφέρθηκε μέχρι και στην εξάπλωση του Ελληνισμού στη Βακτριανή. Το σημείωσα και παρεμπιπτόντως να το πω στην Αίθουσα αυτήν, μιας και έχω καταθέσει και σχετική ερώτηση, διότι πολλές μπορεί να φαίνονται οι ευαισθησίες της Νέας Δημοκρατίας στα λόγια, αλλά στην πράξη δεν βλέπουμε τα αντίστοιχα αποτελέσματα, στη Βακτριανή υπάρχει ένας Έλληνας, ο Βίκτωρ Σαρηγιαννίδης, ο οποίος ανασκάπτει και έχει εξωθηθεί και αυτός όπως και πολλοί άλλοι εκτός της πολιτιστικής πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας.

Κλείνω την παρένθεση και συνεχίζω ότι η ανάγκη μιας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής και μάλιστα με «όραμα» όπως ανέφερε ο κ. Νάκος, θα πρέπει να αναφέρεται σε ένα πλήθος άλλων θεμάτων και που βέβαια μπορεί να μην αφορούν μόνο στο Υπουργείο Εσωτερικών –και βέβαια δεν θα πρέπει να αφορούν μόνο στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Πού είναι λοιπόν στο παρόν νομοσχέδιο τα περί παιδείας, τα περί μέριμνας, τα περί ασύλου; Πού η προστασία της μητρότητας και των παιδιών, η αποφυγή απέλασης των παιδιών, οι ρυθμίσεις περί τη σωματεμπορία; Πού η μέριμνα για τη δεύτερη γενιά; Και πάνω απ' όλα, σε μία συζήτηση, επαναλαμβάνω, στο 2005 για το μεταναστευτικό, θα πρέπει να έχουμε συγκεκριμένα στοιχεία. Συζητάμε στην Αίθουσα αυτήν όπως συζητήθηκε και στην επιτροπή χωρίς στοιχεία για το τι συμβαίνει σήμερα στη χώρα μας. Και όταν λέω στοιχεία δεν εννοώ τον απλό απόλυτο αριθμό, έχουμε τόσοι μετανάστες περίπου καταγεγραμμένους ή περίπου αυτό συμβαίνει, αλλά στοιχεία κατά περιφέρεια, στοιχεία στα νησιά, στοιχεία στις περιφέρειες δίπλα στα σύνορα, στοιχεία για την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τις μεγάλες πόλεις, στοιχεία που να αναφέρουν ποιο είναι το κύμα της επιστροφής των μεταναστών και κυρίως των μεταναστών κάποιων συγκεκριμένων χωρών που ξέρουμε ότι αποτελούν την πλειοψηφία...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Όλα αυτά υπάρχουν.

ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Κύριε Νάκο, σας άκουσα με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή πριν λίγο και δεν αναφερθήκατε σε απολύτως τίποτε τέτοιο. Προσπαθήσατε να αποδομήσετε τις πολιτικές του ΠΑΣΟΚ των προηγούμενων ετών, όπως συνηθίζετε άλλωστε όλοι σας μέχρι σήμερα.

Και θα σας πω κάτι και επ' αυτού. Κανένας δεν λέει ότι αυτά τα οποία νομοθετήθηκαν μέχρι σήμερα αντιμετώπιζαν στο σύνολο τα προβλήματα της μετανάστευσης. Και μάλιστα είμαστε οι πρώτοι που είπαμε ότι υπήρχαν και υπάρχουν πάρα πολλά και μεγάλα κενά στο θέμα αυτό. Όμως από του σημείου αυτού μέχρι το να ισοπεδώνουμε ό,τι έχει γίνει μέχρι σήμερα πάει πολύ. Το ζήτημα της αθρόας μετανάστευσης, των ανοικτών συνόρων και του «μπάτε σκύλοι αλέστε» ξεκίνησε σε μία εποχή που και πάλι ήταν κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία. Οι πολιτικές οι οποίες ασκήθηκαν από τότε μέχρι σήμερα –και όχι μόνο σε επίπεδο νομοθετικών ρυθμίσεων– είναι πάρα πολύ σημαντικές. Και κάνετε λάθος και πραγματικά απλοποιείτε τα πράγματα –και νομίζω ότι αυτό δεν ωφελεί τον πολιτικό δημόσιο διάλογο– να λέτε ότι τα ζητήματα της αντιμετώπισης του μεταναστευτικού στην Ελλάδα από το ΠΑΣΟΚ αφορούσαν μόνο στο νόμο το συγκεκριμένο που μιλάει περί των αδειών εργασίας.

Υπάρχουν συγκεκριμένες πολιτικές στο Υπουργείο Παιδείας, υπάρχουν πολιτικές στο Υπουργείο Πολιτισμού, υπάρχουν πολιτικές τις οποίες η Νέα Δημοκρατία εδώ και ενάμιση χρόνο τις έχει εντελώς παγώσει. Υπάρχουν πολιτικές στα σχολεία, τα πολιτισμικά σχολεία, το ΙΠΟΔΕ στο Υπουργείο Παιδείας, μια σειρά λοιπών πολιτικών που έδειχναν μια διαφορετική φιλοσοφία. Αυτή είναι και η διαφορά μας στην αντιμετώπιση του θέματος.

Σε ένα νόμο λοιπόν σήμερα, στο 2005, που θα πρέπει πραγματικά το μεταναστευτικό να το αντιμετωπίζουμε έξω από ξενοφοβικά σύνδρομα με μία προοπτική ανάπτυξης εθνικής και τοπικής, θα πρέπει να έχουμε διαφορετική φιλοσοφία και πάνω σε αυτό σας έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις, διαφορετικές προτάσεις και σας τις έχουμε καταθέσει, σε ό,τι αφορά στις δομές διοίκησης και υποστήριξης, διαφορετικές προτάσεις και σας τις έχουμε καταθέσει, σε ό,τι αφορά στην τόλμη των κινήσεων της πλήρους οικονομικής ανάπτυξης των μεταναστών και της αντιμετώπισής τους επί τη βάση της ισονομίας σταδικά και για την απόκτηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων.

Η συζήτηση για το μεταναστευτικό –και μ' αυτό κλείνω– θα έπρεπε να είναι μία αξονική τομολογία της σημερινής ελληνικής κοινωνίας και όχι η ξενοφοβική προσέγγιση ενός προβλήματος που προσπαθούμε να περιορίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να κάνω μία παρέμβαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κύριε Υπουργέ, θα θέλατε να περιμένετε να μιλήσει και ο κ. Καστανίδης και μετά να απαντήσετε συνολικά;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψει ο κ. Καστανίδης, θα ήθελα πρώτα να δώσω μία απάντηση στην κυρία συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εντάξει, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρία Αράπογλου, θα ήθελα να σας πω τα εξής: Επειδή πολλές φορές ετέθη το θέμα, δεν γυρνάμε στο παρελθόν για να βρούμε άκρη για το σήμερα αλλά για να κάνουμε συγκρίσεις.

Μιλήσατε για το θέμα της συζήτησης του νομοσχεδίου και το πώς αυτό ήλθε, δόθηκε χωρίς συζήτηση, χωρίς να καλέσουμε φορείς, χωρίς να υπάρξει ευρύτερος διάλογος. Το πόσο διά-

λογος έχει γίνει και με τους φορείς των μεταναστών είναι γνωστό. Αλλά το πόσο διαφορά υπάρχει σήμερα στη νοοτροπία φαίνεται εδώ μέσα στη Βουλή, πέρα από το διάλογο που έγινε πριν. Ξέρετε ποιοι είναι οι φορείς που εκλήθησαν, μολοντί δεν μετείχατε στο προηγούμενο Τμήμα.

Εγώ σας παραπέμπω στο «διάλογο» –εντός εισαγωγικών– που κάνατε για το ν. 2910/2001, που –το είπα και το επαναλαμβάνω– εκλήθη το Ίδρυμα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της κ. Μαραγκοπούλου και ουδείς άλλος. Απεκλείσθησαν οι πάντες. Πάρτε τα Πρακτικά να δείτε πώς είχε ενεργήσει η κ. Παπανδρέου εκείνη την εποχή.

Αυτό το παράδειγμα μας δίνετε;

Δεύτερον, ρωτάτε πού είναι οι ρυθμίσεις στο νομοσχέδιο για ζητήματα που αφορούν την κοινωνική ένταξη και την απέλαση. Πρώτα απ' όλα, αυτές οι ρυθμίσεις δεν υπήρχαν επί των ημερών σας. Δέκα χρόνια κυβερνούσατε και δεν υπήρχαν πουθενά. Βρείτε μου διάταξη με την οποία να τις είχατε θεσμοθετήσει. Δεν φτάνει που θεσμοθετούμε τώρα τη ρύθμιση για την κοινωνική ένταξη και εσείς μας λέτε γιατί δεν προβλέψαμε σ' ένα νομοσχέδιο τα πάντα.

Μα προβλέπεται το ολοκληρωμένο πρόγραμμα που ήδη έχουμε ξεκινήσει να το κάνουμε. Δηλαδή, αυτά που δεν κάνατε σε δέκα χρόνια, ζητάτε να τα έχουμε κάνει και να τα έχουμε θεσμοθετήσει αυτήν την ώρα, όταν δεν περιμένετε μέχρι το τέλος του χρόνου να δείτε τι θα λέει το ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την ένταξη;

Αν κοιτούσατε προσεκτικά το νομοσχέδιο, θα βλέπατε ότι τα της απέλασης τα ρυθμίζει πάρα πολύ καλά και με πολύ ευνοϊκούς όρους, ιδίως για τους νέους ανθρώπους, ιδίως για τα θύματα της εμπορίας, για τα οποία σας τονίζω ότι οι διατάξεις ήταν ανύπαρκτες.

Αν βλέπατε, θα παρατηρούσατε προχθές ότι με συνδρομή της Γενικής Γραμματείας Ισότητας ολόκληρο σχέδιο νόμου είναι έτοιμο και διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την προστασία των γυναικών σ' αυτά τα θέματα και γενικότερα των θυμάτων εμπορίας, πράγμα το οποίο δεν είχε γίνει ποτέ επί των ημερών σας.

Αυτές είναι οι ρυθμίσεις τις οποίες έχουμε. Εγώ δεν είπα ότι τα λύσαμε όλα ούτε βεβαίως ότι, επειδή θεσπίσαμε ένα νόμο, όλα αυτά θα γίνουν. Θα κριθούμε εκ του αποτελέσματος.

Καταλήγω λέγοντας αυτό που μου είπατε πριν. Με ρωτήσατε εάν είμαστε υπερήφανοι για το νομοθετικό έργο το οποίο έχουμε κάνει. Η απάντηση είναι απλή. Σ' έναν πολιτικό, το αν πρέπει ή όχι να είναι υπερήφανος, αυτό κρίνεται από τον ελληνικό λαό. Και θα κριθούμε από τον ελληνικό λαό, όταν έλθει η ώρα. Και τότε θα σας πω εάν είμαστε υπερήφανοι ή όχι.

Πάντως, σίγουρα εσείς δεν μπορείτε να είστε υπερήφανοι για το δικό σας νομοθετικό έργο. Γιατί ο ελληνικός λαός, το Μάρτη του 2004, μεταξύ άλλων έκρινε και αυτό. Εάν τα είχατε κάνει όλα καλά, δεν υπήρχε λόγος να σας στείλει στην Αντιπολίτευση.

Άρα, εμείς δεν ξέρω αν είμαστε υπερήφανοι –θα το δούμε– σίγουρα όμως εσείς, για το δικό σας έργο, δεν μπορεί να είστε υπερήφανοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Καστανίδης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεταναστευτικό θέμα είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα, από τις μεγαλύτερες σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν πολλές δυτικές κοινωνίες, ανάμεσα τους και η ελληνική κοινωνία. Άλλες μεν, κυρίως οι ευρωπαϊκές χώρες, όπως και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, αντιμετώπισαν από πολύ παλιά το πρόβλημα των μεταναστευτικών ροών.

Η χώρα μας αντιμετωπίζει το μεταναστευτικό ως πρόβλημα κυρίως την τελευταία δεκαετιας. Είναι, συνεπώς, διαφορετικές οι πολιτικές που ασκούνται για ευνοήτους λόγους σε άλλες χώρες απ' ό,τι στη χώρα μας.

Το μεταναστευτικό έχει περάσει και στην Ελλάδα από διάφορες φάσεις ωρίμανσης. Στην αρχή, αυτό που έπρεπε να αντιμετωπίσουμε ως πρώτη προτεραιότητα ήταν η εξορθολογισμένη και πιο οργανωμένη υποδοχή των μεταναστών, ώστε να χτυπηθεί η λαθρομετανάστευση. Γι' αυτό τα πρώτα χρόνια, οι νομοθετικές απόπειρες των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ εστίαζαν κυρίως την προσοχή μας στα θέματα υποδοχής.

Έχουν περάσει, όμως, δεκαπέντε χρόνια. Ωριμάζουν και άλλα αιτήματα που αφορούν τη μεταναστευτική κοινότητα, όπως για παράδειγμα, τα πολιτικά τους δικαιώματα ή το αίτημα γενικότερα της ομαλής ενσωμάτωσής τους στην ελληνική κοινωνία.

Θα έπρεπε, εν έτει 2005, η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης κυρίως να είναι στραμμένη προς αυτήν την κατεύθυνση.

Αυτό εξηγεί και γιατί είναι αρνητική η ψήφος επί της αρχής του ΠΑΣΟΚ. Υπάρχουν θετικές ρυθμίσεις στα ενενήντα οκτώ άρθρα του νομοσχεδίου που συζητούμε. Υπάρχουν μόνο δύο άρθρα από τα ενενήντα οκτώ, που αφορούν την ομαλή σωματώση και ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Δύο μόνο άρθρα. Η προσοχή μας θα έπρεπε να είναι εστιασμένη όχι τόσο στα θέματα υποδοχής όσο στα θέματα της ομαλής κοινωνικής τους ενσωμάτωσης. Αυτή η μεγάλη παράλειψη, αυτός ο λανθασμένος προσανατολισμός της Κυβέρνησης είναι που μας οδηγεί για λόγους αρχής να απορρίψουμε το νομοσχέδιο. Ασφαλώς, θα συμβάλουμε με συγκεκριμένες προτάσεις στη συζήτηση επί των άρθρων. Ήδη άλλωστε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έθεσε σειρά ζητημάτων και διατύπωσε συγκεκριμένες γενικές αρχές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι μεταναστευτικές ροές και τα προβλήματα που πηγάζουν από αυτές είναι ένα από τα μεγάλα και θεμελιώδη προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών, κυρίως της Δύσης. Τα προβλήματα που προκύπτουν, οι φοβισμένες αντιδράσεις των κοινωνιών για τους μετανάστες, η έξαρση σε ορισμένες περιπτώσεις ρατσιστικών φαινομένων παράγονται όχι πάντοτε αδικαιολόγητα, αν και πρέπει να καταπολεμηθούν αυτές οι τάσεις. Οι συνθήκες κοινωνικής φτώχειας ή αδικίας οδηγούν τα εθνικά ομοιογενή σύνολα να σκέφτονται ανταγωνιστικά τους μετανάστες. Η έξαρση της εγκληματικότητας που εύκολα οδηγεί κάποιον στο να συμπεράνει ότι αυτό οφείλεται στους μετανάστες, που εξαιτίας του κοινωνικού περιθωρίου, μπορεί να έχουν παραβατική συμπεριφορά. Πρέπει να καταπολεμήσουμε τέτοιες τάσεις. Το μεταναστευτικό δεν πρέπει να το αντιμετωπίσουμε ως κάτι δαιμονικό.

Παρατηρούνται δύο τάσεις στην ελληνική κοινωνία, όπως και σε άλλες χώρες της Ευρώπης ή στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αρκετές φορές μια συμπαγής πλειοψηφία –και χρειάστηκε χρόνος, για να καταπολεμηθεί αυτό– αντιμετωπίζει το μεταναστευτικό πρόβλημα, τους μετανάστες, ως κάτι κακό, ως ένα αερίο που βγήκε από το λυχνάρι του Αλαντίν και έπρεπε να ξορκιστεί, για να απομακρυνθεί, ως ένα κακό που αδυσώπητα χτυπούσε και τα δικαιώματα των υπολοίπων μελών της ομοιογενούς κοινωνίας. Μια δεύτερη τάση, άλλες φορές μειοψηφική και άλλοτε πλειοψηφική, ανάλογα με το χρόνο που εκδηλώνονταν αυτές οι τάσεις, αντιμετωπίζει πιο θετικά τα πράγματα και προσέβλεπε στην ενσωμάτωση των μεταναστών στην οικονομία, στην παραγωγική διαδικασία και στην κοινωνική ζωή των χωρών τους.

Είναι λάθος να αντιμετωπίσουμε το μεταναστευτικό πρόβλημα ως κίνδυνο για εμάς. Σωστά παρατηρήθηκε από πολλούς αγορητές όλων των πολιτικών πλευρών ότι τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, από το 1990 και ύστερα, η είσοδος μεταναστών στη χώρα μας έκανε καλό στην οικονομική της ανάπτυξη. Δεν είναι αληθές ότι οι μετανάστες κατέλαβαν θέσεις τις οποίες θα μπορούσε να εξασφαλίσει το ελληνικό εργατικό δυναμικό. Έχει διαπιστωθεί και μελετηθεί επαρκώς ότι οι θέσεις στις οποίες κυρίως απασχολούνται οι μετανάστες είτε λαθραίοι είτε αργότερα νομιμοποιημένοι, είναι θέσεις για τις οποίες δεν ενδιαφέρονται οι Έλληνες εργάτες, το ελληνικό εργατικό δυναμικό.

Συνεισέφεραν στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Πολλοί από αυτούς μεγάλωσαν τα παιδιά τους εδώ. Προσπαθούν να προσφέρουν στα παιδιά τους, στη δεύτερη γενιά

των μεταναστών, ελληνική παιδεία. Ήρθε η ώρα λοιπόν να τους αντιμετωπίσουμε με ωριμότητα και να δούμε πιο συστηματικά την ένταξή τους.

Το μεταναστευτικό πρόβλημα δεν είναι κάτι που έχει προκύψει έτσι, χωρίς αιτία. Ας συνειδητοποιήσουμε όλοι μας και εμείς οι Έλληνες ότι, από τη στιγμή που η Ελλάδα πέρασε από το στάδιο μιας οικονομικά αναπτυσσόμενης χώρας στο στάδιο μιας ανεπτυγμένης χώρας, θα αντιμετωπίζει αργά ή γρήγορα το μεταναστευτικό φαινόμενο. Όλες οι χώρες που πέρασαν από τη φάση της υπανάπτυξης στην περίοδο της ανάπτυξης αντιμετώπισαν φαινόμενα μεταναστευτικών ροών. Έτσι και η χώρα μας. Παράγεται περίπου ως μια αυτόματη συνέπεια από τις διαδικασίες της οικονομικής εξέλιξης.

Αντί, λοιπόν, με τρόπο δαιμονικό να αντιμετωπίσουμε τα πράγματα, θα ήταν καλό, πολύ ψύχραιμα, να ενσωματώσουμε τους μετανάστες και να τους καταστήσουμε ακόμη πιο παραγωγικό τμήμα της ελληνικής κοινωνίας.

Εκείνο που επίσης έχει μεγάλη σημασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι κάποτε ο παλός μας κόσμος να ασκήσει πολιτική πολύ πιο γενναία απέναντι στις φτωχές χώρες. Από τις φτωχές χώρες του κόσμου είναι που οι άνθρωποι αναζητούν καλύτερη μοίρα στον ήλιο και προστρέχουν στις δυτικές κοινωνίες. Δεν αρκεί η ομάδα των οκτώ να συζητά και να δίδει ψήφους, αυτοί που έχουν στερεωθεί τα πάντα. Εάν πρέπει η διεθνής κοινότητα να δει πιο μόνιμα και αποτελεσματικά το πρόβλημα των μεταναστευτικών ροών, πρέπει να πάρει γενναίες αποφάσεις που αφορούν το μερίδιο ανάπτυξης και την καταπολέμηση της φτώχειας στις πιο φτωχές περιοχές του πλανήτη.

Κύριε Υπουργέ, σας επιστημόθηκε από αρκετές πλευρές –το έκανε χθες με πολύ μεγάλη σαφήνεια ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, το κάνουμε και εμείς σήμερα– ότι σε ορισμένα θέματα θα πρέπει να δείξετε μεγαλύτερη ευελιξία. Δράττομαι της ευκαιρίας να αναφέρω ένα παράδειγμα. Στα θέματα της επανένωσης των οικογενειών, στο ύψος των παραβόλων, στα θέματα των απελάσεων, χρειάζεται να δείξουμε πολύ μεγάλη προσοχή και ευαισθησία. Ας γίνουμε περισσότερο ευέλικτοι, γιατί θα είμαστε και πιο αποτελεσματικοί.

Θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από αυτό το Βήμα, με τον πιο επίσημο τρόπο να καλέσω την Κυβέρνηση, και όλους εμάς, ως μέλη του ελληνικού Κοινοβουλίου, να αναλάβουμε αυτήν τη στιγμή σταυροφορία υπέρ ορισμένων ανθρώπων που κινδυνεύουν, εξαιτίας της πιθανής απέλασής τους, να υποστούν τα πάνδεινα στην πατρίδα από την οποία προέρχονται. Αναδείχθηκε και αναδεικνύεται όσες φορές περνούν ένα σημαντικό θέμα. Πακιστανή υπήκοος, ονόματι Αζία Αβάν, σαράντα ετών, μητέρα τριών παιδιών που ζει είκοσι πέντε χρόνια στην Ελλάδα, έχει συλληφθεί και βρίσκεται αυτήν την ώρα στο Τμήμα της Αμυγδαλέζας και επαπειλείται η προώθηση διαδικασιών απέλασής της.

Η Πακιστανή αυτή μητέρα που ζει είκοσι πέντε χρόνια στην Ελλάδα δεν έχει άδεια, δεν έχει ανανεωθεί η άδεια της παραμονής της, εγκατέλειψε πριν από πέντε μήνες το σπίτι της μαζί με τα τρία παιδιά της, διότι από τον εβδομηνταπεντάχρονο σύζυγό της, Πακιστανό επίσης, δερνόταν ανηλεώς. Στο δρόμο συνελήφθη, κρατείται στην Αμυγδαλέζα και προωθείται η απέλασή της.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν θα απελαθεί.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Χαίρομαι που το ακούω.

Πρωτεύεται, λοιπόν, η απέλασή της και κινδυνεύει γυρίζοντας στο Πακιστάν, επειδή εκεί ο νόμος είναι πάρα πολύ αυστηρός, να υποστεί τα πάνδεινα.

Να σημειώσω, κύριε Υπουργέ, ότι η Αζία Αβάν είναι καρκινοπαθής με δύο μαστεκτομές.

Είναι, λοιπόν, απόλυτη ανάγκη, με αφορμή το συγκεκριμένο παράδειγμα, να κινητοποιηθούμε όλοι και να πειστεί το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης ότι θα πρέπει η συγκεκριμένη Πακιστανή μητέρα να μείνει εδώ για να μην έχει συνέπειες ακόμη και σε βάρος της ζωής της από μια πιθανή απέλασή της. Μέσα απ' αυτό το παράδειγμα να ζητήσω την κατανόηση όλων των πολιτικών πλευρών στην ανάγκη να δείξουμε πολύ μεγαλύτερη ευελιξία και ευαισθησία στα προβλήματα των μεταναστών και ιδιαί-

τερα στα θέματα της απέλασης.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία φράση. Ρωτηθήκαμε από τον Υπουργό Εσωτερικών, γιατί ορισμένες από τις διατάξεις που σήμερα προτείνουμε, δεν τις ψηφίσαμε ως κυβέρνηση. Η απάντηση είναι πολύ σαφής. Για ένα χρονικό διάστημα η ελληνική πολιτεία ήταν υποχρεωμένη να ρυθμίσει τα της υποδοχής. Και ήταν κυρίως αυτή η θητεία των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Την ίδια ώρα, οφείλω να υπενθυμίσω στους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι όσο προσπαθούσε σε θέματα κοινωνικής ενσωμάτωσης η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, εδέχετο μια δαιμονική αντιπολίτευση από πολλούς συναδέλφους Βουλευτές ή στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι μάλιστα απευθύνονταν στα πιο συντηρητικά ανακλαστικά της ελληνικής κοινωνίας, υποστηρίζοντας παραδείγματος χάριν ότι οι αλλοδαποί παίρνουν τις θέσεις ή ότι είναι αυτοί οι υπεύθυνοι για την εγκληματικότητα. Δεν θέλω να δώσω ονόματα, αλλά είμαι σίγουρος ότι η περιγραφή μου θυμίζει συγκεκριμένες προσωπικές παραστάσεις.

Σήμερα βλέπετε, κύριε Υπουργέ, σε μία άλλη φάση ωριμότητας της ελληνικής πολιτικής ζωής, ότι το ΠΑΣΟΚ όχι μόνο δεν κάνει αυτό, αλλά με τις θετικές προτάσεις που καταθέτει, θετικές προτάσεις που δεν είχαμε επί των ημερών σας, προσπαθούμε να βοηθήσουμε σε μια καλύτερη επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν από τις μεταναστευτικές ροές.

Θέλω να πιστεύω ότι το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης θα υποδείξει με εγκυκλίους οδηγίες ότι πρέπει να αντιμετωπίζονται καλύτερα οι άνθρωποι που αναζητούν ένα κομμάτι ελπίδας σε ξένη γη που θέλουν να την κάνουν δεύτερη πατρίδα τους και ότι εμείς θα δώσουμε συνέχεια σε όσα σήμερα δεν λύνονται από τη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ζητώ συγγνώμη από τους συναδέλφους που παίρνω το λόγο για δεύτερη φορά. Αλλά πρέπει να δώσω μία απάντηση στον κ. Καστανίδη και επί του συγκεκριμένου θέματος και γενικότερα πάνω στα όσα είπε.

Πρώτα-πρώτα, θα ήθελα να τον ευχαριστήσω για μία ακόμα φορά για το επίπεδο της συζήτησης και για τον τόνο σ' αυτήν τη συνεδρίαση για ένα τόσο μεγάλο θέμα.

Όσο για το συγκεκριμένο θέμα της Πακιστανής μετανάστριας που ανέφερε, ήδη η Κυβέρνηση, κύριε Καστανίδη, ενήργησε πριν από μία ώρα περίπου. Πράγματι, η Πακιστανή μετανάστρια, η Αζίζα Αβάνα Μοχάμεντ, με την κόρη της Κιρέν, ύστερα από καταγγελίες του συζύγου της -γιατί ήταν ένα ενδοοικογενειακό πρόβλημα, τις διαστάσεις του οποίου θα πρέπει να εξετάσουμε στην πορεία- βρίσκεται στην Αμυδαλέζα και έχει γίνει ήδη και πράξη απέλασης, αλλά με ενέργειες του ίδιου του συζύγου της. Ήδη έχω επικοινωνήσει με τον κ. Μαρκογιαννάκη, ο οποίος αυτήν τη στιγμή έχει συγκαλέσει τους αρμόδιους παράγοντες για την ανάκληση της απέλασης. Ζήτησα από το δικηγόρο της και δικηγόρο των Γιατρών του Κόσμου να κάνει αμέσως τα χαρτιά με βάση τα πιστοποιητικά του νοσοκομείου που έχει -γιατί πράγματι αυτή η γυναίκα έχει υποστεί μαστεκτομή- ώστε να μπορέσουμε μέσα στην ημέρα, αν χρειασθεί, πράγμα που συζητήσαμε και με την αρμόδια διευθύντρια που βρίσκεται εδώ, να δώσουμε άδεια για ανθρωπιστικούς λόγους. Η πολιτεία ήδη ενήργησε όπως έπρεπε να ενεργήσει. Ευχαριστώ για την υπόμνηση. Πάντως οι ενέργειες είχαν γίνει ήδη. Αυτός ήταν και ο λόγος της ολιγόλεπτης απουσίας μου από την Αίθουσα προηγούμενως.

Σ' ό,τι αφορά την ουσία των πραγμάτων, κανείς δεν μηδενίζει την προσφορά κανενός. Το ζήτημα είναι ότι τα βήματα που κάνατε στο παρελθόν ήταν μικρά. Και τώρα πρέπει να κάνουμε πολύ μεγάλα βήματα που προϋποθέτουν συναίνεση και περίσκεψη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Δεν πρέπει, όμως, να πιστεύουμε ότι όλα γίνονται με νόμους και με διατάγματα. Γι' αυτό και οι διατάξεις περί κοινωνικής ένταξης είναι λίγες, αλλά σημασία δεν έχουν οι διατάξεις αυτές όσο το ολοκληρωμένο πρόγραμμα ένταξης που βασίζεται σ' αυτές τις διατάξεις. Αν επιχειρούσαμε να κάνουμε λεπτομερείς ρυθμίσεις για τα θέματα αυτά, τότε θα βρισκόμασταν μπροστά στο εξής παράδοξο. Δηλαδή να δεσμεύουμε το ολοκληρωμένο πρόγραμμα που πρέπει να μπορεί να προσαρμόζεται στις καταστάσεις με ρυθμίσεις που θα δημιουργούσαν μεγαλύτερα προβλήματα στην εφαρμογή. Θα μας κρίνετε όλοι στο τέλος του χρόνου, όταν θα έχει εμφανισθεί το ολοκληρωμένο πρόγραμμα. Στην πραγματικότητα αυτές είναι εξουσιοδοτικές διατάξεις που διευκολύνουν την πολιτεία να κάνει τις κινήσεις αυτές.

Σε ό,τι αφορά τα λοιπά θέματα, ιδίως τα θέματα της συνένωσης των οικογενειών αλλά και της απέλασης, οι διατάξεις είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές και κατά τη συζήτηση επί των άρθρων θα δούμε αν θα χρειασθούν και περαιτέρω βελτιώσεις. Πάντως, είναι αλήθεια πως είναι η πρώτη φορά που έχουμε καθεστώς επανένωσης και, βεβαίως, έχουμε και διατάξεις που αφορούν την απέλαση και ιδίως διατάξεις που αφορούν την προστασία των προσώπων τα οποία είναι θύματα εμπορίας.

Επειδή ειπώθηκε προηγούμενως κάτι, θέλω να τονίσω το εξής: Δεν μου αρέσει να γυρνάω στο παρελθόν, αλλά ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς βαδίσουμε είναι και η λειτουργία του ΙΜΕΠΟ, του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής. Είναι δικό σας δημιούργημα. Το προέβλεψε ο ν. 2910/2001. Μπορείτε, όμως, να δείτε ότι, ενώ θεσπίστηκε το 2001 η σχετική ρύθμιση, το ΙΜΕΠΟ άρχισε να λειτουργεί μόλις το Μάιο του 2003.

Όταν παραλαβα το Υπουργείο και ο πρόεδρος του ΙΜΕΠΟ ανέλαβε τα καθήκοντά του, υπήρχε η πρόεδρος, αξιολογώτατη κατά τα άλλα συνάδελφος στο πανεπιστήμιο, το διοικητικό συμβούλιο, ένα κενό κτήριο και ούτε ένα δεδομένο μέσα στη βάση δεδομένων του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Εγώ παρακαλώ πάρα πολύ -γιατί το site του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής είναι στη διάθεση του καθενός- να μπειτε τώρα για να δείτε τι συμβαίνει εκεί και πώς μαζί με τις υπηρεσίες του Υπουργείου τα δεδομένα του ΙΜΕΠΟ είναι εκείνα που βοήθησαν να φθάσουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο. Το θέμα είναι τι υποδομές έχουμε για να προχωρήσουμε περισσότερο. Επομένως, αυτήν τη στιγμή επιχειρούνται πράγματα τα οποία, σας διαβεβαιώνω, ότι γίνονται με όση ταχύτητα έχουμε και όσο μπορούμε, αλλά σίγουρα με βάση και τα δεδομένα υποδομών τα οποία πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας.

Παρ' όλα όσα λέγονται και παρ' όλες τις αντιρρήσεις που υπάρχουν εδώ, εγώ θέλω να ευχαριστήσω θερμά -και το είπα και το επαναλαμβάνω- και για τον τόνο αλλά και για τις συγκεκριμένες προτάσεις που έχουν γίνει και που μας βοήθησαν να βελτιώσουμε πολλά πράγματα.

Ευελπιστώ ότι και το απόγευμα και αύριο επί των άρθρων μπορούμε να κάνουμε και αλλαγές οι οποίες θα βαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Προσέξτε τώρα ένταση και καυγά. Θέλω να απαντήσω στον κ. Καστανίδη, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, σε ένα λεπτομερειακό αλλά ουσιώδες σημείο. Έχει διατυπωθεί η παρατήρηση «γιατί δεν τα κάνατε αυτά τα ωραία που προτείνετε σήμερα τα προηγούμενα χρόνια». Και ο κ. Καστανίδης μάς απάντησε ότι υπήρχαν πολύ οξείες φωνές από την αξιωματική αντιπολίτευση -και εδώ χρειάζεται μια απάντηση- και αυτό ίσως τους δημιούργησε μια ανάσχεση.

Δεν μας είχατε συνηθίσει να υποχωρείτε προ των οξείων φωνών της αντιπολίτευσης. Θα προτιμούσαμε να μας πείτε ότι ήταν προϊόν σύνεσης για να περιμένετε το χρόνο ωρίμανσης σε διάφορες περιπτώσεις όπως τα πολιτικά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Σας το είπα ήδη.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Θα ήταν πειστικότερος ο λόγος σας γιατί το άλλο δεν αντιστοιχεί προς το ιστορικό προηγούμενο. Και σας λέω λοιπόν, για τα περισσότερα που προτείνετε να μην

είναι πλειοδοσία υπέρ των μεταναστών γιατί θα είναι άδικος ένας τέτοιος τρόπος πολιτικής, ίσως και ζημιογόνος τρόπος. Να μην μπορούμε, λοιπόν, στην πλειοδοσία. Και το κεφάλαιο της ωρίμανσης των συνθηκών για τα περισσότερα και τα καλύτερα υπέρ των μεταναστών να το έχουμε ανοιχτό και να το σπουδάσουμε και τώρα και αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πάντως δεν ήταν μια λέξη. Ήταν πολλές.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τώρα δικαιούστε να μιλήσετε, κύριε Καστανίδη, αφού αναφέρθηκε σε εσάς ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Παρά το γεγονός ότι περιέλαβα στην ομιλία μου αυτό που παρατηρήσατε, κύριε Πολύδωρα, έχω να σας κάνω μια παρατήρηση επιστρεφόμενη. Είπα –και θα το σεβαστώ αυτό– δεν θα μιλήσω για συγκεκριμένες φηγούρες. Αλλά προσθέτω ότι και η σύνεση που μας αποδίδετε είναι πλεονέκτημα για τη Αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η σύνεση είναι πλεονέκτημα για την κοινοβουλευτική ζωή γενικότερα.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεση της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος και άλλες διατάξεις».

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Κολοζώφ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Υπουργέ, θα είμαι πολύ σύντομος. Θα ήθελα όμως να σας προειδεάσω για τη συζήτηση που θα κάνουμε πάνω στα άρθρα αυτού του νομοσχεδίου, σχετικά με τον δικό μας πυρήνα αντιρρήσεων σε σχέση με αυτό το νομοσχέδιο και τη δυνατότητα που πιστεύω ότι υπάρχει να διορθωθούν ορισμένα πράγματα. Δεν αλλάζει φυσικά αυτό το γενικότατο αντίληψή μας για το νομοσχέδιο, όμως μπορούν να βελτιωθούν ορισμένα πράγματα.

Ιδιαίτερα η κατεύθυνση, που έχει αυτό το νομοσχέδιο, αστυνομικού χαρακτήρα και καταπίεσης προς τους μετανάστες, την οποία εσείς δεν δέχεστε ότι υπάρχει. Υπάρχουν διατυπώσεις όπως «ύποπτος για δημόσια ασφάλεια» και δεν δίνεται καμία δυνατότητα στο μετανάστη να μπορέσει να απαλλαγεί απ' αυτήν την κατηγορία, όταν υπάρχει αυτή η κατηγορία. Και αναφέρεται πολλές φορές. Και σας αναφέρω συγκεκριμένα. Εγγράφεται στον κατάλογο υπόπτων χωρίς καμία διαφανή διαδικασία και χωρίς να έχει και τη δυνατότητα της ενημέρωσης, να μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του και χωρίς να έχει τη δυνατότητα να περάσει μέσα από μια διαδικασία δικαστηρίου που θα μπορούσε να τον απαλλάξει από τέτοιες κατηγορίες.

Ανατιολόγητη απόρριψη όταν ζητάει βίζα στα σύνορά μας. Αυτό αγγίζει τα όρια του τραγέλαφου, κύριε Υπουργέ, γιατί εγώ μπορεί να καταλαβαίνω μία σκοπιμότητα όταν είναι γενικά. Έχω το δικαίωμα εγώ σαν προξενείο να σε απορρίψω χωρίς να σου δώσω τις εξηγήσεις, για διάφορους λόγους. Όταν, όμως, εξαιρώ αυτούς που είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τους άλλους κλπ., δηλαδή όταν έχω έναν ύποπτο για εμπορία ναρκωτικών, ο οποίος είναι από τρίτη χώρα δεν του δίνω καμία εξήγηση, «δεν σου δίνω βίζα και τελείωσε» και όταν είναι από την Ευρωπαϊκή Ένωση λέμε «με συγχωρείτε, κύριε, δεν σας επιτρέπω, γιατί ξέρετε, είστε έμπορος ναρκωτικών», εγώ νομίζω ότι θα πρέπει να μπει μία γενική διάταξη, να διατηρεί ένα τέτοιο δικαίωμα –που εμείς δεν είμαστε σύμφωνοι– ή πρέπει να φύγει και να είναι η κάθε απόφαση απόρριψης αιτιολογημένη. Τώρα, τι αιτιολόγησθ θα δώσουν, αυτό είναι ζήτημα της υπηρεσίας.

Παραπέτα, για να δοθεί άδεια παραμονής να γίνει συνέντευξη. Δηλαδή ο μετανάστης καταθέτει όλα τα δικαιολογητικά. Από εκεί προκύπτει αν έχει το δικαίωμα ή όχι. Δεν φτάνει, όμως, αυτό. Συνέντευξη για ποιο λόγο; Δηλαδή, τι θα κάνει η συνέντευξη; Θα επιβεβαιώσει αυτά που λένε τα χαρτιά του ή θα αρχίσουν να του κάνουν ερωτήσεις άλλου είδους, που ξεφεύγουμε πια από τη διαδικασία της ομαλοποίησης μιας κατάστασης και πάμε αλλού, πάμε να ψάχνουμε άλλα πράγματα; Για

εμάς είναι ακατανόητο αυτό το πράγμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Από εκεί και πέρα, καταθέτουν οι άνθρωποι και παίρνουν την άδεια από κάποια αστυνομική αρχή. Αυτό θα πάει κεντρικά, θα καταγραφεί εντάξει και από εκεί και πέρα θα σταλεί στα αστυνομικά τμήματα της περιοχής όχι γιατί υπάρχει πρόβλημα, για να τον αναζητήσουν κλπ. Θα καταγραφεί ότι είναι νόμιμος. Μα τα αστυνομικά τμήματα καταγράφουν τους πολίτες που είναι νόμιμοι; Δεν νομίζω ότι αυτό το μέτρο μπορεί να ισχύσει.

Τέλος –και η κορωνίδα είναι αυτή– το κράτος αναλαμβάνει το ρόλο του εκβιαστή στα κακοποιημένα θύματα. Ενώ θα έπρεπε να τα βοηθήσουμε να συνέλθουν, να δοθεί μία οικονομική βοήθεια για να σταθούν στα πόδια τους ή κάτι, εν πάση περιπτώσει, για να τους βοηθήσουμε, τι λέμε; Λέμε: Έλα εδώ. Κακοποιήθηκε; Για να σου δώσουμε άδεια, πες μας.

Αυτό το «πες μας», κύριε Υπουργέ, πρέπει να είναι προϊόν της βούλησής του ίδιου του παθόντος. Δεν μπορεί να είναι προϊόν εκβιασμού του κράτους και μάλιστα με τέσσερα, πέντε άρθρα που έχουμε εκεί πέρα.

Στην κατ' άρθρο συζήτηση θα κάνουμε συγκεκριμένη πρόταση για να φύγουν αυτά τα αίτια τα εκβιαστικά προς τα θύματα και να παραμείνει το ότι αν κακοποιήθηκε, βεβαίως και να πει ό,τι θέλει να πει. Από εκεί και πέρα, όμως, ο ρόλος του κράτους είναι να του συμπαρασταθεί για να μπορέσει να ξαναβρεί την αυτοπεποίθησή του και προπαντός την ηθική του υπόσταση σαν άνθρωπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ακούστηκαν σ' αυτήν την Αίθουσα από πάρα πολλούς ομιλητές αναθέματα κατά των ρατσιστικών, ξενοφοβικών και άλλων απόψεων. Χαιρόμαστε που υπάρχει ομοφωνία σε αυτή τη Βουλή, πάνω σ' αυτό το θέμα.

Βέβαια, υπάρχει μία διάχυτη νοοτροπία σε ένα μέρος της κοινωνίας γνώμης, που έχει καλλιεργηθεί και από διάφορους παράγοντες, ότι αυτοί οι ξένοι είναι επικίνδυνοι. Γιατί; Γιατί κινδυνεύει η δουλειά τους.

Γιατί είναι ενδεχομένως μελλοντικοί τρομοκράτες. Γιατί μπορεί να διαπράξουν αξιόποινες πράξεις. Μάλιστα, πολλοί σπεύδουν, ό,τι και να συμβεί, να προκαταλαμβάνουν, χωρίς να ξέρουν ποιος είναι ο ένοχος, ότι είναι αλλοδαπός, χωρίς να σημαίνει ότι οι αλλοδαποί είναι όλοι τέλειοι και όλοι αθώοι. Παρ' όλα αυτά, από ένα μέρος της κοινής γνώμης αυτό γίνεται αποδεκτό και από ορισμένες πλευρές καλλιεργείται και θα πρέπει να βρούμε ένα τρόπο για το πώς θα αντιμετωπιστεί.

Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να δούμε πώς αυτούς τους ανθρώπους θα τους αντιμετωπίσουμε ισότιμα. Θα πρέπει να θεωρείται ότι έχουν τα ίδια ανθρωπιά δικαιώματα, τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα, τα ίδια εργασιακά δικαιώματα.

Υπάρχει ένα πρόβλημα εδώ, γιατί και το νομοσχέδιο αυτό διατηρεί ένα είδος αμυντικής φιλοσοφίας, όπως και οι προηγούμενοι μεταναστευτικοί νόμοι. Κυρίως οι χειρισμοί αυτών των υποθέσεων πάνε στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για να χαράζει τη μεταναστευτική πολιτική, παρά το ότι το μεταναστευτικό πρόβλημα δεν είναι πρόβλημα δημόσιας τάξης. Είναι κατ' εξοχήν πρόβλημα απασχόλησης, οικονομίας και άλλων παραγόντων που παίζουν ρόλο. Πολύ μετά πρέπει να έρχεται το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και η καταστολή που ενδεχομένως συνοδεύει τις παρεμβολές του.

Αυτό το νομοσχέδιο έχει μία συρραφή διατάξεων διαφορετικών Υπουργείων και πολλά από τα θέματα που αντιμετωπίζει, τα αντιμετωπίζει με ένα τρόπο επιφανειακό. Το φαινόμενο της μαύρης εργασίας δυστυχώς διατηρείται και με τον τρόπο αυτό δεν λύνεται. Υπάρχουν πάρα πολλοί από τους ξένους μετανάστες, οι οποίοι δεν καλύπτονται και δεν προβλέπεται με τις προϋποθέσεις που βάζει ο νόμος να καλυφθούν. Γι' αυτόν το λόγο πρέπει να δούμε πώς θα ξεπεράσουμε το ζήτημα, γιατί αυτοί όντως ζουν εδώ, όντως εργάζονται, προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες με χαμηλή αμοιβή και με συνθήκες που δεν είναι οι καλύτερες δυνατές.

Θα ήθελα να θέσω και ένα άλλο συγκεκριμένο θέμα όσον αφορά στο πολιτικό άσυλο. Οι περισσότεροι από τους μετανάστες δεν ξέρουν τι πρέπει να κάνουν. Όπως ανέφερα και χθες, πηγαίνοντας πριν από τρεις μέρες στη Σάμο, βρήκαμε ενενήντα πέντε ανθρώπους, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι δεκαπέντε ετών και δεκαέξι ετών, που δεν μπορούν να συνεννοηθούν, γιατί δεν ξέρουν ούτε ελληνικά ούτε αγγλικά ούτε υπάρχει κάποιος που να μιλάει σωμαλέςζικα ή κάποια από τις γλώσσες αυτές που μπορεί να μιλάνε όσοι είναι από την Ουγκάντα ή την Ακτή του Ελεφαντοστού.

Δεν μπορούν να συνεννοηθούν, αλλά και εμείς όχι μόνο δεν εξαντλούμε όλες τις προσπάθειες για να βρούμε ανθρώπους που θα μπορέσουν να έρθουν σε επικοινωνία μαζί τους, αλλά και από αυτούς που μπορούν να καταλάβουν, δεν έχουμε ανακοινώσεις που να λένε ότι για το πολιτικό άσυλο χρειάζονται αυτές και αυτές οι προϋποθέσεις. Αυτό δεν γίνεται, με έναν τρόπο που θα λέγαμε ότι είναι ως ένα βαθμό και εσκεμμένος, ώστε να μην μπορούμε σε αυτές τις διαδικασίες.

Από αυτήν την άποψη, εγώ θα ήθελα να τονίσω την ανάγκη να μπορούν να είναι ανενημερωμένοι και αυτοί που θέλουν να ζητήσουν πολιτικό άσυλο. Πρέπει να τους δώσουμε τη δυνατότητα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις. Όταν είναι Αφγανοί οι μισοί από αυτούς και έχουν φύγει από το Αφγανιστάν, όπου ξέρουμε τι γίνεται, τι θα πρέπει να τους απαντήσουμε αν μας ζητήσουν πολιτικό άσυλο;

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ στις συνθήκες της διαβίωσης των ανθρώπων που έρχονται από αυτές τις χώρες, μέχρις ότου πάρουν την όποια πορεία. Είναι απαράδεκτες οι συνθήκες που κρατούνται. Εδώ είμαστε υπόλογοι και απέναντι στις διεθνείς οργανώσεις και απέναντι στις δεσμεύσεις που έχει η χώρα μας έναντι των ελληνικών νόμων, των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των αρχών του ΟΗΕ. Δεν επιτρέπεται να ζουν οι άνθρωποι αυτοί μέσα στο σκοτάδι, να μην υπάρχει μία λάμπα, γιατί, όπως λένε, τους είχαν βάλει αλλά έσπασε. Δεν επιτρέπεται να μην υπάρχουν οι στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας. Θα αναφερθώ στη συζήτηση επί των άρθρων στις υγειονομικές προδιαγραφές που βάζουμε, τη στιγμή που ζητάμε να μην υπάρχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία από αυτούς και εμείς εκθέτουμε την υγεία τους σε κίνδυνο, όταν τους υποχρεώνουμε να ζουν φυλακισμένοι, εγκλωβισμένοι σε άθλιες συνθήκες υγιεινής και βέβαια ανεπαρκούς διατροφής.

Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ένα ερώτημα: Στη Σάμο πότε πήγατε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Πριν από τρεις μέρες, το Σάββατο, κύριε Υπουργέ, και είδα ενενήντα πέντε ανθρώπους. Αυτά που σας λέω είναι λίγα. Εγώ δεν θέλω να υπερβάλλω, δεν θέλω να κινδυνολογώ. Λέω ότι οι αρχές κάνουν ό,τι μπορούν, αλλά η αστυνομία λέει, δεν έχω αστυνομικούς για να τους βγάλω στο προαύλιο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Επιφυλάσσομαι για τη Σάμο. Δεν έχω εικόνα, θα σας πω αύριο. Έχω εικόνα για τη Μυτιλήνη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Δεν μπορώ να πω για τη Μυτιλήνη, γιατί δεν έχω εικόνα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Άρα εγώ δεσμεύομαι να σας πω αύριο για τη Σάμο.

Όμως, για τη Μυτιλήνη που επισκεφθήκαμε με τον Υπουργό πριν από μερικές ημέρες, η υπάρχουσα κατάσταση δεν έχει καμία σχέση με μία κατάσταση που περιγράφετε. Επαναλαμβάνω ότι επιφυλάσσομαι γι' αυτό το οποίο λέτε για τη Σάμο. Ξέρω ότι στη Σάμο υπήρχε τεράστιο πρόβλημα. Ξέρω τις δαπάνες που κάναμε ως Υπουργείο, γιατί τις υπέγραψα, για να βελτιωθούν πολύ οι καταστάσεις στη Σάμο. Δεν ξέρω, όμως, εάν αυτό ολοκληρώθηκε. Θα το διερευνήσω.

Όμως για να μη δημιουργούνται εντυπώσεις, σας διαβεβαιώ υπάρχουν ωραιότατα καταλύματα με κρεβάτια, με στρώματα, με κουβέρτες, με τυποποιημένες μεταφερόμενες τουαλέτες, τα οποία είναι καλύτερα από αυτά τα οποία έχουμε στο Υπουργείο

Εσωτερικών. Ειλικρινά σας το λέω και αυτό το έδειξαν και στην τηλεόραση.

Να μη δημιουργούμε, λοιπόν, την εικόνα αυτή ότι γενικά υπάρχει αυτή η κατάσταση. Έχουν βελτιωθεί πάρα πολύ τα πράγματα. Επιφυλάσσομαι για τη Σάμο μήπως δεν προχώρησε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, διότι οι δαπάνες έχουν γίνει. Αύριο θα σας απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Είναι ενδιαφέρουσα η συζήτηση, αλλά θα συνεχίσουμε αύριο πάλι σε αυτό το θέμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, εγώ χαίρομαι γι' αυτό που λέτε για τη Μυτιλήνη και δεν έχω κανένα λόγο να το αμφισβητήσω. Αυτά που σας λέω, όμως, είναι αυτά που είδα με τα ίδια μου τα μάτια. Πήγα στη Σάμο όχι επί τούτου, για να ενοχλήσω γι' αυτό το θέμα. Παρεμπιπτόντως πληροφορήθηκα ότι υπάρχουν εκεί κρατούμενοι οι οποίοι έχουν προβλήματα και γι' αυτό πήγα και τους είδα.

Πάντως οι συνθήκες υγιεινής είναι απαράδεκτες και σας το λέω και σαν γιατρός. Δεν μπορεί να είναι οι τουαλέτες σε άθλια κατάσταση και να καθαρίζουν με μία μάνικα. Δεν μπορεί οι άνθρωποι να είναι στρωματσάδα με μία κουβέρτα και να μην έχουν ούτε ένα μαξιλάρι, ούτε ένα ζευγάρι σαγιονάρες.

Έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες από ό,τι με πληροφορήσαν για να γίνουν καταλύματα, αλλά αυτό θα πάρει αρκετό χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Λεβέντη, το θέσατε το θέμα δεν χρειάζεται παραπάνω ανάληψη. Αύριο μπορείτε να επανέλθετε που θα συζητήσουμε και τα σχετικά άρθρα.

Το λόγο έχει ο κ. Νιώτης.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΝΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα όσα προηγουμένως ακούσαμε για την Πακιστανή, νομίζω ότι είναι ένα τραγικό παράδειγμα για το μέγεθος της δυσαρμονίας που χαρακτηρίζει το δικό μας νομικό πλαίσιο για τη διαμονή και την προοπτική ενσωμάτωσης των μεταναστών στη χώρα μας, τη δυσαρμονία με το ευρωπαϊκό και το σύγχρονο διεθνές περιβάλλον. Και είναι και μία απτή απόδειξη του γιατί εμείς καταψηφίζουμε αυτό που έχετε φέρει προς συζήτηση στη Βουλή.

Μία Πακιστανή, λοιπόν, μετά από είκοσιπέντε χρόνια παραμονής στην Ελλάδα, συλλαμβάνεται με την ανήλικη κόρη της και ανοίγει μέσω της Αστυνομίας Αλλοδαπών η διαδικασία απέλασής της. Και χρειάζεται να παρέμβει για ανθρωπιστικούς λόγους όπως είπε ο κύριος Υφυπουργός, ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών, να παρέμβει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ. – το τονίζω – για ανθρωπιστικούς λόγους κατ' εξαίρεση γι' αυτήν την επί είκοσιπενταετία παραμένουσα αλλοδαπή, που, ουσιαστικά, έχει αποκτήσει ήδη χαρακτηριστικά μονίμου κατοίκου και γιατί όχι η ίδια να θέλει να ενσωματώνει τον εαυτό της στο ελληνικό πολιτιστικό και εθνικό περιβάλλον και εμείς συμπεριφερόμεθα με αυτόν τον τραυματικό τρόπο.

Τι έρχεται να κάνει το νομοσχέδιό σας σε αυτήν την εμπερία; Το μόνο που κάνετε είναι να έρχεστε διαρκώς να κάνετε αντιπολίτευση ή διαρκώς να επερωτάτε τις παλαιότερες κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, γιατί εμείς δεν τα είχαμε κάνει αυτά. Δεν ξέρω μέχρι πότε θα είναι αυτό ένα αέναο επιχείρημα για τη δική σας ατολμία και την ευθυνοφοβία.

Πήρατε εν μέρει μία απάντηση ότι επειδή συζητάμε για ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα και θέματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία, σήμερα, αύριο και στο απώτερο μέλλον, θα έπρεπε αυτό το νομοσχέδιό σας να είναι και ένα από τα πιο σημαντικά νομοσχέδια που συζητάει η Βουλή μας σ' αυτήν την τετραετή περίοδο. Δυστυχώς δεν είναι. Διότι το νομοσχέδιό σας έρχεται πάλι με το φοβικό σύνδρομο, με το σύνδρομο της διαχείρισης ή της επί μέρους βελτιώσεως ορισμένων πτυχών.

Να πούμε τι είναι αυτό που βελτιώνετε και πώς αφήνετε την άμοιρη Πακιστανή και τον κάθε Πακιστανό να βρίσκεται στο έλεος του Θεού και να οδηγείτε έτσι εκατοντάδες χιλιάδες αλλοδαπούς να μη δημιουργούν αυτές τις εσωτερικές διαδικασίες για την πλήρη κοινωνική ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία. Τι κάνετε; Επαναφέρετε –και το λέτε με υπερηφάνεια– τον εναίο της εκδόσεως παραμονής και εργασίας. Και λοιπόν; Το είχαμε κάνει και εμείς το 1997 με τα προεδρικά διατάγματα.

Ακούω τον Υπουργό και ακούω και σας να λέτε πόσο υπερή-

φανοι είσθε που καταφέρατε το αυτονόητο. Λάθος κάναμε εμείς το 2001 και το διαχωρίσαμε. Αλλά δεν είναι κάτι το εκπληκτικό πρωτότυπο ή το πρωτοποριακό αυτό που κάνετε. Μη δημιουργείτε μία εικόνα στον εαυτό σας ότι επιτυγχάνετε κάτι πολύ σημαντικό. Είναι πολύ σωστή βελτίωση. Τη χειροκροτούμε. Την είχαμε και εμείς θεσμοθετήσει, τονίζω και πάλι, με τα π.δ. 358 και 359 του 1997.

Τι άλλο κάνετε; Έρχεσθε να ενσωματώσετε τις κοινοτικές οδηγίες ατελώς, φοβικώς, χωρίς να παράγετε ουσιαστικά αποτελέσματα, γιατί όχι μόνο δεν τις ενσωματώνετε με την πολιτική ευρωπαϊκή βούληση που αυτές εξεδόθησαν ως πλαίσιο, αλλά έρχεσθε και να τις φαλκιδεύσετε. Και είδαμε τι συνέβη εδώ με το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής. Εάν δεν είχατε από πάνω το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής να σας πει ότι αυτό είναι ενάντια στην κοινοτική οδηγία και θα έχετε προβλήματα με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή στο ευρύτερο πολιτικό περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα θέλατε από το 2009 να πείτε στην Πακιστανή της εκοσιπενταετούς παραμονής ότι θα μπορεί να διεκδικήσει άδεια μακράς διαμονής. Και τώρα υποχρεωθήκατε να το φέρετε από το 2001.

Αλλά με τέτοια νοοτροπία μπορούμε να κάνουμε τη μεγάλη τομή που έχει ανάγκη η χώρα, έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία; Θα μου πείτε, μεγάλα και ωραία λόγια από το ΠΑΣΟΚ, όταν εσείς κυβερνούσατε δεν το κάνατε.

Κατ' αρχήν, εμείς κυβερνήσαμε, κυρίως, την περίοδο ανάπτυξης του μεγάλου μεταναστευτικού κύματος. Το μεταναστευτικό κύμα έχει σταθεροποιηθεί. Έχει εκδοθεί μία σειρά νόμων. Και είναι σωστά αυτά που ακούστηκαν ότι είχαμε το νόμο του Ελευθερίου Βενιζέλου που είναι από τους πιο προοδευτικούς, την περίοδο 1929. Είχαμε τον ρατσιστικό περίπου νόμο της περιόδου Μητσοτάκη, που είδε τους αλλοδαπούς μόνο ως μια διαχείριση εισόδου δούλων εργασίας, χωρίς καμία διαδικασία νομιμοποίησης. Εμείς όμως νομιμοποιήσαμε τριακόσιες εβδομήντα χιλιάδες αλλοδαπούς. Και σεις τώρα μ' αυτήν τη διαδικασία τα λέμε για να τα δούμε μετά από ένα ή δύο χρόνια τι θα έχει γίνει. Ούτε 100.000 αλλοδαπούς δεν θα νομιμοποιήσετε. Θα παραμείνει παράνομος και φοβούμενος ο αλλοδαπός σε μια εποχή που η Ελλάδα έπρεπε να τρέξει, να ενσωματώσει την ευρωπαϊκή και διεθνή πραγματικότητα και να επιβάλει πολιτικές σύνθεσης του ευρύτερου νέου κοινωνικού, πολυπολιτισμικού πλαισίου μια και όλοι άκουσα να λέμε ότι η Ελλάδα έγινε πλέον χώρα υποδοχής μεταναστών.

Μα η Ελλάδα είναι και χώρα που έχει ένα τεράστιο μέγεθος διασποράς και όφειλε και να τιμά αυτήν τη διασπορά αλλά να παίρνει και μηνύματα από τους όρους ενσωμάτωσής αυτής της διασποράς στις ΗΠΑ, στον Καναδά, στην Αυστραλία, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλού. Τίποτα δεν γίνεται απ' όλα αυτά και δεν προχωράτε ιδιαιτέρως εσείς.

Εγώ μπορώ να απαγγείλω δεκάδες πολιτικές ενσωμάτωσης που προωθήσαμε ως κυβέρνηση. Αλλά ναι, τώρα ήταν η ώρα να βάλουμε ένα νέο ολοκληρωμένο πλαίσιο. Και τι τύχη για την Κυβέρνησή σας, έρχεται ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με μια ώριμη και συγχρόνως οραματική τοποθέτηση, χωρίς να διστάζει να αναλάβει το πολιτικό κόστος και σας δίνει χέρι βοήθειας. Σας λέει, τολμήστε, προχωρήστε.

Δεν υπάρχει τίποτα ύποπτο ή πονηρό σε όλα αυτά τα μέτρα για τα οποία σας έδωσε, ήδη συναίνεση για να προχωρήσετε, όπως είναι τα πολιτικά δικαιώματα, η αυτόματη απονομή ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών που γεννιούνται εδώ, ή στα παιδιά που σπουδάζουν εδώ τον ελληνικό πολιτισμό. Σας είπε μετά από μία τριετία να παίρνουν την ιθαγένεια. Στα επτά χρόνια όπως ορίζει η διεθνής και η ευρωπαϊκή πραγματικότητα οι αλλοδαποί πρέπει να παίρνουν την ιθαγένεια. Εσείς δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά. Λέτε ότι η ενσωμάτωση θα γίνει με υπουργική απόφαση. Όμως η ενσωμάτωση έχει στρατηγικές προϋποθέσεις. Έτσι λέει το διεθνές περιβάλλον. Εάν δεν έχει ισότητα και πολιτικά δικαιώματα ο αλλοδαπός, εάν αισθάνεται ξένος δεν πρόκειται ποτέ να ενσωματωθεί. Αυτό θα είναι σε βάρος της ελληνικής κοινωνίας.

Αλλά πώς να δώσετε εσείς ιθαγένεια στους αλλοδαπούς όταν δεν τολμάτε να κάνετε δεκτή την τροπολογία που έχουμε κατα-

θέσει για τους ομογενείς που μένουν τρία και περισσότερα χρόνια στη χώρα; Τι θα κάνετε, κύριε Υπουργέ, όταν έρθει η ώρα να την συζητήσουμε; Θα μας πείτε ότι είναι εκπρόθεσμη; Έχετε το δικαίωμα να την κάνετε δεκτή. Αν δεν τολμήσετε για τους ιθαγενείς που μένουν τρία και παραπάνω χρόνια πως θα τολμήσετε, αύριο, με τη συναίνεση που σας δίνει η Αξιωματική Αντιπολίτευση, να κάνετε την τομή που ήδη εδώ και δεκαετίες έχει κάνει η υπόλοιπη Ευρώπη και το ευρύτερο παγκόσμιο σύστημα; Περιμένουμε μια σαφή απάντηση επί του θέματος των ομογενών, οι περισσότεροι των οποίων προέρχονται από την Αλβανία. Εδώ μένουν διακόσιες χιλιάδες χωρίς ιθαγένεια ενώ έχουν παραμονή δέκα έως δεκαπέντε έτη. Εμείς δεν είχαμε ποτέ την τύχη να έρθει η Νέα Δημοκρατία για τα θέματα στα οποία αναφερθήκαμε πριν, αλλά και για το θέμα των Βορειοηπειρωτών και να πει, ελάτε να ενώσουμε τα χέρια μας. Εμείς σας λέμε, τολμήστε, προχωρήστε, δεν θα έχετε πολιτικό κόστος γιατί θα είμαστε και εμείς μαζί. Περιμένω με ενδιαφέρον την αντίδρασή σας σε σχέση με αυτήν την τροπολογία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Πρωτόπαπας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Είναι πολύ θετικό το γεγονός ότι συζητάμε αυτό το θέμα. Πρέπει, όμως, μετά τη συζήτηση να υπάξουν και πράξεις. Το πιο κρίσιμο ερώτημα είναι τι θέλουμε; Θέλουμε να κάνουμε ρυθμίσεις για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μεταναστών στα γραφειοκρατικά και στα διοικητικά προβλήματα ή θέλουμε να κάνουμε μια ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική; Αν θέλουμε να κάνουμε μόνο ρυθμίσεις, το νομοσχέδιο μπορεί να μην είναι το καλύτερο, αλλά έχει το συγκεκριμένο θέμα, το άρθρο 15, έχει τα άλλα ζητήματα που επισήμανε ο εισηγητής μας και άλλα πολλά που θα ψηφίσουμε.

Αν θέλουμε όμως πολιτική τότε το νομοσχέδιο είναι πλήρως ανεπαρκές, είναι εξαιρετικά λίγο, είναι σημαντικά πίσω από τις απαιτήσεις που υπάρχουν. Χειριστήκαμε και εμείς θέματα μεταναστών. Ο κ. Παυλόπουλος ρώτησε χθες, εσείς τι κάνατε; Εμείς το 1977 αναλάβαμε την πρωτοβουλία της νομιμοποίησης των μεταναστών –εργαζομένων. Ήταν τότε μια επαναστατική πρωτοβουλία για τα ελληνικά και τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Τότε ήρθαμε σε ευθεία σύγκρουση με πολλές κατεστημένες συντηρητικές αντιλήψεις μέσα στην ελληνική κοινωνία, που είχαν εκφραστεί από νομάρχες και από στελέχη του δικού σας χώρου. Προσπαθήσαμε να βγάλουμε αυτούς τους ανθρώπους από την γκριζα ζώνη στα όρια της κοινωνίας και να βοηθήσουμε με ένα αποφασιστικό βήμα στην ένταξή τους. Αυτό ήταν το πρώτο μεγάλο βήμα και το τολμήσαμε. Αναλάβαμε και το κόστος.

Τώρα οι συνθήκες είναι άλλες. Ο ελληνικός λαός και η ελληνική κοινωνία έχουν αποδεχθεί ότι οι μετανάστες πρέπει να δουλεύουν νόμιμα και να διαμένουν νόμιμα. Δεν μπορεί να υπάρχει μία γκριζα ζώνη στην κοινωνία που να αφορά το 1/10 της. Τώρα, είναι ώρα να κάνουμε και το άλλο βήμα. Όταν οι ποσοτικές αλλαγές σωρεύονται και δημιουργούν μία κατάσταση πρέπει να έρθει και η ποιοτική αλλαγή που να την εκφράζει. Αυτήν την ποιοτική αλλαγή εσείς αρνείστε πεισματικά να την κάνετε, πόσο μάλλον όταν έχετε και την έγκριση, την παρότρυνση του αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Κύριοι Υπουργοί, οι μετανάστες αυτήν τη στιγμή γνωρίζουμε τι δουλειές κάνουν. Ούτε είναι υπεύθυνοι για την εγκληματικότητα, ούτε είναι εκείνοι που κατά τεκμήριο συμφωνά με τις μελέτες της ΓΣΕΕ παίρνουν τις θέσεις των Ελλήνων εργαζομένων. Είναι από τα τρία "D" που δουλεύουν: «Dirty, Dangerous, Difficult». Σ' αυτές τις δουλειές πάνε, στις βρώμικες, στις επικίνδυνες, στις δύσκολες.

Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι έχουμε και εμείς ευθύνη για τη μεγάλη ανταγωνιστικότητα που έδωσαν στην ελληνική κοινωνία, αυτοί οι άνθρωποι μια και πρόκειται για ένα εκατομμύριο ανθρώπους, με τη δουλειά τους όλα αυτά τα χρόνια και οφείλουμε να ανταποκριθούμε.

Γνωρίζουμε ακόμη ότι υπάρχουν προβλήματα στην κοινωνία μας, ας μην κρυβόμαστε. Σε πάρα πολλά μέρη, ιδίως μικρά, υπάρχει φόβος. Ρωτάει ο Έλληνας πολίτης, τι θα γίνει μ' αυτή

την ιστορία; Θα μου πάρουν τις δουλειές; Είναι εκείνοι που ευθύνονται για την εγκληματικότητα; Είναι εκείνοι που έχουν κάποια παράξενα έθιμα και που εγώ στέκομαι μπροστά με κάποια επιφύλαξη; Εμείς, αυτό το φόβο που υπάρχει σε ορισμένα τμήματα της κοινωνίας πρέπει να τον πολεμήσουμε, γιατί πρέπει να πάμε μπροστά και να βοηθήσουμε την ελληνική κοινωνία να νιώσει ασφάλεια. Όπως πρέπει να βοηθήσουμε και τους μετανάστες γιατί είναι ένα εκατομμύριο άνθρωποι και έχουμε ευθύνες απέναντί τους, να νιώσουν ασφάλεια και το κυριότερο να νιώσουν ότι είναι σε μια χώρα που έχουν το δικαίωμα να έχουν τον πολιτισμό τους, τα ήθη τους, τα έθιμά τους και να δουλεύουν καθαρά, νόμιμα, με ασφάλεια και να μετέχουν στη ζωή αυτής της χώρας. Τότε μόνο μπορούμε να μιλάμε για μια σοβαρή, πλήρη και συγκροτημένη πολιτική.

Πώς πείθουμε, λοιπόν, την ελληνική κοινωνία ότι είναι ασφαλής, πώς πείθουμε τον μετανάστη επίσης ότι είμαστε μια χώρα που σεβόμαστε τα δικαιώματά του; Αυτά είναι τα κρίσιμα ερωτήματα.

Ερώτημα. Τον πείθουμε μ' αυτό το νομοσχέδιο; Απαντώ ευθέως, όχι, παρά τα όποια θετικά, ποσοτικά και γραφειοκρατικά βήματα κάνουμε. Χρειάζεται καθαρά το πολιτικό, το ποιοτικό βήμα, χρειάζεται ιθαγένεια, με αρχή εκείνους που είναι δεύτερης γενιάς, χρειάζονται τα πολιτικά δικαιώματα, με αρχή τις δημοτικές εκλογές. Ή θα κάνουμε ποιοτικά βήματα, ή δεν θα κάνουμε. Τα άλλα είναι προφάσεις εν αμαρτίαις.

Η λογική του κ. Πολύδωρα –έξυπνη κατ' αρχάς– λέει, αφήστε να γίνει αυτό το νομοσχέδιο και μετά θα μελετήσουμε το άλλο βήμα. Τώρα, κοιτάτε να μιλάμε καθαρά μεταξύ μας. Καμία πρόθεση δεν έχει να κάνει και το άλλο βήμα, και αυτό γιατί το κρίσιμο αυτό θέμα των μεταναστών, αναδεικνύονται οι υπαρκτές δύο πολιτικές, δύο στρατηγικές που υπάρχουν στην ελληνική κοινωνία. Η μια είναι η στρατηγική της Αριστεράς και η άλλη της Δεξιάς.

Η Αριστερά λέει, πλήρη δικαιώματα στους μετανάστες. Η Δεξιά, αρνείται να το δεχθεί αυτό, κρύβεται. Δεν το πολεμάει ανοικτά. Κρύβεται πίσω από τη γραφειοκρατία, πίσω από το «θα δούμε», πίσω από το «αφήστε να περάσουν τα πρώτα νομοσχέδια». Κρύβεστε πίσω από προφάσεις, που υποκρύπτουν όμως την πραγματική σας θέληση, να κρατήσετε αυτούς τους ανθρώπους έξω από την ελληνική κοινωνία, αποδεχόμενοι όπως οφείλετε να αποδεχθείτε, διότι υπάρχουν και οδηγίες, για κάποια πράγματα. Θα είχατε εκτεθεί ανεπανόρθωτα στην Ευρωπαϊκή Ένωση αν και αυτές τις οδηγίες δεν τις συμπεριλάβατε σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Όμως, δεν κάνετε το άλλο βήμα, και δεν το κάνετε όχι γιατί θέλετε να το μελετήσετε, όχι γιατί θέλετε να το ξανασυζητήσετε, αλλά διότι το αρνείσθε, διότι δεν είναι στη φιλοσοφία σας, στην ιδεολογία σας, διότι δεν είναι στοιχείο της πολιτικής σας και της πολιτικής συμπεριφοράς σας, της πολιτικής σας αντίληψης για την οργάνωση, τη δομή και τη λειτουργία μιας ελληνικής κοινωνίας που θα είναι πολυπολιτισμική, γιατί δεν μπορεί να μην είναι, που πρέπει να ενσωματώνει ένα εκατομμύριο ανθρώπους, όπου ο Έλληνας είναι ο κοινωνός της παιδείας και του πολιτισμού μας και να μη δημιουργούμε φασαρία κάθε φορά που κάποιος σηκώνει την ελληνική σημαία.

Αυτές είναι οι διαφορές μας και χθες ανεδείχθησαν και χρειάστηκε η σημαντική παρέμβαση του Προέδρου μας Γεωργίου Παπανδρέου, για να συμβάλει στην ανάδειξη αυτού του μεζο-νοο-ιδεολογικού ζητήματος. Γιατί για μένα, υπάρχει ιδεολογικό ζήτημα. Αν κάνω λάθος τι καλύτερο από το να με διαψεύσετε, αποδεχόμενοι τις προτάσεις μας, κάνοντας ένα μεγάλο ποιοτικό άλμα και όχι βήμα. Να αλλάξετε τη δομή των πραγμάτων. Η γνώμη μου είναι ότι δεν θα το κάνετε. Διότι εδώ δεν είναι ο Ιανός με τα δύο πρόσωπα που το ένα κοιτάει στο σήμερα και το άλλο στο μέλλον, που είπε ο κ. Παυλόπουλος. Εδώ είναι ο Ιανός με τα δύο πρόσωπα που το ένα αντικειμενικά έχει το σήμερα – έχει και τις οδηγίες βλέπετε – και το άλλο κοιτάει σταθερά πίσω, όπως είναι και τα άλλα στοιχεία της πολιτικής σας.

Έχω τη γνώμη ότι το γεγονός ότι μας κατηγορήσατε για εύκολες παροχές δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα. Εμείς κάνουμε δεσμεύσεις και αναλαμβάνουμε δεσμεύσεις,

γιατί είναι καθαρό ότι αυτά τα πράγματα θα γίνουν αργά ή γρήγορα και θα γίνουν όταν στις επόμενες εκλογές, όπως πιστεύουμε, το ΠΑΣΟΚ θα έρθει στην κυβέρνηση με την ψήφο του ελληνικού λαού. Άρα θα γίνει αυτή η ένταξη και αυτό θα αποφασίσουμε όλοι.

Έχετε την ευκαιρία να αποδείξετε ότι δεν εκφράζετε συντηρητικές ιδεολογικές απόψεις, κάνοντάς το νωρίτερα με την κάλυψή μας. Εάν το δεχθείτε, θα με διαψεύσετε. Αν δεν το δεχθείτε, είναι σαφές ότι πανηγυρικά επιβεβαιώνετε το χαρακτήρα και τη συγκρότηση και της παράταξής σας και της πολιτικής σας.

Κλείνω λέγοντας ότι δεν μας ενδιαφέρει τι ξέρετε. Μας ενδιαφέρει τι κάνετε! Και αυτό που κάνετε και σήμερα είναι βαθιά συντηρητικό, γιατί δημιουργεί μια παράταση μιας κατάστασης στην ελληνική κοινωνία, δημιουργεί φόβο στους Έλληνες, δημιουργεί ανασφάλεια στους μετανάστες, δημιουργεί διαχωρισμούς, δημιουργεί αντικειμενικά μια γκρίζα ζώνη που είναι ανεπίτρεπτο για μια σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία.

Επίσης, κάτι άλλο. Διαβάζω σήμερα στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» ότι είναι απλήρωτοι ακόμα εκατόν ογδόντα διδάσκοντες που δούλεψαν στο Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Παλινοστώντων και Αλλοδαπών» για την περίοδο 2003-2004. Δηλαδή, ό,τι αφορά τα προγράμματα παλινοστώντων και αλλοδαπών μαθητών, τους έχουμε απλήρωτους. Ό,τι αφορά τις προσλήψεις στην Αγροφυλακή – επειδή το είχαμε τάξει προ δεκαπενταετίας και είναι τα παιδιά των πολιτικών γραφείων – βρίσκουμε λεφτά για να τους προσλάβουμε και να τους πληρώσουμε.

Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά και το κυριότερο είναι ότι δείχνουν παντελή έλλειψη κοινωνικής ευαισθησίας. Ελπίζω ότι αυτό, τουλάχιστον, θα το διορθώσετε και θα το διορθώσετε άμεσα!

Γι αυτούς τους λόγους καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας) : Ευχαριστούμε τον κ. Πρωτόπαπα.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Χρυσάνθη Μανωλιά.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΑΝΩΛΙΑ : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι τεράστιο και πολυσύνθετο το ζήτημα της μετανάστευσης και της μετακίνησης πληθυσμών. Είναι ζήτημα που ξεπερνάει τα όρια των χωρών και των κρατών. Έχει διηπειρωτικό χαρακτήρα και τείνει να αποτελέσει ένα από τα κορυφαία ζητήματα που αφορούν τις σύγχρονες κοινωνίες.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο απέχει πολύ από το να αναδείξει και να καταγράψει τις πραγματικές διαστάσεις του μεταναστευτικού φαινομένου, όπως αυτό εκδηλώνεται στη χώρα μας, καθώς περιορίζεται στο να αντιλαμβάνεται αυτό το φαινόμενο μόνο ως πρόβλημα.

Αποτελεί μια γραφειοκρατική, κοντόθωρη και με στενόκαρδη υπηρεσιακή διάθεση πρόταση και γι' αυτό είναι ανίκανη αυτή η πρόταση να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες και τις σημερινές διαστάσεις του ζητήματος και να εξασφαλίσει μια δυναμική και σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική.

Στην Ελλάδα του 2005 ένας πολύ μεγάλος αριθμός μεταναστών διαμένει συνεχώς επί πολλά χρόνια στη χώρα και προβάλλει έντονη ανάγκη να δοθεί έμφαση στην κοινωνική ένταξη αυτών των ανθρώπων μέσα από ένα ολοκληρωμένο ανθρωποκεντρικό κανονιστικό πλαίσιο.

Αυτός ο μεγάλος αριθμός των μεταναστών αποτελεί πια αναπόσπαστο στοιχείο της κοινωνίας μας. Παιζει ρόλο στην ανάπτυξη της χώρας μας και το πώς θα διαμορφωθεί η κοινωνία του αύριο έχει να κάνει και με το πώς θα αντιμετωπίσουμε το θέμα των μεταναστών που ζουν στη χώρα μας.

Και δεν πρέπει να αγνοεί η Νέα Δημοκρατία ότι η ελληνική κοινωνία ήταν πάντοτε και παραμένει μια ανοικτή κοινωνία, μια κοινωνία ανεκτική απέναντι στο καινούργιο και το ξένο. Δεν πρέπει να αγνοεί ότι ο Έλληνας δεν είναι ξενόφοβος και ρατσιστής, αλλά διακρίνεται για την ευαισθησία του απέναντι στο διαφορετικό και τα όποια αρνητικά φαινόμενα παρατηρούνται έχουν να κάνουν με τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη σφαιρική και ουσιαστική αντιμετώπιση της ύπαρξης των μετα-

ναστών στη χώρα μας.

Και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, δυστυχώς, δεν δίνει τις απαντήσεις και τις λύσεις που απαιτεί το σήμερα. Δίνει μήπως απάντηση στα φαινόμενα της ανασφάλειας ή της διαφάνειας στην διακίνηση των μεταναστών ή στην αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης ή στη «μαύρη» και ανασφάλιστη εργασία; Δίνει λύση στα προβλήματα των μεταναστών; Πώς διευκολύνει την εγκατάστασή τους στη χώρα μας; Πώς συμβάλλει στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Πώς κατοχυρώνει την αρμονική ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία; Πώς συμβάλλει στην καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού ανάμεσα στους ντόπιους και τους μετανάστες;

Θα μπορούσε κανείς να επισημάνει, δυστυχώς, πολλά σημεία του νομοσχεδίου, που δείχνουν την ατολμία και τις ξενοφοβικές νοοτροπίες που χαρακτηρίζουν την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, όπως φαίνεται και από το παρόν νομοσχέδιο.

Οι περιορισμοί στη δυνατότητα αλλαγής νομού και επαγγελματικής δραστηριότητας των μεταναστών. Δεν αντιλαμβανόμαστε ότι αν δώσουμε τη δυνατότητα και τη διευκόλυνση στον αλλοδαπό μετανάστη να αναπτυχθεί οικονομικά, αυτό θα αποβεί προς όφελος της χώρας μας;

Οι προϋποθέσεις, που στην ουσία αποτελούν εμπόδια για την οικογενειακή επανένωση, όπως το επισημαίνει και το forum μεταναστών.

Τα πολύ υψηλά παράβολα που συνοδεύουν την υποβολή των αιτήσεων, χωρίς μάλιστα να αξιοποιούνται τα έσοδα αυτά για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών και για τη μεταναστευτική πολιτική.

Η μη εξασφάλιση των απαραίτητων υποδομών στις περιφερειακές δομές που προβλέπει το νομοσχέδιο, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική οργάνωση.

Η μη πρόβλεψη δομών, πόρων, προγραμμάτων για την κοινωνική τους ένταξη.

Όλα αυτά είναι μερικά μόνο παραδείγματα που δείχνουν ότι το νομοσχέδιο αυτό περιέχει διατάξεις που δημιουργούν προβλήματα. Αναδεικνύονται τάσεις αποκλεισμού και δεν αντιμετωπίζονται ουσιαστικά τα θέματα των αλλοδαπών και της μετανάστευσης. Και έρχεται η Έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, για να αναδείξει πολύ πιο έντονα τα προβλήματα που ελλοχεύουν ή καλύτερα τα προβλήματα που γεννά το ίδιο το νομοσχέδιο.

Σύμφωνα με την Έκθεση, το πρώτο που επισημαίνεται είναι ότι το νομοσχέδιο έρχεται σε αντίθεση με κοινοτικό δίκαιο και ότι βάζει σοβαρά εμπόδια στη μόνιμη παραμονή στη χώρα μας πολλών μεταναστών. Ενώ, παραδείγματος χάρι, σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία ένας αλλοδαπός, για να λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, πρέπει να διαμένει μόνιμα και αδιαλείπτως τα πέντε τελευταία χρόνια, το νομοσχέδιο ορίζει ότι χρειάζεται να διαμένει τουλάχιστον δέκα χρόνια συνεχώς και νόμιμα.

Επίσης, ως ημερομηνία έναρξης για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος ορίζεται η 23/1/2004, δηλαδή η μέρα της δημοσίευσης οδηγίας, ενώ, όπως επισημαίνεται από την επιτροπή, θα έπρεπε να είναι πέντε χρόνια πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου, δηλαδή η 1/1/2001.

Αποτέλεσμα; Πολλοί αλλοδαποί να χάσουν το δικαίωμα αυτό για τρία χρόνια, αλλά ταυτόχρονα να τους δημιουργηθούν και προβλήματα στο δικαίωμα διαμονής τους σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης δεν είναι τυχαίο ότι η πρόβλεψη στο νομοσχέδιο είναι να υπάρχει διαδικασία επανεξέτασης για επαναχορήγηση της άδειας μετά τα πέντε χρόνια ισχύος της. Δεν ισχύει, ότι προβλέπει η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανανεώνεται αυτοδίκαια με δυνατότητα, βέβαια, απώλειας ή διακοπής, αν συντρέχουν λόγοι.

Επίσης η προϋπόθεση επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και γνώσης στοιχείων του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής ιστορίας για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα αποκλεισμού σε μεγάλο αριθμό αλλοδαπών, παραδείγματος χάρι

σε αυτούς που δεν είχαν τη δυνατότητα να μάθουν την ελληνική γλώσσα, αλλά κυρίως καθώς δεν υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης. Όλα αυτά παραπέμπουν σε μια φοβική αντιμετώπιση με αποτρεπτική τάση του θέματος των μεταναστών.

Αγαπητοί συνάδελφοι, μια σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική χρειάζεται μια τολμηρή και ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Ως ΠΑΣΟΚ αναγνωρίζουμε τη συμβολή των μεταναστών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη της χώρας μας. Με βάση τα νέα δεδομένα και τις σημερινές συνθήκες είμαστε έτοιμοι, όπως το ανέπτυξε και ο Πρόεδρός μας ο Γιώργος Παπανδρέου, να προχωρήσουμε στην αναγνώριση ουσιαστικών δικαιωμάτων των αλλοδαπών στη χώρα μας, συμβάλλοντας στην ομαλή ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία και στην ειρηνική συμβίωσή τους με τους Έλληνες πολίτες. Πιστεύουμε ότι πρέπει πια να συζητήσουμε και να μας απασχολήσει το θέμα της θεσμοθέτησης χορήγησης της ελληνικής ιθαγένειας στους αλλοδαπούς της δεύτερης γενιάς.

Πρέπει να συζητήσουμε και για τα πολιτικά δικαιώματα των αλλοδαπών, όπως το δικαίωμα ψήφου στις εκλογές της αυτοδιοίκησης, αφού συμπληρώσουν έναν ελάχιστο χρόνο νόμιμης διαμονής.

Στις πολυπολιτισμικές κοινωνίες, που αποτελούν ευρέως πραγματικότητα σήμερα, η ισότιμη μεταχείριση των μεταναστών, η παροχή δυνατοτήτων ατομικής πρόοδου, ο σεβασμός των πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων είναι σίγουρο ότι θα είναι αμοιβαία και πολύπλευρα επωφελή και κοινωνικά δίκαια.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε δεν κινείται, δυστυχώς, σε μια τέτοια κατεύθυνση. Αντί να αίρει εμπόδια, τα δημιουργεί, αντί να λύνει προβλήματα, δημιουργεί καινούργια. Γι' αυτό ακριβώς και η ψήφος μας είναι αρνητική.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Μανωλά.

Το λόγο έχει η κ. Φουντουκίδου, με την οποία και ολοκληρώνεται η συζήτηση επί της αρχής.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: Ακούγοντας σήμερα τις τοποθετήσεις μερικών συναδέλφων, θα νόμιζε κανείς ότι η ελληνική κοινωνία είναι αφιλόξενη και εχθρική. Παρά το ότι κατά καιρούς είδαν το φως της δημοσιότητας διάφορες έρευνες για την κοινή γνώμη, η δική μου η άποψη είναι ότι η ελληνική κοινωνία είναι αρκετά φιλόξενη, παρά τις επιφυλάξεις της. Και όχι μόνο είναι φιλόξενη, η ελληνική κοινωνία είναι αυτή που άνοιξε τις αγκαλιές, συγκατοικεί, συνομιλεί, φιλοξενεί τους μετανάστες. Άλλοι πάσχουμε. Πάσχουμε στο θέμα των δομών, στο θέμα της πρόληψης ή της αντιμετώπισης κάποιων μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων που προέκυψαν.

Δεν ξέρω αν αυτή η αυστηρή ιδεολογική προσήλωση του κ. Πρωτόπαπα στην ιδέα της προστασίας των μεταναστών ήταν αυτή που του επέτρεπε να έχουμε μια Πακιστανή επί εικοσιπέντε χρόνια στο περιθώριο και μέσα σε κατάσταση βίας. Περίσσεψε, λοιπόν, η πολιτική υποκρισία.

Και δεν ξέρω τι λένε τα στατιστικά στοιχεία. Προσκόμισε μερικά ο κύριος Υπουργός, ο κ. Νάκος, έχω κι εγώ μαζί μου τα στοιχεία από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Όταν όμως παρέλαβε η νέα διοίκηση της Περιφέρειας την 1-4-2004, βρήκε, αγαπητοί συνάδελφοι, τριάντα πέντε χιλιάδες ακαταχώριστες, χωρίς να έχουν πρωτοκολληθεί, αιτήσεις αδειών διαμονής. Εκεί εξαντλείται η ευαισθησία και γι' αυτό μιλώ για πολιτική υποκρισία.

Δεν θα ήθελα, λοιπόν, μια ουσιαστική προσέγγιση του θέματος της μετανάστευσης να εξελιχθεί εδώ μέσα σε μια συζήτηση που στόχο έχει από άλλους μεν αναζήτηση μελλοντικής εκλογικής πελατείας, από άλλους υλικό πρόσφορο για τις ιδέες της πάλης των τάξεων. Είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα, ένα θέμα που φέρει τη διάσταση του παγκόσμιου και του αυστηρά εθνικού συγχρόνως.

Έχουν γίνει άπειρες συζητήσεις, θεωρίες, άλλες από ιδέα ουμανισμού, άλλες από πολιτικό ρεαλισμό, άλλες από μια ανοιχτή οικονομική αντίληψη. Όμως εμείς εδώ νομίζω ότι κάπου συμφωνήσαμε. Από την άποψη της κ. Μιτερράν, που λέει ότι,

όπως διακινούνται ελεύθερα τα προϊόντα, έχουν δικαίωμα να διακινούνται και οι άνθρωποι, μέχρι την άποψη «πετάξτε τους στη θάλασσα», απέχουμε παρασάγγας. Νομίζω ότι όλοι εδώ συμφωνήσαμε σε μια ελεγχόμενη, σε μια οργανωμένη είσοδο μεταναστών στη χώρα μας.

Πέρασε κάτι απαραίτητο και οφείλω να το επισημάνω και να εξάρω την πολιτική της Ελλάδας και την πολιτική της Κυβέρνησης απέναντι στους γείτονες. Επιτρέψτε μου να διηγηθώ μια προσωπική εμπειρία για ένα μεγάλο «σχολείο» που έβγαλα το 1997, όταν δέχθηκα μια πρόσκληση από την αμερικανική κυβέρνηση. Σε ένα από τα θέματα, για τα οποία είχα ενημέρωση, σε μια κοινωνία και σε μια χώρα που κατ' εξοχήν φημίζεται για την πολιτική ενσωμάτωσης των μεταναστών, διαπίστωσα κάτι πάρα πολύ απλό. Διαπίστωσα ότι τίποτα, μα τίποτα δεν μπορεί να σταματήσει τον άνθρωπο, όταν αναζητά καλύτερες συνθήκες ζωής.

Και το λέω αυτό, διότι, όπως ξέρετε, τα σύνορα της Αμερικής στο Ελ Πάσο με το Μεξικό τα χωρίζει ο Ρίο Γκράντε. Υπάρχει ηλεκτρονικός τρόπος παρακολούθησης των συνόρων, που καταγράφει το πέταγμα μύγας. Για πρώτη φορά είδα εκεί συμμοπλέγματα.

Δεν υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση στα σύνορα. Υπάρχουν τρομερά εμπόδια. Πληρώνει η αμερικανική κυβέρνηση στο Μεξικό ειδική αστυνομία για να παρεμποδίζει τη φυγή των μεταναστών από το Μεξικό στην Αμερική, αλλά κύριοι συνάδελφοι, περνούν.

Αρα λοιπόν πρέπει να τονίσουμε στα διεθνή fora που συμμετέχουμε, με την όποια φωνή και δυνατότητα έχουμε, αλλά και σαν πολιτική πράξη, σαν μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σαν μικρή χώρα η Ελλάδα ότι είναι σημαντική η προσπάθεια στην ανάπτυξη των γειτονικών χωρών, για την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, γιατί για μένα όραμα στη μεταναστευτική πολιτική είναι ένα μόνο: Κανένας άνθρωπος σε κανένα μέρος του κόσμου να μην υποχρεωθεί να εγκαταλείψει το σπίτι και την πατρίδα του, αναζητώντας τα αυτονόητα, αυτά που θα έπρεπε να έχουμε διασφαλίσει σε όλους τους ανθρώπους του πλανήτη. Αυτό για μένα είναι σοβαρή πολιτική.

Από εκεί και ύστερα δεν μπορεί να παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι το νομοσχέδιο διαχειρίζεται σωστά τα υπάρχοντα, τα μεγάλα καταγεγραμμένα προβλήματα. Ασφαλώς και μπορούν να γίνουν και βελτιώσεις και υπάρχουν και θέματα που δεν έχουν αντιμετωπιστεί.

Προσωπικά έχω να παρατηρήσω

Το γεγονός ότι είναι άθλιες οι συνθήκες στα τμήματα μεταγωγών και στα Τμήματα που μένουν αυτοί που είναι υπό απέλαση.

Το γεγονός κύριε Υπουργέ, ότι δεν μπορεί να εκκρεμεί αίτηση παραμονής ή χορήγησης ιθαγένειας από κάποιον και να βγαίνει απόφαση απέλασης συγχρόνως χωρίς να έχει αποφασίσει η αρμόδια αρχή, το ίδιο το κράτος αναιρεί τον εαυτό του και αναιρεί την αρχή της εμπιστοσύνης του κάθε πολίτη, αλλά και του κάθε ανθρώπου απέναντι στο θεσμικό πλαίσιο και στη λειτουργία του κράτους. Είναι πράγματα που θα πρέπει ίσως να τα δούμε και να τα διορθώσουμε.

Από την άλλη μεριά όμως κανένας εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα δεν μπορεί να είναι ανυποψίαστος. Ας μην λέμε τι γίνεται σε άλλες χώρες. Ας δούμε ότι εμείς σήμερα ζούμε στην Ελλάδα, κι έχουμε υποχρέωση να δούμε τι γίνεται γύρω μας. Είμαστε μία χώρα που δεν μπορεί να μην έχει ιστορικές μνήμες, χωρίς αυτό να μας κάνει φοβικούς, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να μας κάνει προληπτικούς.

Η άποψή μου, κύριε Υπουργέ, είναι ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε σε διακρατικές συμφωνίες και με άλλες χώρες πέρα από την Αλβανία και τη Βουλγαρία, που στο κάτω-κάτω κατά το παρελθόν υπήρχαν ιστορικές συρράξεις και θα πρέπει να διευρύνουμε τις χώρες από τις οποίες μπορούμε να δεχτούμε μετανάστες. Το βρίσκω πιο σωστό και πιο πρόσφορο για τη συγκεκριμένη περίπτωση που λέγεται Ελλάδα.

Η φιλοσοφία μου στο θέμα της μετανάστευσης είναι: «οργανωμένη είσοδος», που σημαίνει ότι παίρνουμε τόσους όσους χρειαζόμαστε από εδώ και πέρα –και δεν μιλώ γι' αυτούς που ήδη είναι εδώ– οργανωμένη στήριξη που σημαίνει προστασία στη δικαιοσύνη, στην υγεία κλπ., αλλά και οργανωμένη απομάκρυνση ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, για να μην αφήνουμε κενά και να μην αφήνουμε επειδή αναγκαστήκαμε κάτω από το βάρος μιας κατάστασης να νομιμοποιήσουμε μια παράνομη κατάσταση, να μη διαιωνίζεται. Οι νόμοι πρέπει να φυλάσσονται και πρέπει να τηρούνται.

Από την άλλη μεριά, είμαι υπέρ του να υπάρχει περιορισμός σ' αυτούς που έρχονται ως προς την εσωτερική μετακίνηση στην περιοχή που μπορούν να εργαστούν και θα έλεγα, κύριε Υπουργέ και κάτι περισσότερο. Θα μπορούσαμε να εξετάσουμε με τον ΟΑΕΔ το ενδεχόμενο ενίσχυσης επιδότησης της εσωτερικής μετακίνησης των Ελλήνων εργαζομένων από μία περιοχή σε άλλη, έστω και για εποχικούς λόγους. Και μόνο εφ' όσον δεν αποδώσει αυτό το μέτρο, το οποίο είχε εφαρμοστεί το 1963 επιτυχώς, τότε μόνο να αναζητήσουμε για συγκεκριμένους χώρους, για συγκεκριμένες εργασίες νέους μετανάστες –και το τονίζω– από εδώ και πέρα και όχι γι' αυτούς που ήδη είναι εδώ.

Κατά τα άλλα το νομοσχέδιο πραγματικά κάνει πολύ μεγάλα θετικά βήματα –έχει ρυθμίσεις που ήταν πάγια αιτήματα των ομάδων των μεταναστών– και γι' αυτό και το ψηφίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κυρία Φουντουκίδου.

Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των εγγεγραμμένων επί της αρχής.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια».

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 14.24' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα το απόγευμα ημέρα Τετάρτη 3 Αυγούστου 2005 και ώρα 18.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

